Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia, lat

Mit Postilla litteralis von Nicolaus de Lyra, Expositiones prologorum von Guilelmus Brito, Additiones ad Postillam Nicolai de Lyra von Paulus Burgensis und Replicae contra Burgensem von Matthias Doering

Doering, Matthias

[Lyon], nach 7. Mai 1485, um 1488

Liber primus machabeorum

urn:nbn:de:bsz:31-304045

Visual Library

chi epiphanis. q2 nõ erat de linea ſacerdotali lꝫ deſcẽdiſſꝫ ab aarõ. vt habeť. j. cap. vij. ⁊ tũc ſacerdotiũ deuenit ad machabeos q̃ antiocho regi ⁊ ei⁹ factis quãtũ poterãt reſiſtebãt. Habebãt etiã ibi aliq̃d iuris. Nã matathias pater eoꝝ deſcẽderat de illis. xxiiij. q̃s dauid inſtitue rat ad ſeruiendũ tẽplo dñi p vices ſuas. j̃ Paralyp. Sꝫ q2 hui⁹ p̃mi ⁊ ſcđi machabeoꝝ maior eſt auctoritas q̃ȝ ioſephi cũ ab eccłia recepti ſint ad legendũ. ideo nõ eſt dimittendus text⁹ ꝓpter ioſephũ: ſed ma gis econuerſo. Scđo vero libro. iiij. ca. dicť expſſe q̃ iaſon fuit frater onye. ⁊ q̃ menelaus ⁊ lyſimachus fuerũt fratres ſymonis ꝓpoſiti tẽ pli ⁊ de tribu beniamin ſicut ⁊ iſte ſymõ. vt habeť. ij. li. cap. iij. De al chimo ṽo habeť. ij. li. xiiij. ca. q̃ fuerat ſũmus ſacerdos tpe Antiochi epiphanis: ſꝫ eiectus fuit inde eo q̃ ritu gentiliũ fuerat inq̃nat⁹ quem tñ reſtituit demetrius ſeleuci. vt habetur ibi. ⁊ ſeptimo cap. p̃mi libri. ⁊ ideo ſm textũ intẽdo exponere libros machabeorum.

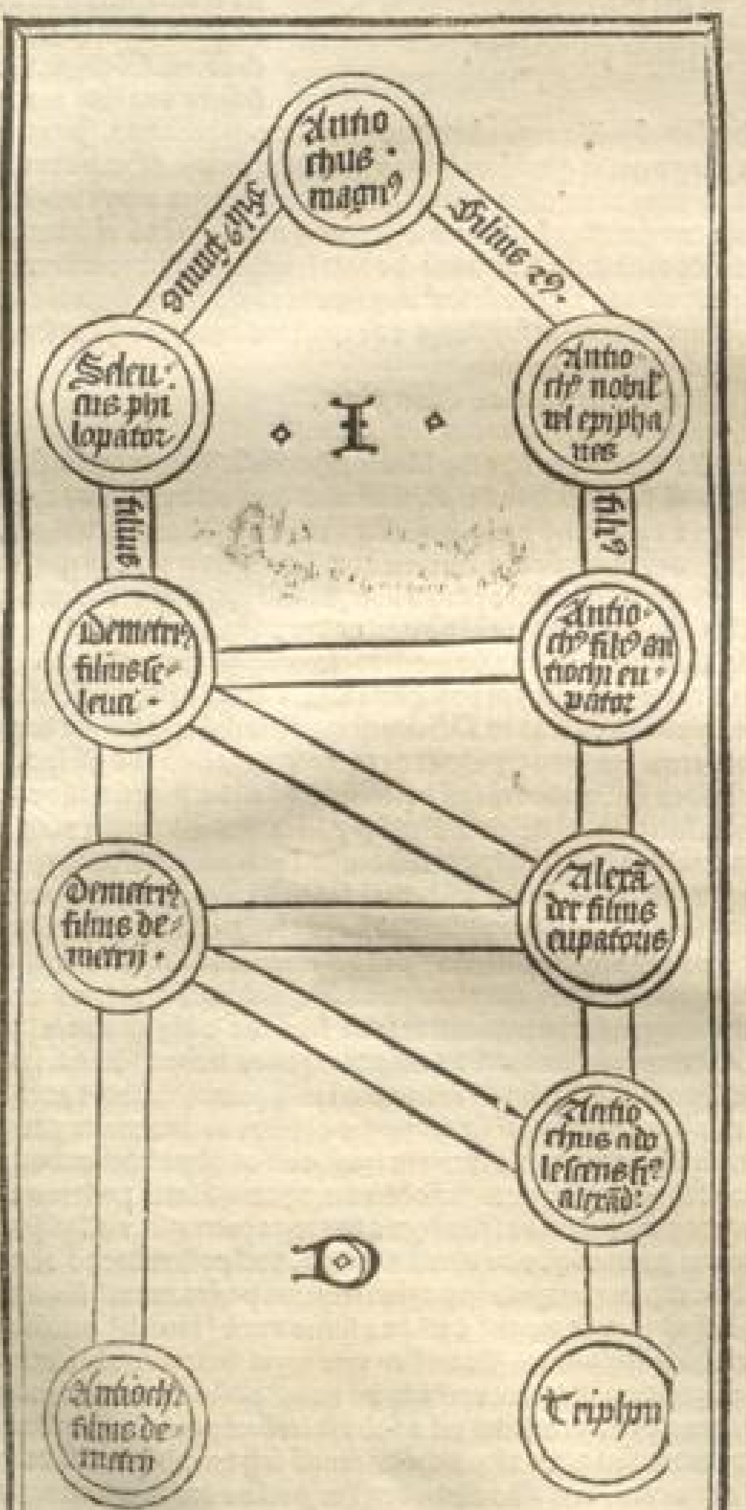

Figura regum cum ſuis attinentijs

Per figurã igiť ꝓpoſitam patet ꝓceſſus regni ſyrie quantũ ad prin cipes q̃ iudeoꝝ ppłm afflixerunt. Diuiſio tñ libri accipiẽda eſt ſm du ces q̃ ppłm iſrł liberauerunt. tñ liber totalis p̃ in duas partes diuidi tur ſm duos libros partiales. primũ. ſ. ⁊ ſcđm. Prim⁹ aũt liber diui diť in quattuor p̃tes. q2 p̃ poniť liberatio ppłi ſub matathia. ſcđo ſub iuda. iij. ca. tertio ſub ionatha. ix. ca. q̃rto ſub ſymone xiij. ca. Prima in duas. q2 p̃ poniť deiectio ppłi ⁊ tẽpli facta p Antiochũ epiphanẽ. ſcđo defenſio facta p Matathiã cap. ſe quenti. Prima adhuc i tres ſm triplicẽ ꝑcuſſionẽ p Antiochũ facta. Prima fa cta fuit p ipſum ꝑſonaliter. ſcđa p ei⁹ ducẽ q̃ po nitur ibi. Et p⁹ duos ãnos. ter tia p ei⁹ nũcios ⁊ ſcripturã. ibi ⁊ ſcripſit. Circa p̃ mũ p̃ deſcribiť affligentĩ origo. ſcđo afflictionis occaſio ibi. In diebus illis. ter tio afflictiõis tẽ pus ⁊ ordo. ibi. Et ꝓparatũ eſt. q̃rto multiplex af flictoꝝ oppſſio. ibi. Et couenit. Circa p̃mũ dr.

Incipit liber prim⁹ machabeorum. Capitulum primũ

Et[a] factũ eſt poſtq̃ȝ ꝑcuſſit alexander philippi macedo[b] q̃ prim⁹ regnauit in grecia: egreſſus ď terra cethim: dariũ[c] regẽ pſaꝝ ⁊ medorũ: ɔſtituit[d] ꝓlia multa: ⁊[e] obtinuit omniũ munitiões[f]: ⁊ interfecit reges terre. Et[g] ptranſiit uſq̃ȝ ad fines terre: ⁊ accepit ſpolia multitudinis gentiũ: ⁊[h] ſiluit terra in ɔſpectu ei⁹. Et[i] ɔgregauit virtutẽ ⁊ exercitũ fortẽ nimis: ⁊ exaltatũ eſt ⁊ eleuatũ cor ei⁹: ⁊ obtinuit regiones gentiũ ⁊ tyrãnos: ⁊[k] facti ſunt illi i tributũ. Et[l] poſt hec decidit i lectũ ⁊[m] cognouit q2 moreretť. Et[n] vocauit pueros ſuos nobiles q̃ ſecũ erãt nutriti a iuuẽtute ſua: ⁊ diuiſit illis regnũ ſuũ cũ adhuc viueret. Et regnauit alexãder ãnis duodecim: ⁊ mortu⁹ eſt. Et obtinuerũt pueri eius re-

a Et factũ eſt ⁊c. ſ. magnus.
b Philippi regis ⁊c. ſ. rota. nã in macedonia q̃ eſt q̃dam ps grecie pri⁹ regnauerat pater eius ⁊ plures alij ſꝫ iſte fuit p̃m⁹ monarcha nõ ſolũ grecie ſed etiã tori⁹ orientĩ ꝓpter qđ ab eo incipit re gnũ grecorum.

c Dariũ regẽ pſaꝝ. Iſte dari⁹ ſm hebreos fuit filius aſſueri ⁊ heſter regine. ſicut dictũ eſt in princ. libri heſter. ⁊ Danĩ. ix. ca. ⁊ plurib⁹ alijs locis. Scđm alios ṽo hyſtoriographos fuit ali⁹ dari⁹ q̃ poſtea regnauit p longũ tps. d Conſtituit prelia multa. ɔtra regna reſiſtẽtia ſibi. e Et obtinuit omniũ ſibi reſiſtentiũ. f Munitiões. i. caſtra ⁊ fortalicia ⁊ bona i eis repoſita. g Et ptrãſijt ⁊c. habitabilis ex parte orientis. h Et ſiluit terra ⁊c. q2 nullus audebat ſibi reſiſtere ṽbo vł facto. i Et ɔgregauit virtutẽ ⁊c. h̃ poniť ad reſpõdendũ tacite q̃ōni que poſſet queri. Quõ fecit tanta cũ paruũ eſſet regnum macedonie: ⁊ rñdeť q̃ ɔgregauit ſibi exercitũ valde fortẽ non ſolũ de macedonia ſꝫ etiã de alijs locis ⁊ bellatores vndecũq̃ ſibi libẽter adherebãt. Nã i victorijs nõ retinebat ſibi niſi honorẽ nũ honorabile ɔcedens alijs bonũ vtile ex ſua liberalitate. k Et facti ſunt illi in tributũ. ad ſui exercitus ſuſtentamẽtum. l Poſt h̃ ⁊c. egritudine valida. m Et cognouit ⁊c. habuerat eñ de h̃ reſpõſum ab arborib⁹ ſoli ⁊ lune ɔſecrať. a q̃bus q̃ſierat ſi deuicto orbe terraꝝ rediret ad matrẽ ſuam ⁊ ſorores cariſſimas. ⁊ reſponſum eſt q̃ nõ. q2 cito eſſet moriturus. n Et vocauit ⁊c. i. ſocios familiares. nullus enim de filijs ſuis ſi tñ aliq̃s habuit legiť poſt eũ regnaſſe. o Et multiplicata ⁊c. q2 regnũ ſyrie ⁊ regnũ egypti ab Alexãdro deſcẽdentia afflixerunt ppłm iſrł colentẽ dñm. ⁊ q2 p̃miſſa dicta ſunt vt ad antiochũ illuſtrẽ deueniretť: ideo ſubdiť. p Et exijt ex eis. ſ. a regib⁹ ſyrie. vt pꝫ in figura. ſ. poſita. q Radix peccati. nam ex eo pullulauerũt plura mala q̃ȝ ex alijs p̃cedentibus. r Antiochus illuſtris. i. p̃clarus ſeu nobilis. ⁊ ſignificat idẽ qđ epiphanes qđ eſt nomen grecũ. ⁊ diciť ab epi qđ eſt ſupra: ⁊ phanes apparitio: q̃ſi ſup alios eminẽs vel apparẽs. s Filius antiochi magni. t Qui fuerat rome obſes. nam Antiochus magnus pater ei⁹ p romanos fuit repreſſus ab infeſtatione re

einaꝫ ſibi gentiũ romanis federataꝝ. ⁊ ad maioꝛẽ ſecuritateꝫ acceperũt obſidẽ filiũ ſuũ iunioꝛẽ: q̃ audita moꝛte ſui patris ⁊ inertia ſeleuci ſui fratris de roma clã receſſit: ⁊ in ſyriã veniẽs aliquas ciuitates maritimas habuit ⁊ tandẽ regnũ. iõ ſubdit. v Et regnauit ⁊c̃. qð incepit ab Alexãdro magno. vt dictũ ẽ. ⁊c̃. dimittẽdo filios ſuos incircũciſos. b Et iũcti ſũt natiõibus ꝯfoꝛmãdo ſe eis in vita ⁊ moꝛib⁹. i Et venũdati ſunt. i. totaliter dediti. k Ut facerẽt malũ. ſicut de achab habet. iij. Reg. xxi. eo q̃ venũdatus ſis vt faceres malũ in ꝯſpectu dñi. l Et paratũ eſt. h̃ ꝯñter ponit afflictiõis tp̃s ⁊ oꝛdo. nã eaꝫ fecit antioch⁹ in egreſſu de egypto.

ꝫ. Dicũt tñ aliq̃ q̃ h̃ nũeratio incipit a p̃ anno ſeleuci q̃ imediate ſucceſſit alexandro magno in ſyria. ſꝫ h̃ nõ videt bene dictuꝫ. q2 h̃. c. j. vi. c. ⁊ Dañ. viij. alexãder dicitur p̃im⁹ in regno grecoꝝ: nec obſtat q̃ ipſi p tp̃a regũ intẽmedioꝝ numerant cxxvij. ãnos a p̃ ãno ſeleuci vſq̃ ad primũ annũ antiochi epiphanis. q2 idem ãnu⁹ dĩ vltimus regis p̃cedentis ⁊ p̃im⁹ imediate ſequentiꝫ: ⁊ ſic bis cõputat. antiochus aũt epiphanes fuit nonus ab Alexandro magno. ⁊ ſic ꝑ talẽ cõputationẽ vnũ⁹ ãni bis cõputati habẽt. ſꝫ anni min⁹ ſꝫ veritatẽ q̃ fuerũt de tp̃e alexandri magni poſtq̃ꝫ regnũt in tota grecia. Duodeci anni q̃bus dĩ regnaſſe icipiũt a tp̃e q̃ poſt p̃reſ imediate regnauit i macedonia tñ. ⁊ ſic regnum grecie inchoãdũ eſt ab eo.

gnũ vnuſq̃ſq3 i loco ſuo ⁊ ipoſuerũt oẽs ſibi dyademata poſt moꝛtẽ ei⁹: ⁊ filij eoꝝ p⁹ eos annis multis: ⁊ ᵒmultiplicata ſunt mala i terra. Et ᵖexiit ex eis radix ᵠ peccati ãtioch⁹ ʳ illuſtris fili⁹ antiochi ˢ regis q ᵗfuerat rome obſeſ: ⁊ ᵘregnauit in anno cẽteſimo triceſimo ſeptimo regni grecoꝝ. In ˣdieb⁹ illis exierũt ex iſrl̃ filij iniq̃: ⁊ ʸſuaſerũt multis dicentes. Eam⁹ ⁊ diſponam⁹ teſtm̃ cũ ᶻgentib⁹ que circa nos ſũt: q2 ᶻex q̃ receſſim⁹ ab eis i uenerũt nos multa mala. Et ᵃbonus viſus eſt ſermo in oculis eoꝝ. Et ᵇdeſtinauerũt aliq̃ ᶜde populo: ⁊ ᵈabierũt ad regẽ: ⁊ ᵉdedit ill' poteſtatẽ vt facerẽt iuſticiã gentiuꝫ: ⁊ ᶠedificauerunt gymnaſiũ in hieroſolymis ſm̃ leges nationũ: ⁊ ᵍfecerũt ſibi p̃pucia: ⁊ receſſerũt a teſtamẽto ſcõ: ⁊ ʰiũcti ſunt natiõib⁹ ⁊ ⁱvenũdati ſunt vt ᵏfacerẽt malũ ⁊ ˡparatũ eſt regnũ in ꝯſpectu antiochi: ⁊ cepit regnare i terra egypti vt regnaret ſup duo regna: ⁊ intrauit in egyptũ in ᵐ multitudine graui: in ⁿcurrib⁹ ⁊ ᵒelephãtis: ⁊ ᵖequitib⁹ ⁊ ᵠcopioſa nauiũ multitudine. Et ꝯſtituit belluꝫ aduerſus ptholomeũ regẽ egypti: ⁊ verit⁹ eſt ptolome⁹ a facie ei⁹ ⁊ fugit: ⁊ ceciderũt vulnerati multi. Et cõp̃hendit ciuitates munitas in terra egypti: ⁊ accepit ſpolia terre egypti. Et ʳꝯuertit antioch⁹ poſtq̃ꝫ ˢpcuſſit egyptũ in ᵗcẽteſimo ⁊ quadrageſimo ⁊ tertio anno: ⁊ ᵘaſcẽdit ad iſrl̃. ⁊ aſcẽdit hieroſolymã in multitudine graui: ⁊ ˣintrauit in ſcificationẽ cũ ʸſupbia: et ᶻaccepit altare aureũ ⁊ ᵃcãdelabrũ luminis: ⁊ ᵇvniuerſa vaſa ei⁹ et ᶜmẽſaꝫ ꝓpoſitionis ⁊ ᵈlibatoria et ᵉphialas et ᶠmoꝛtariola aurea et ᵍvelum et ʰcoronas et ⁱoꝛnamentũ aureũ qð in facie tẽpli erat: et ᵏcõminuit oĩa. Et accepit argẽtũ et auruꝫ et vaſa ꝯcupiſcabilia: et accepit theſauros occultos q̃s inuenit: et ſublatis oĩbus abijt in terrã ſuã: et fecit cedẽ hominũ: ⁊ locutus eſt in ſupbia magna. Et fact⁹ eſt planctus magn⁹ in iſrl̃ et in oĩ loco eoꝝ: et ingemuerũt principes et ſeniores: et iuuenes et virgines infirmati ſũt: et ſpecioſitas mulieꝝ immutata eſt. Oĩs marit⁹ ſumpſit lamentũ: et q̃ ſedebãt i thoꝛo maritali lugebãt. Et ᵐcõmota eſt ter

Ad cui⁹ intellectũ ſciendũ q̃ ſicut dixi ſup Danielẽ. x. ca. Antiochus magnus ad cõfederationẽ ipſi⁹ cũ rege egypti ⁊ ecõuerſo dedit filiã ſuaꝫ cleopatrã ptolomeo epiphani: ex q̃bus natus fuit ptolomeus philometoꝛ. igit moꝛtuo ptolomeo epiphane: ãtioch⁹ illuſtris rex ſyrie accepit aliq̃s ciuitates regni egypti: regno ſuo ꝓpinq̃s q̃ſi tutoꝛ nepoꝫ ſui: q̃ puer adhuc erat: q̃s cũ duces egypti repeterẽt ꝓ puero ⁊ ipſe nollet reddere motuꝫ fuit bellum inter ipſos ⁊ antiochũ i quo deuicti fuerunt duces egypti. ⁊ p ꝯſequẽs ptolomeus philometoꝛ cũ eis qui erat adhuc multũ iuuẽis. ⁊ egypto ſpoliata antioch⁹ venit in hierlm̃ ⁊ fecit multa mala vt habet in parte ſequenti. In hac parte deſcribit bellũ dictũ cũ dĩ. l Et paratũ eſt ⁊c̃. ſ. regnum egypti modo iaꝫ dicto. vt p3 in lr̃a paucis exceptis. m In multitudine graui. ſ. ad ſuſtinenduꝫ. n In currib⁹. i q̃bus pugnabant reges antiq̃tus. o Et elephãtis. poꝛtãtibus caſtra lignea. i q̃bus erant homines armati deſup ꝓijcientes iacula. p Et equitibus. circa elephantos

x In dieb⁹ illis. Poſita origine ꝑſecutoꝛis h̃ cõſequẽter ponit occaſio ꝑſecutiõis q̃ ꝓceſſit ex malicia aliq̃ꝝ de ꝑplo iſrl̃. iõ dĩ. x In dieb⁹ illis ⁊c̃. nõ ſolũ i ſeipſis formaliter: ſꝫ etiã in alijs effectiue. iõ ſubdit. y Et ſuaſerũt ⁊c̃. i. fedus ſocietat̃. z Cũ gẽtib⁹. incircũciſis ⁊ idolatris. noſcis ꝯfoꝛmãdo. ⁊ ſubdit rõ. z Q2 ex q̃ ⁊c̃. iſtud dictũ videbatur hĩc coloꝛẽ. q2 ante captiuitatẽ babylonicã ꝑpl's iſrl̃ multũ declinauit ad ydolatriã: vt p3. iij. ⁊ iiij. Reg. ⁊ tñ habuit reges potẽtes. ſ. in ſamaria ⁊ hierlm̃. Poſt reditũ ꝟo captiuitat̃ babylonice vſq̃ ad h̃ tp̃s ad ydolatriam nõ declinauerat: ⁊ tñ regẽ nõ habuerat ⁊ ſub tributo regũ alioꝝ ſuiebat. Sed iſti tacebant illud ex q̃ ꝑſuaſio talis erat iniq̃. ſ. q̃ ꝓpter ydolatriã regũ iſrl̃ ⁊ iuda ⁊ ſubditoꝝ ſuoꝝ dicta regna fuerant deſtructa ⁊ reges iſrl̃ ⁊ iuda cũ ſuis ꝑpl's captiuati. a Et bon⁹ ⁊c̃. q2 reſpiciebãt q̃ntũ ad illud qð ꝓponebat ⁊ nõ q̃ntũ ad illud qð tacebat. b Et deſtinauerũt. i. firmit̃ oꝛdinauerũt. c Aliq̃ de ꝑplo. i. pauci reſpectu alioꝝ. d Et abierũt ad regẽ. ſ. ãtiochũ ydolatrã. e Et dedit il. ⁊c̃. i. vt ſm̃ ritũ incircũciſoꝝ viuerẽt ⁊ ad h̃ alios libere poſſent inducere. f Et edificauerũt ⁊c̃. i. ſcolã in q̃ docerent ⁊ addiſcerẽt leges ⁊ ſtatuta gentiliũ. ⁊ dĩ gymnaſiũ. nã in ſcola diſputat vn⁹ ꝯ aliũ ſicut in gymnaſio exercent hoĩes ad luctã coꝛpalẽ. g Et fecerunt ordinatis ne occiderent ab aduerſarijs. q Et copioſa ⁊c̃. inuadẽs egyptũ ꝑ terrã ⁊ mare. r Et ꝯuertit. Hic ꝯñt ponit iudeoꝝ multiplex oppſſio. cũ dĩ. r Et ꝯuer. anti. iter ſuũ s Poſtq̃ꝫ ꝑcuſſit egyptũ mõ dicto. t In. cxl. ⁊ iij. ãno. ſ. regni grecoꝝ. ⁊ ꝑ ꝯſequẽs ãno. vi. regni antiochi. vt p3 ex p̃dict̃. v Et aſcẽdit ⁊c̃. q̃a ꝑata erat ad faciendũ mala. x Et intrauit ⁊c̃. i. in tẽplũ qð iã diu erat ꝑ zoꝛobabel ⁊ ſocios ei⁹ reedificatũ. y Cũ ſupbia. tractans ꝯtẽptibilit̃ vaſa ſacra. iõ ſubdit. z Et accepit ⁊c̃. in q̃ cremabat thymiama ad honoꝛẽ diuinũ. a Et candelabꝛũ luminis. naꝫ ſup illo erãt ſeptẽ lucerne auree. b Et vniuer. va. ei⁹. ſ. foꝛcipes ⁊ emunctoꝛia. q̃ oĩa erãt aurea. exo. xxv. c Menſã ꝓpoſitiõis. ſup quã ponebãt. xij. panes calidi in die ſabbati ꝑ. xij. tribub⁹ iſrl̃. ⁊ i h̃ ſignificabatur q̃ ſacerdotib⁹ debebat a ꝑpl'o vict⁹ d Et libatoꝛia. i. vaſa in q̃b⁹ ꝓbabant liq̃da de q̃b⁹ fiebãt libamĩa q̃ ſunt oblatiões de liq̃dis. e Et phialas. i. vaſa in q̃b⁹ reponebant vnguẽta ⁊ thymiamata. f Et moꝛtariola aurea. in q̃b⁹ terebant illa ex q̃b⁹ cõponebant. g Et velũ. diuidẽs int̃ ſcm̃ ⁊ ſcã ſcõꝝ. h Et coronas. exñtes ibi ad oꝛnatũ tẽpli. i Et oꝛnamentũ aureũ. i. coꝛtinã aurifrigiatã. k Et cõminuit oĩa. i. i puluerẽ redegit vt dicũt aliq̃ expoſitoꝛes: ſꝫ nõ eſt veriſile q̃ tã p̃cioſa vellet ſic ꝯterere. iõ dĩ q̃ h̃ cõminuit. i. a ꝓpria forma tranſmutauit: materiã retinẽs ad alios vſus ad ſuaꝫ vtilitatẽ. l Et inge. ⁊c̃. tanq̃ mal' occurrere nõ valẽtes. m Et cõ

mota eſt ⁊c.i.in ſuo decore trāſmutata ꝓpē miſeriā habitantiū in ea.
n Et poſt duos ānos.Hic ꝯñr ponit ꝑſecutio quā fecit antioch⁹ ꝑ ſuū ducē fallacē:iō ſubdit. o Et locut⁹ ⁊c.ſignificās ꝙ veniſſet ꝓ bono ſtatu ciuitatis reformādo. p Et crediderūt ei.eū intrare capiēdo. q Et irruit ⁊c.ciuib⁹ nō cogitātibus de defenſione.

n Et dies ſolēnes.vt paſche.penthecoſtes ⁊ hmōi. o Et iuſſit ⁊c.i.tēpli loca. p Et templū ſanctū iſrl.q̄ dr̄ ſanctus: q: p̄ ceteris populis ad diuinū cultū deputat⁹.vñ res inaīatę q̄ diuio cultui deputant dicunt ſancte:vt veſtes ⁊ vaſa ⁊ ſimia q Et pecora cōia.i.immunda ſm legē moyſi.

r Et deſtruxit ⁊c.notabiles ⁊ fortes:ne poſt ei⁹ receſſū iudei poſſent ibi tueri. s Et muros ⁊c.faciēdo ibi multas apturas p q̄s equites ⁊ pedites multi poſſent ingredi libere:ſi iudei vellent in aliq̄ rebellare. t Et edificauerūt ⁊c.i.arcē ſyon.
v Et facta ⁊c.i.in fortaliciū ꝯtra ciuitat̄ populū.iō ſubdit poſtea.
x Et facti ſūt ⁊c.ad capiēdū ciues ⁊ ſpoliādū
y Et factū eſt ⁊c.i.loco tēpli:ne cult⁹ diuin⁹ ibi poſſet exerceri.nā de arce poterāt ſup deū colētes iacula ꝓijcere eo ꝙ erat ꝓpe templū.
z Et in dyabolum magnū:al's malū.hoīes ei peſſimi dicunt dyaboli ꝑ q̄ndā ſilitudinem:⁊ accipit h ſingulare pro plurali:dyabolū.i.dyabolos a Et ſcā ē ⁊c.i.exteroꝝ. b Sāctificatio ⁊c.in loco eñ tēpli creuerūt arbuſta. vt dr̄.j.i.iiij.c. c Secundū gl'iam ei⁹.tp̄e ſalomonis. d Multiplicata ⁊c.tp̄e ātiochi illuſtris e Et ſcripſit.Hic ꝯñr deſcribit ꝑſecutio regis antiochi ꝑ nūcios ⁊ ſcripturā in q̄ p̄ ꝑcepit leges moſaicā aboleri.iō dicitur.
e Et ſcripſit rex. per decretū firmū. f Ut eſſet oīs ppl's regni ſui vn⁹.vnī⁹ leg̃ ⁊ ritus.

g Et reliq̄runt vnuſquiſq3.gentiliū aliū ritus habentiū q̄ʒ antioch⁹.
h Et multi ⁊c.aliq̄ timore aliqui fauore.
i Et miſit rex ⁊c.i.epiſtolas decretū ſuū ꝯtinētes. k Ut ſeq̄rent ⁊c.ydolatrarum.
l Et ꝓhiberent holocauſta q̄ totalit̄ incēdebant ad honorem diuinū. k Et ſacrificia. ꝓ peccatis oblata. l Et placatiōes.i.ſacrificia pacifica de q̄b⁹ habet in leuitico. m Et ꝓhiberent ⁊c.ꝓ bñficio creatiōis omnium.

ra ſup habitātes in ea et vniuerſa dom⁹ iacob induit ꝯfuſionē.Et[n] poſt duos ānos dieꝝ miſit rex pricipē tributoꝝ in ciuitates iuda:et venit hierlm cū turba magna.et[o] locut⁹ eſt ad eos vba pacifica in dolo et[p] crediderunt ei.Et[q] irruit ſup ciuitatē repēte et ꝑcuſſit eam plaga magna:et ꝑdidit populuʒ multū ex iſrl':et accepit ſpolia ciuitatis et ſuccēdit eā igni:et[r] deſtruxit domos ei⁹:et[s] muros ei⁹ i circuitu:⁊ captiuas duxerūt mlieres et natos:et pecora poſſederūt:et[t] edificauerūt ciuitatē dauid muro magno et firmo et turrib⁹ firmis et[u] facta eſt illis in arcē.Et poſuerūt illic gentē peccatricē viros iniquos et ꝯualuerunt in ea. Et poſuerūt arma ⁊ eſcas ⁊ ꝯgregauerūt ſpolia hierl'm ⁊ repoſuerūt illic:et[x] facti ſunt in laqueū magnū Et[y] factū eſt hoc ad inſidias ſanctificatiōi:et[z] i dyabolū malū iſrl' Et effuderūt ſanguinē inocenteʒ ꝑ filiū ſanctificatiōis:et ꝯtaminauerūt ſcificationē.et fugerūt habitatores hierlm ꝓpter eos:et[a] ſca eſt habitatio exteroꝝ:et facta ē extera ſemini ſuo:et nati ei⁹ reliquerūt eā.ſāctificatio[b] ei⁹ deſolata ē ſicut ſolitudo.dies feſti ei⁹ ꝯuerſi ſunt in luctū:ſabbata ei⁹ in opprobriū:honores ei⁹ in nihilum. Scōm[c] gl'iā ei⁹ mltiplicata[d] eſt ignominia ei⁹ et ſublimitas ei⁹ cōuerſa eſt in luctuʒ.Et[e] ſcripſit rex ātioch⁹ oī regno ſuo vt[f] eſſet oīs ppl's vn⁹.et[g] reliquerūt vnuſquiſq3 legē ſuā ⁊ ꝯſenſerunt oēs gentes ſm vbū regis antiochi.Et[h] multi ex iſrl' ꝯſenſerunt ei:et ſacrificauerūt ydolis ⁊ coinq̄nauerūt ſabbatū.et[i] miſit rex antioch⁹ libros ꝑ man⁹ nūcioꝝ in hierlm et i oēs ciuitates iudee vt[k] ſequerēt leges gētiū terre:et[l] ꝓhiberēt holocauſta et[k] ſacrificia et[l] placatiōes fieri in tēplo dei:et[m] ꝓhiberēt celebrari ſabbatū:et[n] dies ſolēnes.et[o] iuſſit coinq̄nari ſcā:et[p] tēplū ſanctuʒ iſrael:et iuſſit edificari aras et tēpla et ydola et imolari carnes ſuillas et[q] pecora cōmunia et relinq̄re filios ſuos incircūciſos:et[r] coinq̄nari aīas eoꝝ in oibus imūdicijs et[s] abhoiatiōib⁹:ita[t] ut obliuiſcerent legē:et[v] imutarent oēs iuſtificatiōes dei:et q̄cunq3 nō feciſſēt ſm verbū regis antiochi: morerent.Scōm oīa vba hec ſcripſit oī regno ſuo:et ꝑpoſuit pricipes pplo q hec fieri cogerēt. et iuſſerunt ciuitatib⁹ iude ſacrificare.et ꝯgregati ſūt multi de populo ad eos q dereliquerāt legē dñi:et fecerūt mala ſup terrā:et[x] effugauerūt populū iſrl' in abditis:et i abſcōditis fugitiuoꝝ locis.Die[y] q̄ntadecima mēſis caſleu:q̄nto[z] ⁊ q̄dragelimo et cēteſimo āno edificauit[a] rex antioch⁹ abhoiandū[b] ydolū deſolatiōis[c] ſup altare dei: et ꝑ vniuerſas ciuitates iude i circuitu edificauerūt aras et ante ianuas domoꝝ et in plateis incēdebāt thura et ſacrificabant. Et libros legis dei cōbuſſerūt igni ſcīdentes eos:et apud quēcūq3 inueniebant libri teſtamenti dñi:et[d] q̄cūq3 obſuabat legeʒ dñi:ſm edictū regis trucidabāt eū.In vtute ſua faciebāt hec populo iſrael:q i ueniebant in oī mēſe i ciuitatib⁹ Et[e] q̄nta et viceſima die menſis: ſacrificabāt[f] ſup arā q̄ erat ꝯtra altare:et mulieres q̄ circūcidebāt filios ſuos trucidabant ſm iuſſum regis antiochi.Et[g] ſuſpēdebant pueros a ceruicib⁹ ꝑ vniuerſas domos eoꝝ:et eos q circūciderāt illos:trucidabāt.Et multi de populo iſrael diffinierunt apud ſe vt nō māducarēt imūda.et elegerūt

r Et coinq̄nari ⁊c.i.cibis lege ꝓhibitis.
s Et abhominatiōibus.i.ydolatrijs que abhominatiōes dicūt in ve.teſtamento
t Ita vt obliuiſcerent legē.ꝑ cōſuetudinem legi ꝯtrariam. v Et imutarent ⁊c.i.oblationes ⁊ ſacrificia q̄ offerebāt deo celi. Cetera patent vſq3 ibi. x Et effugauerūt ⁊c.q: nolentes ydolatrare refugiebāt occulte ad ſpelūcas mōtiū.vt h̄r j.ſequenti cap. Scdo ꝑcepit ydolatriā ꝯſtitui.iō dr̄. y Die xv.menſ' caſleu.i.decēbris vt dicūt aliq̄:ſed melius videt ꝙ correſpondeat nouēbri.nā apud hebreos eſt tertius a ſeptimo mēſe: ꝯputato vtroq3 q̄ ſeptim⁹ correſpondʒ ſeptēbri nr̄o: aliquando tñ ꝓ parte concurrit cū octobri noſtro.⁊ ꝑ conſequēs caſleu ſimiliter cū decēbri.⁊ rō hui⁹ eſt.q: iudei faciunt menſes ꝑ lunatiōes: ſicut plenius declaraui Geñ.vij ⁊ Exodi.xij.
z Quinto.⁊ q̄dragesimo ⁊c.āno.ſ.regni grecorum.
a Et edificauit.i.ſtatui fecit.
b Abbominādū.ydolum.ſ.iouis olimpij.
c Deſolatiōis. q: erat ſignū deſolatiōis templi Tertio ꝑcepit legē moſaycā deſtrui:ideo dicit. ⁊ libros leg̃ dei cōbuſſerunt ⁊c. Quarto ꝑcepit oēs legis obſer/

natores trucidari: ideo dī. Et libros legis dei cōbusserunt ⁊c. Quarto pcepit oēs legꝭ obſuatores trucidari: ideo dī. d Et qcūqʒ obſuabat legē dn̄i ⁊c. ⁊ pʒ lr̄a vſqʒ ibi. e Et qnta ⁊ viceſima die mēſis caſleu. f Sacrificabāt ⁊c. ſ. dei. ſup qd erat ydolū poſitū. ⁊ ſic ara in q ſacrificabāt ydolo erat poſita ꝯtra altare dei.

nus malū eſſet mihi ſimpliciter nō eſſe q̄ʒ tanta mala ppli ⁊ ꝯtemptū cultus diuini videre. h Sancta. ſ. loca ⁊ vaſa. i Et in mān extraneoꝝ. i. gentiliū ydolatraꝝ. k Templū eiꝰ ⁊c. ignobiles eñ vilibus opibus deputant: ⁊ ſic templū ydolatria ⁊ luxuria erat plenū vt habet. ij. libro. vi. c. l Vaſa glie eiꝰ ⁊c. nā antiochus ea aſportauerat. vt dictuʒ eſt ca. pcedenti.

magis mori q̄ʒ cibis coinquinari immūdis: ⁊ noluerūt infringere legē dei ſanctā: ⁊ trucidati ſunt. Et facta eſt ira magna ſuper populuʒ valde. Cap. ij.

i In diebꝰ illis ſurrexit mathathias filiꝰ iohānis filij ſymonis ſacerdos ex filijs ioarim ab hieruſalē: ⁊ cōſedit in monte modin. Et habebat filios quinqʒ: iohānā q cognoīabat gaddis: ⁊ ſymoneʒ q cognoīabat thaſi: ⁊ iudā q vocabat machabeꝰ: ⁊ eleazarū q cognoīabat abarō: ⁊ ionathan q cognoīabat apphus. Hi viderūt mala que fiebāt in populo iuda ⁊ in hieruſalē. Et dixit matathias. Ue mihi ut qd natꝰ ſum videre contritionē populi mei ⁊ cōtritionē ciuitatis ſancte: ⁊ ſedere illic cū daret in māibꝰ inimicoꝝ. Sancta in mānu extraneoꝝ facta ſunt. tēplū eiꝰ ſicut hō ignobilis. Uaſa glorie eiꝰ captiua abducta ſūt: trucidati ſunt ſenes eiꝰ in plateis: ⁊ iuuenes eiꝰ ceciderūt in gladio inimicoꝝ. Que gēs nō hereditauit regnū eiꝰ: ⁊ nō obtinuit ſpolia eiꝰ. Oīs cōpoſitio eiꝰ ablata eſt. Que erat libera: facta eſt ancilla. Et ecce ſcā nr̄a: ⁊ pulcritudo nr̄a ⁊ claritas nr̄a deſolata eſt ⁊ coinquinauerūt eā gētes. Quo ergo nob adhuc viuere. Et ſcidit veſtimēta ſua matathias ⁊ filius eiꝰ: ⁊ operuerunt ſe cilicijs: ⁊ plāxerūt valde. Et venerunt illic q miſſi erāt a rege āntiocho vt cogerēt eos q cōfugerāt in ciuitatē modin: imolare ⁊ accēdere thura ⁊ a lege dī diſcedere. Et multi de pplo iſrael cōſentiētes acceſſerūt ad eos: ſed matathias ⁊ filij eius cōſtāter ſteterunt. Et ridentes q miſſi erāt ab antiocho dixerūt matathie. Princeps ⁊ clariſſimꝰ ⁊ magnꝰ es in hac ciuitate: ⁊ ornatꝰ filijs ⁊ fratribꝰ. Ergo accede prior ⁊ fac iuſſū regis ſic fecerūt oēs gētes ⁊ viri iuda: ⁊ q remāſerūt in hierlm: ⁊ eris tu ⁊ filij tui iter amicos regis: ⁊ amplificatꝰ auro ⁊ argēto ⁊ muneribus multis. Et rn̄dit matathias ⁊ dixit magna voce. Et ſi oēs gētes regi āntiocho obediūt vt diſcedant vnuſqſqʒ a ſuitute legis patrū ſuoꝝ ⁊ cōſentiāt mādatis eius ego ⁊ filij mei ⁊ fratres mei: obediemꝰ legi patrū noſtroꝝ. Propitiꝰ ſit nob deꝰ: nō eſt nob utile relinqre legē ⁊ iuſticias dī. nō audiemꝰ vba regis antiochi nec ſacrificabimꝰ trāſgredientes legis noſtre mādata ut eamꝰ altera via. Et vt ceſſauit loq vba hec acceſſit qdā iudeꝰ i omniū oculis ſacrificare ydolis ſup araʒ in ciuitate modin ſm iuſſuʒ regis. Et vidit matathias ⁊ doluit: ⁊ cōtremuerūt renes eiꝰ. Et accenſus eſt furor eiꝰ ſm iudiciū legis: ⁊ inſiliēs trucidauit eū ſup arā. Sʒ ⁊ viruʒ quē rex antiochꝰ miſerat q cogebat imolari occidit in ipſo tpe ⁊ arā deſtruxit: ⁊ zelatꝰ eſt legē ſic fecit finees zābri filio ſalomi. Et exclamauit matathias voce ma-

g Et ſuſpendebant ⁊c. i. p colla ſuinbꝰ iuxta ceruices trāſcuntibꝰ. cetera patēt.

Cap. ij.

In diebꝰ ill. Poſita deiectōne ppli p Antiochū epiphanem hic ꝯñr ponit aliqualis releuatio p matathiā. vbi p ponit audacia ʒelātis. ſcdo ꝯſtātia tolerantꝭ: ibi. Et exclamauit. tertio prudētia monentꝭ: ibi. Et appropinquerit. Circa primuʒ p ponit plācꝰ humiliationis. ſcdo auſus ꝯfeſſiōis: ibi. Et venerunt illuc. tertio ʒelus emulatiōis: ibi. Et ceſſauit. Circa pmuʒ pmo inſit matathie genus cū dicitur.

a In diebꝰ illis ſurrexit matathias filꝰ iohānis ⁊ eiꝰ officiū cum dī b Sacerdos ex filijs ioarim. iſte fuit vnꝰ de. xxiiij. ſacerdotibꝰ qs inſtituit dd ad augmētationē diuini cultus. i. Paralyp. xxiiij. ⁊ dicit aliqui q iſte vocat ibi ioachiʒ q habuit ſortē. xxi. videtur tñ mihi q melꝰ dī ibi ioarib q habuit ſortē primā. noīa eñ hebrea frequent mutant in vlteria lr̄a ſic ⁊ latina. ⁊ h pʒ ex h qd. j. xiiij. ca. dī q mathias fuit ex filijs iarib qd idē nomē eſt qd ioarib. c Ab hierlm. iſtud refert ad illud qd. ā. ponit: ſurrexit. nā inde receſſit ppter tēpli ꝯtaminationē. d Et ꝯſedit in mōte modin. vñ erat oriūdus. Cōſequent deſcribit ples eiꝰ cū dī. e Et habebat filios. v. ⁊c. interptatiōes cognominū h omitto. quia hieronymꝰ i libro ſuo d interptatōibꝰ nominū hebreoꝝ nō nullas ponit de libris machabeoꝝ: ⁊ iſte que ſunt remiſſe ⁊ in fine biblie cōmuniter ponunt ſunt in plibus iproprie ⁊ frequēter a hieronymo reprobate. f Hi viderūt mala. oculo cōpaſſionis ⁊ doloris. g Et dixit matathias. Ue mihi ⁊c. q. d. m

m Que gens non ⁊c. h dicit eo q in exercitu antiochi erāt multi d diuerſis nationibꝰ collecti.
n Oīs cōpoſitio eiꝰ. tā ſpūalis q̄ corpalis.
o Que erat libera. tpe Dauid ⁊ ſalomonis ⁊ pluriū regū alioꝝ.
p Facta ē ancilla. ſub antiocho peruerſo.
q Et ecce ſācta noſtra qntum ad dei cultum.
r Et pulcritudo noſtra qntum ad tēpli ornatū
s Et claritas nr̄a. qntum ad legē que illuminat itellectū. t Deſolata eſt. h eñ tria diſſipauerat Antiochus p ſuū decretū: vt pʒ ca. pcedenti. v Quo h adhuc nobis viuere. q. d. Melꝰ eſt nobis mori q̄ talia videre.
x Et ſcidit matathias ⁊c. in ſignū doloris.
y Et operuerunt ſe cilicijs. i. ſignū hūiliatiōis
z Et plāxerunt valde. p malis pdictis.
a Et venerūt illuc. Hic ꝯſequēter ponit auſus ꝯfeſſionis dei cultꝰ ⁊ diuine legis. ⁊ h pñtibus aduerſarijs ideo dicit. Et venerunt illuc ⁊c. ⁊ pʒ. b Et multi de pplo iſrl. ꝯſentientes ti more mortis c Sʒ matathias ⁊ filij eiꝰ cōſtanter ſteterunt. in confeſſione dei ⁊ legis.
d Dixerunt matathie. volētes eum primo verbis adulatorijs ſubuertere. e Princeps dignitate. f Et clariſſimꝰ. fame celebritate. g Et magnꝰ es poteſtate. h Et ornatus filijs qnqʒ.
i Et fratribꝰ. i. magna cognatiōe. k Ergo accede prior. q. dicerēt. decet te. Scdo vbis pmiſſorijs eū dī. l Et eris ⁊c. qntū ad bonū honorabile m Et āpli. au. ⁊c. qntū ad bonū vtile. n Et rn̄dit mata. ⁊c. vt magꝭ appareret eiꝰ ꝯſtātia. Et ſi oēs gētes ⁊c. ſequit.
o Ego ⁊ fi. mei ⁊c. i. cognati. p Obedie. legi ⁊c. colētes vnuʒ deū verū. cetera patent. q Et vt ceſſa. h ꝯñr ponit ʒelꝰ emulatiōis q in feceit iudeū ydol imolantē. pʒ lr̄a vſqʒ ibi r Et ꝯtre. ⁊c. q: fortis motꝰ cordis redūdat ad corpꝰ. s Et accēſus ē furor eiꝰ. i. ira p ʒelū. q: tñ excitabat ſm rōis iudiciū: ideo ſubdit. t Scdʒ iudi. le. ſicut fortꝭ ire paſſiōis vnit laudabilit ad pmptiꝰ exequēdo actū vrtutꝭ. iiij. ethicoꝝ. v Et ʒe. ē ⁊c. q ex ʒelo legꝭ interfecit ʒābri cū ſcorto madia

gna in ciuitate dicẽs. Omis q zelũ hʒ legis statuẽs testm̃ exeat p⁹ me. Et fugit ipse ⁊ filij ei⁹ in mõtes: ⁊ reliquerũt quecũqʒ habebãt in ciuitate. Tũc descẽderũt multi querẽtes iudiciũ ⁊ iusticiã in desertũ: ⁊ sederũt ibi ipsi ⁊ filij ei⁹ ⁊ mulieres eoꝝ ⁊ pecora eoꝝ: qm̃ inundauerũt sup eos mala. Et renunciatũ est viris regis ⁊ exercitui q erãt in hierlm̃ ciuitate dd: qm̃ discessissent viri qdam: q dissipauerunt mandatũ regis in loca occulta in deserto: ⁊ abissẽt p⁹ illos multi. Et statim pcesserũt ad eos ⁊ cõstituerũt aduersus eos in pliũ in die sabbatoꝝ. Et dixerũt ad eos Resistitis ⁊ nunc adhuc. exite ⁊ facite sm̃ vbũ regis antiochi ⁊ viuetis. Et dixerũt. Nõ exibimus neqʒ faciem⁹ vbũ regis vt polluamus diẽ sabbatoꝝ. Et cõcitauerũt aduersus eos pliũ: ⁊ nõ responderũt eis: nec lapidẽ miserũt in eos: nec opilauerunt loca occulta dicẽtes. Moriamur oẽs in simplicitate nr̃a: ⁊ testes erũt sup nos celũ ⁊ terra q iniuste pditis nos. Et intulerũt illis bellũ sabbatis: ⁊ mortui sunt ipsi ⁊ vxores eoꝝ ⁊ filii eoꝝ ⁊ pecora eoꝝ: vsqʒ ad mille aias hominũ. Et cognouit matathias ⁊ amici eius: ⁊ luctũ habuerũt sup eos valde. Et dixit vir pximo suo. Si oẽs fecerim⁹ sic fratres nr̃i fecerũt: ⁊ non pugnauerim⁹ aduersus gẽtes p aiabus nr̃is ⁊ iustificatiõib⁹ nr̃is citius disperdẽt nos a terra. Et

cogitauerunt in die illa dicentes. Omis hõ qcũqʒ venerit ad nos in bello die sabbatoꝝ: pugnem⁹ aduersus eũ ⁊ nõ moriemur oẽs sicut mortui sũt fratres nr̃i i occultis. Tũc cõgregata est ad eos synagoga iudeoꝝ fortis viribus ex isrl̃. Omis volũtari⁹ i lege: ⁊ oẽs q fugiebãt a malis: additi sunt ad eos: ⁊ facti sunt illis ad firmamẽtũ: ⁊ collegerũt exercitũ: ⁊ pcusserũt peccatores i ira sua: ⁊ viros iniqs in indignatiõe sua: ⁊ ceteri fugerũt ad natiões vt euaderent. Et circuiuit matathias ⁊ amici ei⁹ ⁊ destruxerunt aras: ⁊ circũciderũt pueros incircũcisos quotqt inuenerũt in finib⁹ isrl̃ in fortitudine. Et psecuti sunt filios supbie ⁊ psperatũ est op⁹ in manib⁹ eoꝝ. Et obtinuerũt legẽ de manibus gentiũ ⁊ de manib⁹ regũ: ⁊ nõ dederũt cornu pctõꝝ. Et appropinquauerũt dies matathie moriendi: ⁊ dixit filiis suis. Nũc cõfortata est supbia ⁊ castigatio: ⁊ tps euersiõis: ⁊ ira indignatiõis. Nũc ergo filij emulatores estote legis: ⁊ date aias vr̃as p testamẽto patrũ: ⁊ memẽtote opeꝝ patrũ q fecerũt in generatiõib⁹ suis: ⁊ accipietis gl'iam magnã ⁊ nomen eternũ. Abrahã nõne in tẽtatiõe inuẽtus est fidelis: ⁊ reputatũ ẽ ei ad iusticiã. Joseph in tpe angustie sue custodiuit mãdatũ: ⁊ fact⁹ est dñs egypti. Phinees pr̃ nr̃ zelãdo zelũ dei: accepit testamẽtũ sacerdotij eterni. Jesus

nitide. Nume. xv. x Et exclamauit. Postq̃ descripta est zelant̃ audacia. b pñr describit ipsi⁹ tolerant̃ cõstantia, que p declarat̃ i b q matathias cũ filijs suis nõ fuit fract⁹ rigore asperitat̃: magis eligens herbis viuere in deserto q̃ legẽ transgredi: iõ subdit̃. y Et fugit ipse ⁊c. bona sua tp̃alia ppter zelũ dei cõtẽnens. z Tũc descenderũt multi. q iã antefugerãt ad loca magis montuosa. a Qui dissipauerũt mandatũ regis. ipsũ iplere denegando. ⁊ virũ inducentẽ ad regis obedientiã occidẽdo. ex h'a patent vsqʒ ibi. b Et nõ riderunt eis. ad votũ. s. eoꝝ. sʒ ad cõtrariũ: iõ pmittit ⁊ dixerũt. Nõ exibimus ⁊c. c Nec lapidẽ miserunt in eos. ad sui defẽsionẽ d Neqʒ opilauerũt loca. ne quietem sabbati violarent. e Dicẽtes. Moriam̃ ⁊c. ⁊ sine dubio istud pcessit ex q̃dã simplici deuotiõe: qꝛ licitũ erat eis in die sabbati se defendere. vñ ⁊ Josue. vi. dr̃ q cũcti bellatores de volũtate dñi circũierunt vrbem hierico semel in die. ⁊ hoc vij. dieb⁹. in q̃bus dies sabbati erat iclusus: ppter qd matathias qui erat in lege peritus declarauit q licitũ erat iudeis in sabbato pugnare in necessitat̃ casibus. f Et cognouit. h ondit̃ secũdo cõstantia matathie ⁊ eoꝝ q cũ eo erant in h q nõ fuerũt fracti terrore aduersitat̃ ex audita morte mille hominũ: iõ subdit̃. f Et cognouit matathias ⁊c. mortem predictorum. g Et luctũ habuerunt ⁊c. qꝛ mortui erãt ex indiscreta deuotiõe. ideo subdit̃. Et dixit vir pximo suo ⁊c. h Pro aiabus nr̃is. i. p vitis nr̃is vt ita liceat loqui. i Et iustificatiõib⁹. i. legis obseruatiõibus. k Citi⁹ disperdẽt nos ⁊ sic sequit̃ maiora mala. l Et cogitauerunt in die illa dicẽtes. m Omis hõ ⁊c. istud ordinauerũt de cõsilio matathie vt dictũ est. n Tũc cõgregata est. Hic tertio declarat̃ eoꝝ cõstantia. qꝛ nõ fuerũt fracti labore anxietat̃ q̃ viriliter hostib⁹ restiterũt ideo dr̃. n Tũc cõgregata est ad eos. s. ad matathiã ⁊ ei⁹ amicos. o Synagoga iudeoꝝ fort̃ virib⁹. q̃tũ ad robur corpis ⁊ spũs. iõ subdit̃. p Omis volũtari⁹ in lege. i. hñs voluntatẽ suandi legem. q Et facti sunt illis ⁊c. eligẽtes matathiã in principẽ suũ. r Et pcusserũt peccatores ⁊c. p zelũ legis excitati. s Et ceteri fugerũt ad natiões gentiliũ. extra iudeã existẽs t Et circu. ma. ⁊c. p loca iudee ydolatria polluta. v Et cir. pu. ⁊c. q̃s parẽtes eoꝝ non fuerãt ausi circũcidere morẽ timore. x Et pse. sunt ⁊c. i. hoĩes valde

supbos. sicut hoĩes digni morte dicũt̃ filij mort̃. i. Reg. xxvi. y Et psperatũ est ⁊c. i. matathie ⁊ filioꝝ suoꝝ. z Et obtinuerũt legẽ. i. legis obseruantiã. a De manibus gentiũ. i. depssa eoꝝ potentia. b Et nõ dederunt ⁊c. sed magis repsserunt, ⁊ sic min⁹ dicẽdo plus significat. c Et appropinquarũt. descripta matathie cõstantia. b pñr describit eius pudentia: nã vidẽs appropinqre tpus sue mortis: ordinauit in posteꝝ de defensiõe legis ⁊ p ad eã filios suos animat dicens. d Nunc cõfortata ⁊c. s. antiochi regis vt ps ex pdictis. e Et castigatõ nr̃a p peccatis nr̃is f Et tpus euersiõis diuini cultus ⁊ legis. g Et ira. i. pena. h Indignationis. s. diuine suo iusto iudicio. lʒ nobis occulto. i Nunc g̃o filij ⁊c. i. zelatores ⁊ defensores ipsi⁹: qꝛ nunc est necessitatis tempus. k Et date aias. i. vitas. piculo mortis vos expone̅do l Pro testamẽto patrum, id ẽ patrib⁹ dato. Exo. xx. Secũdo exẽpla patrũ allegat. ⁊ p i generali dicens. ⁊ memẽtote operũ patrum ⁊c. m Et accipiet gl'iam magnã. i. virtutis famaʒ in pñti ⁊ nomẽ eternũ i futuro. Cõsequenter ponit exẽpla in pticulari dicens. n Abrahã nõne in tẽptatione imolationis ysaac. Geñ. xxij. o Inuẽt⁹ est fidelis. q. d. sic. qꝛ paratus fuit imolare ppt̃ bonũ obediẽtie p Et reputatũ ẽ ⁊c. ppt̃ bonã voluntatẽ. q Joseph in tpe ⁊c. qꝛ tũc erat vẽdit⁹ in seruum. r Custodiuit mãdatũ. renuẽs adulteriũ. Geñ. xxxix. s Et factus est dñs egypti. Geñ. xli. t Phinees pater nr̃ zelando ⁊c. sicut dictum est. s. v Jesus. i. iosue. x Dũ iplevit vbum dñi p moysen sibi dictũ. y Factus est dux in isrl̃ Josue. i. z Caleb. dũ ⁊c. vnus ex explorator. Nu. xiiij. a Accepit hereditatẽ. Josue. xiiij. b Dauid in sua misericordia. q pepcit sauli q bis ceciderat in mãu sua. i. Reg. xxiiij. ⁊ xxvi. c Cõsecutus est ⁊c. ij. Reg. vij. Helyas ⁊c. occiden

do ꝓphas baal.iij.Reg̃.xviij. e Recept⁹ eſt in celū.iiij.Re gū.ij. f Ananias ꝛc.corde vnū veꝝ deū ꝯfitētes ore. g Liberati ſūt de flāma.Dan̄.iij. h Daniel in ſua ſimplicitate.i.orās deū ſimplici corde i Liberat⁹ eſt ꝛc.Dan̄.vi. cetera patēt vſqꝫ ibi. k Et a vbis.ſ. cōminatorijs.

ſurrexit iudas.ad ppl̄i defenſionē poſt ſuū patrē. b Et adiuuabāt eū ꝛc.obediētes ei tanq̄ exercit⁹ duci c Et p̄liabant ꝛc.ſignū eſt habit⁹ generati:eſt delectatio in ope.ij.ethicoꝝ.ꝛ p h̄ ptꝫ q̄ habebant habitū fortitudinis. d Et dilatauit ꝛc. ad facta patris ſui notabiliꝫ addēdo. e Et induit ſe ꝛc.i.fortiꝫ ꝛ audacter. f Et

dū implevit vbū: factus eſt dux in iſrl̄. Caleph dū teſtificat̄ i eccleſia accepit hereditatē. Dd in ſua miſericordia: conſecut⁹ eſt ſedē regni in ſcl̄a. Helias dū zelat zelū legis: recept⁹ eſt in celū. Ananias azarias ꝛ miſahel credentes: liberati ſūt d̄ flāma. Daniel in ſua ſimplicitate liberat⁹ eſt de ore leonū. Et ita cogitate p generationē ꝛ generationē: q2 oēs q ſperāt in eū nō infirmāt. Et a vbis viri p̄ctōris ne timueritis: q2 glia ei⁹ ſterc⁹ ꝛ vmis eſt. Hodie extollit̄: ꝛ cras nō inuenief. q2 ꝯuerſus eſt i terrā ſuā: ꝛ cogitatio ei⁹ perijt. Vos ergo filij cō fortamini: ꝛ viriliter agite in lege q2 cū feceritis q̄ vob̄ p̄cepta ſūt: in lege a dn̄o deo vr̄o: in ipſa glorioſi eritis. Et ecce ſymō frater vr̄ ſcio q̄ vir ꝯſilij eſt. Ipſū audite ſemp: ꝛ ipſe erit vobis pater. Et iudas machabe⁹ fortis viribus a iuuētute ſua ſit vobis princeps militie: ꝛ ipſe aget bellū populi. Et adducetis ad vos oēs factores legis: ꝛ vindicate vindictā ppl̄i vr̄i. Retribuite retributionē gentib⁹: ꝛ intēdite i p̄ceptū legis. Et benedixit eos: ꝛ appoſitus eſt ad p̄res ſuos. Et defunctus ē āno cēteſimo q̄dirageſimo ſexto: ꝛ ſepult⁹ eſt a filijs ſuis i ſepulcris patrum ſuoꝝ in modin: ꝛ planxerūt eū ois iſrl̄ planctu magno. Cap̄.iij.

c Et ſurrexit iudas q vocabat̄ machabe⁹ fili⁹ eius p eo: ꝛ adiuuabāt eū oēs f̄res eius ꝛ vniuerſi q ſe iūxerāt patri ei⁹: ꝛ p̄liabant̄ p̄liū iſrael cū leticia. Et dilatauit gloriā populo ſuo: ꝛ iduit ſe loricā ſic̄ gigas: ꝛ ſuccinxit ſe arma bellica ſua in p̄lijs: ꝛ ꝓtegebat caſtra gladio ſuo. Silis fact⁹ eſt leoni i opibus ſuis: ꝛ ſicut catulus leonis rugiēs i venatiōe: ꝛ pſecut⁹ eſt iniq̄s pſcrutās eos: ꝛ q ꝯturbāt populū ſuū eos ſuccēdit flāmis: ꝛ repulſi ſūt inimici ei⁹ p̄ timore ei⁹: ꝛ oēs operarij iniqtatis ꝯturbati ſunt: ꝛ directa eſt ſal⁹ in manu ei⁹. Et exacerbabat reges multos: ꝛ letificabat iacob in opibus ſuis: ꝛ in ſcl̄m memoria ei⁹ in bn̄dictiōe. Et perambulabat ciuitates iuda ꝛ p̄didit impios ex eis ꝛ auertit irā ab iſrl̄. Et noiat⁹ eſt vſqꝫ ad nouiſſimū terre: ꝛ cōgregauit pereuntes. Et ꝯgregauit appoloni⁹ gētes ꝛ a ſamaria virtutē multā ꝛ magnā ad bellandū ꝯtra iſrl̄. Et cognouit iudas: ꝛ exiit obuiā illi: ꝛ percuſſit ꝛ occidit illū. Et ceciderūt multi: ꝛ reliq fugerunt ꝛ accepit ſpolia eoꝝ. Et gladiū appolonij abſtulit iudas: ꝛ erat pugnās i eo oibus dieb⁹. Et audiuit ſeron princeps exercit⁹ ſyrie q̄ ꝯgregauit iudas ꝯgregationē fideliū ꝛ eccliam ſecū: ꝛ ait. Faciā mihi nomē ꝛ glorificabor i regno ꝛ debellabo iudā ꝛ eos q cū ipſo ſunt: q2 ſpernebāt vbū regis. Et p̄parauit ſe: ꝛ aſcēderunt cū eo caſtra impioꝝ fortes auxiliarij vt facerēt vindictā in filios iſrl̄. Et appropinquauerunt vſqꝫ bethorō ꝛ exiuit iudas obuiā ill̄ cū paucis

l Viri peccatoris.ſ.antiochi regis. m Ne timueritis. timore vios aios de ponēte. n Q2 glia ꝛc.i. inſterc⁹ ꝛ vermē ꝯuertet̄. ꝛ videt̄ h̄ matathias ꝓpheticē loq̄.nā i languore poſtea poſito antiocho ſ̄mes viuētes d̄ carne ei⁹ ſcaturiebant ꝛ ex fetore ei⁹ exercit⁹ grauabatur. vt habet̄ 2.ij.ca.ix. o Hodie extollitur potētia regni. p Et cras ꝛc.id ē cito morief q Q2 ꝯuerſus ꝛc.i.reuerſus: vt dictus eſt.ſ.ca.i. r Et cogitatio ei⁹ perijt.q2 non potuit perficere q̄d cogitabat de iudeoꝝ deſtructione. s Vos ꝛc.hortatio filios ſuos ad defēſionē legis ordinat dicēs s Vos ꝛc.in dn̄o ꝛ in potētia virtut̄ ei⁹ t Et viriliꝫ agite in lege.pugnādo p ei⁹ defēſione. v Q2 in ipſa ſuanda ꝛ implenda. x Glioſi eritis. ꝑ in ſpe poſtea i re. Qd̄ aūt i aliquibus libris int̄ponit̄.cū feceritis ꝛc.nō eſt d̄ textu nec habet̄ in libris correctis. y Et ecce ſymō frater veſter.ſcio q̄ vir ꝯſilij eſt.i. prudēs i dādis conſilijs.

f Et ſuccinxit ſe ꝛc.nā agilis erat ꝛ expedit⁹ ad bellādū ſic̄ hō ſuccinctus ad ambulādū. g Et ꝓtegebat caſtra.ſ.iſrl̄. h Silis fact⁹ eſt leoni. d̄ quo ſcribit̄ ꝓuer.xxx Leo fortiſſim⁹ beſtiarū ad nulli⁹ pauebit occurſum i Et ſicut catulus ꝛc.cui⁹ rugitu terrētur beſtie ꝛ fiūt ſtupide ſicut gētes ydolatre audito nomine iude

k Et pſecutus eſt. Hic ꝯn̄r deſcribit̄ ꝯflict⁹ iude cū aduerſarijs. ꝛ p̄ i gn̄ali.ſcd̄o i ſpeciali.ibi Et cōgregauit apolonius. Circa primū dī. k Et pſecutus eſt ꝛc. in locis abditis vbi ſe abſcōderāt fugiendo. l Et directa eſt ſal⁹.ſcꝫ iſrl̄. m In mān ei⁹. .i.in potētia eius. n Et exacerbabat reges multos.eoꝝ gētes debellādo o Et letificabat iacob.i. ppl̄m iſrl̄ ipſum liberando. p Et in ſcl̄m ꝛc.qd̄ ptꝫ adimpletū.nā ad ei⁹ cōmēdationē narrant̄ ei⁹ facta p orbē vniuerſum. q Et ꝯgregauit pereuntes.ſ.factores legis q̄s interficiebant gentiles r Et ꝯgregauit.h̄ ꝯn̄r deſcribit̄ ei⁹ ꝯflict⁹ cuꝫ aduerſarijs mag̃ in ſpeciali.ꝛ p̄ tp̄e antiochi epiphanis: ſcd̄o tp̄e filij ſui antiochi eupatoris ca. vi.tertio tp̄e demetrij filij alteri⁹ fratris.ſ.ſeleuci primogeniti antiochi magni.vij.c.p̄ma i tres ſm̄ triplex bellū qd̄ habuit iudas tp̄e antiochi primū fuit cū regni ducibus:ſcd̄m cū reg̃ p̄ncipibus ibi. Ut audiuit aūt rex. tertiū cū finitimis gētibus.ca.v. Prima adhuc in duas. q̄a p̄ ponit̄ bellū iude cum apollonio duce ſamarie: ſcd̄o cū ſerō duce ſyrie: ibi. ꝛ audiuit ſerō. Circa primū dicit̄.

z Ipſū au.ſ.p.ei⁹ ſequēdo ꝯſiliū a Et ipſe vobis erit pat̄ q2 prudētia in bellis eſt mag̃ neceſſaria q̄ fortitudo. b Et iudas ꝛc.iō ad principatū militie apt⁹. c Et ipſe ꝛc.de cō ſilio tn̄ ſymōis. d Et adducet̄ ꝛc.q2 v̄tus vnita fortior eſt ſe ipſa diſperſa. e Retribuite retributionē gentib⁹. ipſas puniēdo ꝓ malis illat̄ fidelib⁹. cetera patēt. Cap̄.iij. Et ſurrexit iudas. Pꝰ liberatōnē ppl̄i ſub matathia.ꝯn̄r d̄ ſcribit̄ eiuſdē libatō ſb iuda.circa quā p̄ deſcribit̄ vt⁹ duc̄.ſcd̄o ꝯflict⁹ ei⁹ cū aduerſarijs.ibi. ꝛ pſecut⁹ ē.circa p̄mū dī a Et

r Et ꝯgregauit ꝛc.vt faceret ſibi nomē debellādo iudā. s Et cognouit iudas.p exploratores ſuos. t Et exijt obuiā illi.nō p̄mittens ei fines ſuos ingredi. v Et gladiū ꝛc.in ſignū victorie.ſicut dauid gladiū golie.i.Reg̃.xvij. x Et erat pugnās ꝛc.h̄ dicit̄ ad denotandū gladij bonitatē. a Et audiuit.h̄ ꝯn̄r deſcribit̄ bellū iude cū ſeron ſyrie duce.circa qd̄ p̄ ponit̄ ipſius ſeron apparat⁹: ꝛ patet lr̄a.ſcd̄o iudeoꝝ metus.ibi. Et exiuit iudas obuiā illis cū paucis.ideo timuerūt.ſ.multitudinē fortē ꝯ ſe venientem.

Tertio ponit̃ ꝑ ꝟba inde ꝑpli ꝯsolatoꝛia ibi. Et ait iudas: facile eſt cõ‑
cludi multos in manib⁹ paucoꝝ. ⁊ h̃ ꝟtute dei cui nõ põt reſiſti: quaꝫ
eis aſſiſtere affirmat dicẽs. b Ipſi veniũt ⁊c̃. in malis obſtinati.
c Et ſupbia quã de⁹ a ꝑncipio mũdi deiecit in angelis ſupbientib⁹
d Ut diſperdãt nos ⁊c̃. iniuſte nocumentũ nobis inferẽdo in ꝑſonis
ꝓprijs ⁊ nob ꝯiũctis ⁊
reb⁹ poſſeſſis: ꝓpter qḋ
hĩt iniuſtũ bellũ: nos
aũt iuſtũ. iõ ſubditur:
e Nos ꝟo pugnabim⁹
ꝓ aĩabus nr̃is. i. vit̃ no‑
ſtris defendendis.
f Et reb⁹ noſtris. a ꝟo
daꝛ̃: iõ ꝯcludit. Et ipſe
dñs ⁊c̃. qrto ponit̃ ad‑
uerſarioꝝ debellatio cũ
dicit̃ g Ut ceſſauit
aũt loq. ⁊ pars lr̃a vſqꝫ
ibi h Et ꝑuenit ad
regẽ. ſ. ãtiochũ epipha‑
nem. i Ut audiuit
aũt rex. Hic ꝯñr deſcri‑
bit̃ bellũ iude cũ regis
ꝑncipib⁹ ad h̃ ſpecialit̃
deſtinat̃: ꝑcedẽtes ꝟo
nõ fuerũt ad bellandũ
miſſi: ſꝫ cuꝫ eſſent poſiti
ad cuſtodiaſ terraꝝ iu‑
de ꝓpinquatuꝫ: intule‑
runt iudeis bellũ: vt ſic
oñderent ſe ꝫelare ꝓ re‑
ge. ⁊ diuidit̃ in duas ꝑ
tes. qꝛ ꝑ ponit̃ belli ap
parat⁹. ſcḋo ꝯflict⁹ ca.
ſequen. ꝑma i duas: qa
ꝑ ponit̃ appar⁹ ex par‑
te regaliũ: ſcḋo ex parte
iudeoꝝ: ibi. Et vidit iu‑
das. Et notãdũ ꝙ ap‑
parat⁹ ex pte regalium
ſemꝑ eſt cũ ira ⁊ cupidi
tate: cũ multitudine ſuꝑ
ba ⁊ ꝑtãte. ex pte ꝟo iu
deoꝝ cũ oꝛõne ⁊ humi‑
litate: cum dei fiducia ⁊
pietate. Circa primuꝫ ꝑ
ponit̃ regis ordinatio.
ſcḋo ordinatiõis execu
tio ibi. Et rex aſſumpſit
Circa ꝑmũ dr̃. i Ut
audiuit autẽ rex. duces
ſuos a iudeis deuictos
cet̃a patẽt vſqꝫ ibi.
k Et vidit ꝙ defeĉ pe‑
cunia de theſauris ſuis
⁊c̃. qꝛ nõ ſufficiebat ad
tantũ exercitũ diu ſuſti
nendũ. l Et tribu‑
ta regionis modica ⁊c̃.
nõ eñ ſoli iudei rebella
uerãt eo ꝙ cogebat eos
ad colẽdũ iouis ydoluꝫ
vt dictũ eſt. ſ. ſed etiam
multi gẽtiles aliũ ritus
habẽtes: qꝛ aliqui cole
bant herculeſ: alq ͣ ӯa‑
nã. ⁊ ſic de alijs ꝗbus ſcripſerat ꝑ decretũ vt dimitterẽt rit⁹ ſuos ꝓpt̃
antiochi cultũ: vt eſſet ꝑpl̃s vn⁹ vt dictũ eſt. ſ. i. ca. qḋ erat eis graue.
ideo negauerãt antiocho tributa ꝯſueta. m Et timuit ne nõ ⁊c̃.
id ẽ vt nõ poſſet ꝯtinuare ſumpt⁹ multũ ſicut pri⁹. n Et cogitare i
ꝑſides. in q erant diuitie multe vt poſſet inde defectũ ſuũ ſupplere. Di‑
miſit tñ in antiochia q erat metropolis regni ſui lyſiã ad cuſtodiaꝫ re

Ut aũt viderẽt exercitũ veniẽtẽ
ſibi obuiã dixerũt iude. Quõ po
terim⁹ pauci pugnare ꝯtra multi‑
tudinẽ hãc tantã ⁊ tam fortẽ. Et
nos fatigati ſum⁹ ieiunio hodie.
⁊ ait iudas Facile eſt ꝯcludi mul
tos in mãu paucoꝝ: ⁊ nõ eſt dñã i
ꝯſpectu dei celi liberare in multis
⁊ in paucis: qm̃ nõ in multitudine
exercit⁹ victoria belli: ſed de celo
fortitudo eſt. ipſi[b] veniũt ad nos
in multitudie ꝯtumaci: ⁊[c] ſupbia:
vt[d] diſꝑdãt nos ⁊ vxores nr̃as ⁊
filios nr̃os: ⁊ ut ſpoliẽt nos. nos[e]
vero pugnabim⁹ ꝓ aiab⁹ nr̃is: ⁊[f]
legib⁹ nr̃is: ⁊ ipſe dñs ꝯteret eos
ante faciem nr̃am. Uos aũt ne ti
mueritis eos. Ut[g] ceſſauit aũt lo
qui: inſiluit in eos ſubito: ⁊ ꝯtrit⁹
eſt ſerõ ⁊ exercit⁹ eius in ꝯſpectu
ipſius. Et ꝑſecut⁹ eſt eũ in deſcẽ
ſu bethoꝛõ vſqꝫ in cãpum. Et ce
ciderũt ex eis octingẽti viri: reliq
aũt fugerũt i terrã philiſtijm. Et
cecidit timoꝛ iude ac fratruꝫ ei⁹ ⁊
formido ſuꝑ oẽs gẽtes in circuitu
eoꝝ. ⁊[h] ꝑuenit ad regẽ nomẽ ei⁹:
⁊ de ꝑlijs iude narrabãt oẽs gen‑
tes. Ut[i] audiuit aũt rex antioch⁹
ſmones iſtos: irat⁹ eſt aio: ⁊ miſit
⁊ cõgregauit exercitũ vniuerſi re‑
gni ſui caſtra fortia valde Et ape
ruit erariũ ſuũ ⁊ dedit ſtipẽdia ex
ercitui in annũ: ⁊ mãdauit illis vt
eſſent parati ad oĩa Et[k] vidit ꝙ
defecit pecunia de theſauris ſuis
⁊[l] tributa regiõis modica ꝓpter
diſſenſionẽ ⁊ plagã quã fecit i ter
ra vt tolleret legitima q erãt a pri
mis dieb⁹. Et[m] timuit ne non ha
beret ⁊ ſemel ⁊ bis: i ſũptus ⁊ do
naria q dederat ante larga manu:

⁊ abundauerat ſuꝑ reges q ante
eũ fuerãt: ⁊ ꝯſternat⁹ erat aio valdẽ
Et[n] cogitauit ire in ꝑſidẽ: ⁊ acci‑
pere tributa regionũ ⁊ cõgregare
argẽtũ multũ. Et reliqt lyſiã ho‑
minẽ[o] nobilẽ de genere regali ſuꝑ
negocia regia a flumie euphraten
vſqꝫ ad flumẽ egypti: ⁊ vt nutri‑
ret antiochũ filiũ ſuũ donec redi‑
ret. Et[p] tradidit ei mediũ exerci‑
tũ ⁊ elephãtos: ⁊ mãdauit ei de oĩ
bus que volebat ⁊ de inhabitãti
bus iudeã ⁊ hierlm: ⁊ vt mitteret
ad eos exercitũ ad ꝯterendã ⁊ ex‑
tirpandã ꝟtutẽ iſrl̃ ⁊ reliqas hie‑
ruſalẽ ⁊ auferendã memoriã eoꝛũ
de loco: ⁊ vt ꝯſtitueret habitato‑
res filios alienigenas in oĩbus fini
bus eoꝝ: ⁊ ſorte diſtribueret terrã
eoꝝ. Et[q] rex aſſũpſit partẽ exerci
tus reſidui: ⁊[r] exiuit ab antiochia
ciuitate regni ſui: ãno[s] cẽteſimo ⁊
qͣdrageſimoſeptimo: ⁊ trãſfreta‑
uit euphraten flumẽ: ⁊ pambula‑
bat ſupioꝛes regiones. Et elegit
lyſias ptolomeũ filiũ doꝛim ⁊ ni‑
chanoꝛẽ ⁊ gorgiã viros[t] potentes
ex amicis regis: ⁊[v] miſit cũ eis qua
draginta milia viroꝝ ⁊ ſeptẽ milia
eqtum: vt venirẽt in terrã iuda: ⁊
diſperderẽt eã ſm ꝟbũ regis. Et
ꝓceſſerũt vt irẽt cũ vniuerſa ꝟtu‑
te ſua: ⁊ venerunt ⁊ applicuerunt
ãmaum in terra cãpeſtri. Et[x] au‑
dierũt mercatoꝛes regionũ nomẽ
eoꝝ: ⁊ acceperũt argentũ ⁊ auruꝫ
multũ valde ⁊ pueros: ⁊ venerũt
in caſtra vt accipent filios iſrl̃ ſer
uos: ⁊ additi ſunt ad eos exercit⁹
ſyrie ⁊ terre alienigenaruꝫ. Et[y] vi
dit iudas ⁊ fratres ei⁹ qꝛ multipli‑
cata ſunt mala: ⁊ exercit⁹ applica

gni ſui ⁊ filij ſui: ⁊ ad deſtruendũ habitatores iudee: ⁊ populã
dũ eã alienis gentib⁹. h̃ aũt ordinauit: ſed nõ in oĩb⁹ ſicut eue‑
nit. ⁊ his dictis pꝫ lr̃a paucis excepẗ q diſcurrent̃. o Ho‑
minẽ nobilẽ ⁊c̃. in q notat̃ ei⁹ aptitudo ad cuſtodiã regni.
p Et tradidit ei mediũ ⁊c̃. qꝛ tradidit ſibi medietatẽ exercitus
tã in hoĩbus q̃
in aĩalibus aliã
ꝟo medietatẽ ſe
cum duxit.
q Et rex aſſum
pſit. h̃ ꝯñr poni‑
tur ordinatiõis
regis executio: ⁊
ꝑ ex parte regis
cũ dr̃. r Et ex
iuit ab ãtiochia
⁊c̃. ſ. metropoli
s Anno. c. x. l‑
vij. ſ. regni greco
ruꝫ. regni ꝟo ſui
anno. xi. quia ce
pit regnare ãno
cxxxvj regni gre
coꝝ. vt dictuꝫ eſt
ſ. i. ca. ſcḋo poni
tur executio ex ꝑ
te lyſie cuſtodis
regni. cuꝫ dr̃. Et
elegit lyſiam ⁊c̃.
t Uiros ⁊c̃. vt
ſic eſſent magis
volũtarij ordia‑
tionẽ regis exeq
v Et miſit cũ eis
xl. milia viroꝝ
ſcꝫ peditũ. cetera
patent vſqꝫ ibi.
x Et audierunt
mercatores ⁊c̃. i
multitudie ⁊ for
titudine: ⁊ credẽ
tes ꝙ ſtatim de‑
berẽt iudeos ca‑
pere ꝑparauerũt
ſe ad emendũ il‑
los in ſuos ⁊ an
cillas: ꝓpter qḋ
venerunt ad ca‑
ſtra eorum
y Et vidit Iu‑
das Hic ꝯñr po
nitur apparat⁹
belli ex pte iude
oꝝ. ⁊ ꝑ ꝑ humi‑
lẽ ⁊ deuotã oꝛõ‑
nẽ ſcḋo ꝑ bella‑
toꝝ diſpoſitiões
ibi ⁊ poſt h̃. cir‑
ca ꝑmũ pꝫ lr̃a ex
ꝑdictis vſqꝫ ibi.
Et hierlm nõ
habitabat̃. h̃ in
terponit̃ ad red‑
dendaꝫ cauſam
q̃re nõ iuerũt hie
ruſalẽ ad oꝛan‑
dũ: cũ ibi eſſet loc⁹ diuini cult⁹. a Et ſanctũ. i. templi loc⁹.
b Cõculcabat̃. ⁊ ſubdit̃ a qͥbus. c Et filij alienigenarũ
erãt in arce ꝓpinq̃ tẽplo. d Et ꝯgregati ſunt. iudei.
e Et venerũt ⁊c̃. i. venerũt adoꝛare ibi ꝟſa facie ab hierlm. ſic
dicit̃ de daniele ꝙ oꝛabat ꝟſus hierlm. Dañ. vi. ⁊ ſubdit̃ cau‑
ſa oꝛandi in maſphat cũ dicit̃ f Qꝛ loc⁹ oꝛõis erat ⁊c̃. id ẽ

priorib⁹ tꝑibus. g In iſrl̃.ibi.n.ↄgregabatᷣ ppl̃s iſrl̃ ad orandũ dñm.vt hꝫ.i.Reg.vij. h Et ieiunauerũt die illa.ad ſe corã dño affligendũ in victu. i Et induerũt ſe cilicijs.ad ſe affligendũ in veſtitu. k Et cinerẽ poſuerũt ꝛc̃.in ſignum humiliatiõis. l Et ſciderũt ꝛc̃.i.ſciderũt in ſignũ afflictionis. m Et expanderũt libros legis.ad oñdendũ ꝙ pati erant ꝓ lege ſe piculis mortis tradere.
n Deq̃b⁹ ſcrutabantᷣ gẽtes ꝛc̃ aliq̃ eñ gẽtiles magis ſubtiles: ꝛ iſrl̃ volebant arguere cultũ ydolorũ ex libris moyſi.nã Exo.xx.ꝓcipitᷣ ꝙ in tra ſanctũ ſcõꝝ ponerentᷣ imagines cherubin:ſꝫ hꝫ nõ valꝫ.q: nõ ponebãtᷣ ibi ad hꝫ ꝙ colerentᷣ:ſꝫ vt oñderetᷣ ꝙ angeli p cherubin repſentati ſuũt deo:cui⁹ ſedes figurabatᷣ ꝑ ꝓpiciatoriũ qḋ remanebat vacuũ ad ſignificandũ ꝙ deitas nõ poteſt ꝑ imaginẽ repſentari vt diffu ſi⁹ dictũ fuit ibidẽ. o Et attulerũt ornamẽta ꝛc̃.ꝛ ſubditur cã quare iſta adduxerũt ad illũ locũ:cũ dicitur. p Et clamauerunt.ad ſperandũ dei miſericordiã. q Quid faciem⁹ iſtis.nã extra hierlm̃ nõ erat loc⁹ ſacrificij.nazarei ꝟo tenebãtᷣ offerre ſacrificia i expletione voti ſui Nũe.vi.Siĉr ſacerdotes non poterant vti veſtib⁹ ſacerdotalib⁹ niſi i miniſterio tẽpli ad quod nõ poterant accedere propter gentiles qui erant in arce vt predictum eſt: ideo ſubditur.
r Et quo eos ꝛc̃.q.d.non eſt alius locus. s Et ſãcta tua idẽ tẽpli loca. t Cõculcata ſũt a gentilib⁹. v Et cõtaminata.ex luxurijs ꝛ ydolatrijs ibidẽ exercitis. x Sacerdotes tui ꝛc̃.nõ potẽtes tibi miniſtrare.ſꝫ ſolũ miſeriã ſuã lugere. y Et in humilitatẽ.i.deiectionẽ. z Et ecce natiões ↄuenerũt ꝛc̃.q.d.nõ ſufficiũt eis mala nobis illata niſi nos deleant penit⁹ de terra. a Et tubis exclamauerũt.vt miſericordiã implorarent nõ ſolũ vocib⁹ humanis:ſꝫ etiã muſicis inſtrumẽtis.ſicut aliqñ pulſantᷣ eccl̃ie cãpane ꝯ piculũ fulguris

bat ad fines eoꝝ:ꝛ cognouerũt verba regis q̃ mãdauit ppl̃o facere in interitũ ꝛ ↄſũmationẽ. Et dixerũt vnuſqſqꝫ ad ꝓximũ ſuũ. Erigam⁹ deiectionem ppl̃i nr̃i:ꝛ pugnem⁹ ꝓ ppl̃o nr̃o ꝛ ſcis nr̃is. ꝛ ↄgregat⁹ eſt ↄuẽtus vt eſſent parati in ꝓliũ:ꝛ vt orarẽt ꝛ peterẽt miſericordiã ꝛ miſeratiões. Et[g] hieruſalẽ nõ habitabatᷣ:ſꝫ erat ſicut deſertũ. Non erat q ingrederetᷣ ꝛ egrederetᷣ d̃ natis ei⁹:ꝛ[a] ſanctũ cõculcabatᷣ[b]. Et[c] filij alienigenaꝝ erãt in arce ibi erat habitatio gentium. Et ablata eſt voluptas a iacob:ꝛ defecit ibi tibia ꝛ cythara. Et[o] ↄgregati ſũt ꝛ[e] venerũt i maſphat ↄtra hierl̃m:q:[f] erat loc⁹ orationis in maſphat añ in[g] iſrl̃. Et[h] ieiunauerũt illa die:ꝛ induerũt ſe cilicijs:ꝛ[k] cinerẽ ipoſuerunt capiti ſuo:ꝛ[l] ſciderũt veſtimẽta ſua. Et[m] expãderunt libros legis de[n] qbus ſcrutabantᷣ gẽtes ſilitudinẽ ſimulachroꝝ ſuoꝝ:ꝛ[o] attulerunt ornamenta ſacerdotalia ꝛ primitias ꝛ decias:ꝛ ſuſcitauerũt nazareos q ipleuerãt dies. Et[p] clamauerunt voce magna in celũ dicẽtes. qd[q] faciem⁹ iſtis ꝛ[r] q̃ eos ducem⁹:ꝛ[s] ſcã tua ↄculcata[t] ſũt:ꝛ[v] ↄtaminata ſunt:ꝛ[x] ſacerdotes tui facti ſũt in luctũ:ꝛ[y] i humilitatẽ. Et[z] ecce nationes ↄuenerũt aduerſum nos vt nos diſꝑdant. Tu ſcis que cogitant in nos. Quõ poterim⁹ ſubſiſtere añ faciẽ eoꝝ:niſi tu de⁹ adiuues nos. Et[a] tubis exclamauerũt voce magna. Et[b] poſt hec cõ

ſtituit iudas duces ppl̃i:tribũos[c] ꝛ[d] cẽturiones:ꝛ[e] pẽtacõtarchos:ꝛ[f] decuriones. Et[g] dixit his q edificabãt domos ꝛ ſpõſabant vxores ꝛ plãtabãt vineas ꝛ formidoloſis:vt redirẽt vnuſqſqꝫ i domũ ſuã ſm legẽ. Et mouerũt caſtra:ꝛ[h] collocauerũt ad auſtrũ ãmauꝫ ꝛ ait iudas Accingimini ꝛ eſtote filij potentes:ꝛ eſtote parati in mane vt pugnetis aduerſus natiões has que ↄuenerũt diſꝑdere nos ꝛ ſcã nr̃a:qm̃ meli⁹[i] eſt nos mori in bello:qꝫ[k] videre mala gẽtis noſtre ꝛ ſanctoꝝ. Sicut aũt fuerit voluntas in celo:ſic fiat. Ca.iiij

e T[a] aſſũpſit gorgias qnqꝫ milia viroꝝ ꝛ mille eqtes electos Et mouerũt caſtra nocte vt applicarẽt ad caſtra iudeoꝝ: et ꝑcuterent eos ſubito. Et[b] filij q[c] erãt ex arce:erãt[d] illis duces. Et[e] audiuit iudas ꝛ ſurrexit ipſe ꝛ potẽtes ꝑcutere virtutẽ exercitũ regis: q erant in ammaũ. Adhuc[f] eñ diſperſus erat exercit⁹ a caſtris Et venit gorgias in caſtra iude noctu:ꝛ neminẽ inuenit. Et querebat eos in montibus:qm̃ dixit. fugiunt hi a nobis. Et cũ dies factus eſſet:apparuit iudas in campo cũ tribus milibus viroꝝ tantũ qui[g] tegumẽta ꝛ[h] gladios non[i] habebant. Et viderunt caſtra gentium valida ꝛ loricatos ꝛ equitatus in circuitu eoꝝ:ꝛ hi docti ad ꝓeliũ. Et ait iudas viris q ſecũ erant. Ne timueritis multitudinem eoꝝ:ꝛ impetũ eoꝝ ne for

ꝛ tẽpeſtatis. b Et poſt hꝫ. Hic ꝑñr ponitᷣ apparat⁹ iudeoꝝ ꝑ exercitus diſpoſitionẽ:cũ dĩ. b Et poſt hꝫ ↄſtituit iudas duces populi.nã in piculis nõ eſt dimittẽdũ ſacere qḋ ſm humanã ꝓuidentiã põt fieri.aliter videretᷣ quedã tẽtatio dei. c Tribunos.qui p̃eſſent mille bellatorib⁹. d Et cẽturiones.q̃ centũ. e Pẽtacontarchos.q̃ qnq̃ginta.ꝛ dĩ a pẽta qḋ eſt q̃nqꝫ ꝛ conſtes decẽ ꝛ archos p̃nceps.q: quinqꝫ decenarijs p̃ſidebant.
f Et decuriões.qui decem p̃eſſent. g Et dixit his q̃ edificabãt domos ꝛc̃.ſequitᷣ ſm legẽ que hetᷣ Deut.xx. ꝛ eoꝝ.iõ fuit ibi dicta.
h Et collocauerũt ad auſtrũ ãmaũ:ioſephus dicit emaus q̃ diſtat a hierlm̃.lx.ſtadijs.vt hꝫ Luc.vlt. i Melius eſt nob mori in bello.iuſto q̃ mors eſt ꝟtuoſa.
k Quã videre mala gẽ.ꝛc̃ q̃ eſt vita ꝓbroſa cui bona mors eſt ꝑeliгenda. Cap.iiij.
T aſſumpſit gorgias. Poſtꝗ̃ deſcriptus eſt pugne apparatus:hꝫ ↄñr deſcribitᷣ conflictus. Circa quẽ ꝑ ponitur iude decertatio.ſecũdo deuictis aduerſarijs tẽpli purificatio ibi Dixit aũt iudas. Pria in duas.q: p̃ ponitᷣ cõflictus iude cũ exercitu miſſo a lyſia.ſcdo cũ ipſo in ꝑſona ꝓpria:ibi. Quicũqꝫ aũt alienigenarũ. Prima adhuc in tres.q: p̃ ponitᷣ gorgie inſidiatio.ſcdo inſidiãtis deluſio:ibi.ꝛ audiuit iudas.tertio deluſi fugiẽtis ↄduſio:ibi Et adhuc loquẽte. Inſidiatio ꝟo gorgie fuit.q: diſpoſuit de nocte venire ad caſtra iudeoꝝ ꝛ eos occidere ex improuiſo. Et pꝫ l̃ra vſqꝫ ibi.
b Et filij.ſ.alienigenarũ. c Qui erãt ex ar.i.de numero illoꝝ q̃ erãt in arce ſyon ad nocẽdũ iudeis q̃ntũcũqꝫ poterant d Erant illis duces.q: ſciebant loca circa hierlm̃ ꝑ q̃ frequẽter diſcurrebãt ad capiendũ iudeos e Et audiuit.hꝫ ↄñr ponitur inſidiãtis deluſio.q: fraus gorgie fuit reuelata iude:ꝛ tũc cũ oĩb⁹ bellatorib⁹ ſuis exiuit de tẽtorijs ad ꝑcutiendũ partẽ exercit⁹ regis q̃ remanſerat in caſtris anteqꝫ gorgias cũ alia parte rediret.q̃ credẽs fugiſſe iudeos in mõtibus querebat eos:ꝛ interiꝫ iudas aliã ptem exercitus debellauit:ꝛ artẽ arte deluſit.ꝛ his dictis pꝫ l̃ra paucis q̃ diſcurrentur. f Adhuc eñ diſperſus ꝛc̃.q: illa pars exercit⁹ quam gorgias ſecũ duxerat adhuc nõ redierat ad caſtra reg̃. g Qui tegumenta.i.arma ad ſe ꝓtegendũ. h Et gladios. ad inuadendum.
i Nõ habebãt.ꝓpt̃ inopiã:vt dicũt aliq̃.ſꝫ hꝫ nõ videtᷣ veꝝ.q: de ſpolijs exercitus apolonij ꝛ exercit⁹ ſeron acq̃ſierant arma in bona q̃nti

tate.vt pȝ ca. p̄cedenti.
⁊ iō libri correcti ſic hn̄t
q: tegumēta ⁊ gladios
nō habebāt. ⁊ in h̄ red/
dit cā quare iudas ap
paruit in cāpo cū trib⁹
milib⁹ tm̄. q: licȝ acq̄ſi/
uiſſent arma in p̄ceden/
tibus victorijs: nō tm̄ i
tāta copia ꝙ poſſēt ar/
mare tria milia virorū
bellatoꝝ. ⁊ ſic eſt ſēſus
q: tegumēta ⁊ gladios
nō habebāt. ſ. ad armā
dū plures q̄ȝ tria milia.
k Memētote q̄lr ⁊c.
Exo. xiiij. l Et tu/
ba ⁊c. ad aīandum bel/
latores ſuos ad p̄liū.
cetera patent.
m Et adhuc loquente
iuda. h̄ ꝯn̄r ponit̄ Gor
gie deluſi ꝯfuſio. q: fu/
git timens ꝯfligere cū
exercitu iudeoꝝ dicitur.
n Ecce apparuit pars
quedā. ſ. illa pars exer/
citus regis quā ſecū du
xerat gorgias. vt predi
ctū eſt. o Proſpi/
ciēs de monte. in q̄ gor/
gias q̄ſierat iudeos.
p Et vidit gorgias ⁊c
ſ. illi q̄s reliquerat in ca
ſtris. q Et ſuccen/
ſa ſunt caſtra coꝝ a iu/
deis. r Quib⁹ illi
⁊c. ⁊ fugerūt nō auden
tes cū iudeis affligere.
cetera patēt. s Qui
cūqȝ aūt. Deſcripto cō/
flictu iude cum exercitu
miſſo a lyſia. h̄ ꝯn̄r po/
nit̄ exercit⁹ ei⁹ cū exerci
tu lyſie in pſona ꝓpria
circa q̄d p̄ pōit̄ motiuū
lyſie. ⁊ pȝ ex ei⁹ apparat⁹
cū ſubdit̄. s Con
gregauit lyſias ⁊c. ſ. pe
ditū. Scdo ponit̄ iude
occurſus: ibi. Et occur
rit eis iudas ⁊c. ⁊ ora/
tio ei⁹ cū ſubdit̄. Bene
dictus es ſaluator iſrl̄
q̄ ꝯtriuiſti impetū potē
tis. i. golie. h̄ hr̄ p̄ Reg.
xvij. ⁊ tradidiſti caſtra
alienigenaꝝ in māu io/
nathe filij ſaul ⁊c. i. Re
gū. xiiij. Tertio ponitur
viroꝝqȝ ꝯflict⁹ cū dicit̄
Et cōmiſerūt p̄liū ⁊c.
⁊ pȝ lr̄a. t Dixit āt
iudas. poſtq̄ȝ deſcripta
eſt iude decertatio: h̄ cō
ſequiter repliis hoſtib⁹
deſcribit̄ tēpli purifica
tio: ⁊ ſcdo purificati re/
nouatio: ibi. Et accepe
rūt lapides. Tercio alta
ris dedicatio ibi. Et fe/
cerunt dedicationem.

midetis. Memētote k q̄liter ſalui
facti ſunt p̄res nr̄i in mari rubro:
cū ſequeret̄ eos pharao cū exerci
tu multo. Et nūc clamem⁹ in ce-
lum ⁊ miſerebit̄ nr̄i dn̄s: ⁊ memor
erit teſtamēti patrū nr̄oꝝ: ⁊ ꝯteret
exercitū iſtū ante faciē nr̄aȝ hodie
⁊ ſciēt oēs gētes q: eſt de⁹ q̄ redi
mat ⁊ liberet iſrl̄. Et leuauerunt
alienigene oculos ſuos: ⁊ vide-
runt eos venietes ex aduerſo. Et
exierūt de caſtris in p̄lium: ⁊ l tuba
cecinerūt hi q erāt cū iuda. Et cō
greſſi ſunt: ⁊ ꝯtrite ſunt gentes ⁊
fugerūt in campū. Nouiſſimi āt
ceciderūt in gladio: ⁊ pſecuti ſūt
eos vſqȝ gezerō ⁊ vſqȝ in cāpos
ydumee ⁊ azoti ⁊ iamnie ⁊ cecide
rūt ex illis vſqȝ ad tria milia viro-
rū. Et reuerſus eſt iudas ⁊ exerci
tus ei⁹ ſequēs eū. Dixitqȝ ad po
pulū. Nō ꝯcupiſcatis ſpolia: q̄a
bellū ꝯtra nos eſt: ⁊ gorgias ⁊ ex-
ercitus ei⁹ ꝓpe nos in mōtib⁹: ſȝ
ſtate nūc ꝯtra inimicos nr̄os ⁊ ex-
pugnate eos: ⁊ ſumetis p⁹ ea ſpo
lia ſecuri. Et m adhuc loquēte iu-
da hec: ecce n apparuit pars q̄daȝ
ꝓſpiciēs o de mōte. Et p vidit gor
gias ꝙ in fugā ꝯuerſi ſunt ſui: ⁊ q
ſuccēſa ſunt caſtra r Jdum⁹ eīn qui
videbat̄ declarabat q̄d factū eſt.
Quib⁹ r illi cōſpectis: timuerunt
valde aſpiciētes ſil̄ ⁊ iudā ⁊ exerci
tū in cāpo paratum ad p̄liū. Et fu
gerūt oēs in cāpo alienigenarū: ⁊
iudas reuerſus ē ad ſpolia caſtro-
rū. Et acceperūt aurū multū ⁊ ar
gētū ⁊ hyacīthū ⁊ purpurā mari
nā ⁊ opes magnas: ⁊ ꝯuerſi hym
nū canebāt ⁊ bn̄dicebāt deū i celū
q̄m bon⁹ eſt: q̄m in ſcl̄m miſeri-
cordia ei⁹. Et facta eſt ſalus ma-
gna in iſrl̄ in die illa. Quicūqȝ s āt
alienigenaꝝ euaſerūt: venerūt ⁊
nūciauerunt lyſie vniuerſa q̄ acci
derāt. q̄b⁹ ille auditis cōſternat⁹
aīo deficiebat: q: nō q̄lia voluit:
talia ꝯtigerūt in iſrl̄: ⁊ q̄lia manda
uit rex. Et ſequēti anno ꝯgrega-
uit s lyſias virorū electorum ſexa
ginta milia ⁊ equitum quinqȝ mi-

lia: vt debellaret eos. Et venerūt
in iudeā ⁊ caſtra poſuerūt i betho
ron: ⁊ occurrit illis iudas cū decē
milib⁹ viris. Et viderūt exercitū
fortē: ⁊ orauit ⁊ dixit. Bn̄dict⁹ es
ſaluator iſrl̄ q ꝯtriuiſti ipetū potē
tis i māu ſerui tui dd̄ ⁊ tradidiſti ca-
ſtra alienigenaꝝ i māu ionathe fi-
lij ſaul ⁊ armigeri ei⁹. Cōclude ex
ercitū iſtū i māu ppli tui iſrl̄: ⁊ cō-
fundant̄ in exercitu ſuo ⁊ eqtib⁹
Da illis formidines ⁊ tabefac au-
daciā v̄tutis eoꝝ: ⁊ cōmoueāt̄ cō-
tritiōe ſua. Deijce illos gladio di
ligētiū te: ⁊ collaudēt te oēs q no
uerūt nomē tuū i hymnis. Et cō
miſerūt p̄liūm: ⁊ ceciderūt de ex-
ercitu lyſie qnqȝ milia virorum.
Vidēs aūt lyſias ſuoꝝ fugā: ⁊ iu
deoꝝ audaciā: ⁊ ꝙ parati ſunt aut
viuere aut mori fortiter abijt ātio
chiā ⁊ elegit milites: vt multipli-
cati rurſus venirēt i iudeā. Dixit t
aūt iudas ⁊ fratres ei⁹. Ecce ꝯtri
ti ſunt inimici nr̄i: aſcēdam⁹ nunc
mūdare ſācta ⁊ renouare. Et cō-
gregat⁹ eſt oīs exercit⁹: ⁊ aſcēde-
runt in mōtē ſyō. Et u viderūt ſan
ctificationē deſertā: ⁊ x altare pro-
phanatū y: ⁊ portas exuſtas: ⁊ z in
atrijs v̄gulta nata ſicut in ſaltu vl
in montib⁹: ⁊ a paſtophoria diru-
pta. Et b ſciderūt veſtimēta ſua:
⁊ plāxerūt planctu magno: ⁊ ipo-
ſuerūt cinerē ſup caput ſuū ⁊ ceci
derūt i faciē ſup terrā. ⁊ c exclama
uerūt tubis ſignoꝝ: ⁊ clamauerūt i
ſlū. Tūc d ordinauit iudas viros vt
pugnarēt aduerſus eos q erāt in
arce: donec emūdarēt ſācta. Et e
elegit ſacerdotes ſine macula vo-
luntatē hn̄tes in lege dei: ⁊ mūda
uerūt ſancta. Et f tulerūt lapides
ꝯtaminatiōis in g locū imūdū. Et
cogitauit de altari holocauſtoꝝ
q̄d ꝓphanatū erat: q̄d de eo face
ret. Et incidit illi ꝯſiliū bonū vt
deſtrueret illud: ne forte illis eſſet
in opprobriū: q: ꝯtaminauerunt il
lud gentes: ⁊ demolitī ſunt illud.
Et h repoſuerunt lapides i mōte
dom⁹ in loco apto: q̄ aduſqȝ ve-

Circa primū p̄i
mo ponit̄ lamē/
tum deſtructio/
nis cū dicitur.
v Et viderunt
⁊c. ſ. ipſū tēplū.
x Et altare. ſcȝ
holocauſtoꝝ
y Prophana/
tū. nā ibi poſitū
fuerat ydolū: vt
dictū eſt. s̄. i. ca.
z Et in atrijs v̄
gulta nata. ſ. in
atrio ſacerdotū
⁊ in atrio viroꝝ
mundoꝝ ⁊ in a/
trio immundorū
a Et paſtopho
ria dirupta. i. do
mūculas circa a
tria ſacerdotum
edificatas: in q̄/
bus offerentes
hoſtias pacifi/
cas comedebāt
corā dn̄o panes
ſibi ꝯiungentes.
nā de hoſtijs pa
cificis vna pars
incēdebatur ad
honorē diuinū
alia cedebat in
vſus ſacerdotū
tertia in vſus of
ferentiū b Et
ſciderunt veſti/
men. ſua ⁊c. in ſi
gnū doloris ⁊
humiliationis.
c Et exclamaue
runt ⁊c. de q̄bus
habet̄ Numer. x.
⁊ dicunt̄ tube ſi/
gnoꝝ. q: p illas
ſignificabantur
plura. ſ. cōuoca/
tio ad ꝯſilium ⁊
ꝯgregatio ad fe
ſtū: ⁊ motio ca/
ſtroꝝ: ⁊ excitati/
tio ad bellum.
d Tūc ordina/
uit ⁊c. h̄ ſcdo tol
lit̄ impedimētū
purificatōis eis
dē. d Tunc
ordinauit ⁊c. vt
ſic eſſent occupa
ti i ſua defēſiōe
vt nō poſſent ꝓ/
ijcere ſagittas ł
ſpicula ad eos q̄
emūdabāt loca
ſācta. Et ꝯſeq̄n
ter ponit̄ ipa pu
rificatio cū dicit̄
Elegit ſacerdo/
tes ⁊c. i. ſācte v̄/
te ⁊ integre fame
f Et tulerūt ⁊c.
i. lapides altar

q̃ fecerũt gẽtiles ad imolandũ ydolo ſup altare holocauſtoꝝ poſito. vt dictũ eſt.ſ.i.c. g In locũ inmũdũ. lapides aũt altaris dñi ↄtaminatos poſuerũt in loco mũdo: ſicut ſubdit̃: ⁊ cogitauit de altari holocauſtoꝝ ⁊c̃. h Et repoſuerũt ⁊c̃.i. in mõte ſyon vbi erat dom⁹ dñi. i Quouſq̧ veniret ꝓpha, dicẽs q̃d eſſet agendũ de illis.

cipiebat eñ h̃ ſolẽnitas a.xxv. die mẽſis caſleu: cui rñdet nouember ⁊ aliq̃ñ decẽber in pte. Prima nãq̧ dedicatio tp̃e ſalomonis facta fuit in ſeptẽbri.iij. Reg.viij. Alia in reditu babylonice captiuitat̃ fuit ĩ vere. cetera patent vſq̧ ibi. z Ut haberet ppl's ⁊c̃. Sicut eñ eſau q̃ ſequebat̃ iacob Gen̄.xxvij. ſic ydumei ab eſau deſcẽdentes ſemp moleſti fuerũt iudeis deſcẽdentib⁹ a iacob.

k Et acceperũt. Hic ꝯñr deſcribitur templi purificati renouatio ⁊ ꝑ q̃ntũ ad altare holocauſtorũ eius dĩ. k Et acceperunt ⁊c̃. q̃ habet̃ Exo.xx. ⁊ Deut.xxvij.
l Et edificauerunt ⁊c̃.i. ad ſili tudinẽ illi⁹ q̃d fuerat diſſipatũ.
m Et edificauerũt ſancta. reparando ruinas q̃ erãt in pͥma parte templi que vocabat̃ ſancta.
n Et que intra ⁊c̃. parãdo deſectus exiſtẽs ĩ ſecũda parte tẽpli que dicebat̃ ſanctaſanctorum.
o Et edẽ.i. edificia que erãt extra p habitacul̃ ſacerdotum.
p Et atria ſanctificauerũt. eradicãdo ſigulta. ⁊ aſpergẽtes luſtratiõis aqua.
q Et intulerũt candelabrũ ⁊c̃. h̃ eñ tria erãt in pͥma pte templi. mẽſa ꝓpoſitiõis in pte aq̃lonari. cãdelabrũ in auſtrali. altare incẽſi in medio ↄ̃ ſanctaſanctorum.
q Et incenſum poſuerunt.i. cremauerũt ſup altare r Et appẽderũt velamẽta. vnũ in introitu tẽpli: aliud ante ſanctaſãctoꝝ.

niret ꝓpheta ⁊ rñderet de eis. ⁊[k] acceperũt lapides integros ſm̃ legẽ: ⁊[l] edificauerũt altare nouũ ſm̃ illud q̃d fuit pri⁹: ⁊[m] edificauerũt ſcã ⁊[n] que intra domũ erãt intrinſecus ⁊[o] edẽ ⁊ atria ſãctificauerũt Et fecerũt vaſa ſcã noua: ⁊[p] intulerũt candelabrũ ⁊ altare incenſoꝝ ⁊ menſã in templũ. Et[q] incenſũ poſuerũt ſup[r] altare: ⁊ accẽderũt lucernas que ſup cãdelabꝝ erãt ⁊ lucebãt in tẽplo. Et poſuerunt ſup menſã panes: ⁊[r] appẽderunt velamia: ⁊ ↄſũmauerunt oĩa opa que fecerãt. Et ãte matutinũ ſurrexerũt q̇nta ⁊ viceſima die mẽſis noni: hic eſt mẽſis caſleu: centeſimi[s] q̃drageſimioctaui ãni: ⁊ obtulerunt ſacrificiũ ſm̃ legẽ ſup altare holocauſtoꝝ nouũ q̃d fecerũt. Scdm̃[t] tp̃s ⁊ ſm̃ diẽ in q̃ ↄtaminauerũt illud gẽtes: in ipſa renouatũ eſt in cãticis ⁊ cytharis ⁊ cynaris ⁊ cymbalis. Et cecidit oĩs ppl's in faciẽ: ⁊ adorauerunt ⁊ bñdixerũt in celũ eũ q̇ ꝓſperauit eis Et[u] fecerũt dedicationeꝫ altaris dieb⁹ octo: ⁊ obtulerũt holocauſta cũ leticia: ⁊ ſalutaria laudis. ⁊[x] ornauerũt faciẽ tẽpli coronis aureis ⁊ ſcutul̃: ⁊ dedicauerũt portas ⁊ paſtophoria: ⁊ impoſuerũt eis ianuas. Et facta eſt leticia in ppl'o magna valde: ⁊ auerſũ eſt opprobriũ gentium. Et[y] ſtatuit iudas ⁊ fratres ei⁹ ⁊ vniuerſa eccl'ia iſrl' vt agat̃ dies dedicationis altaris in tẽporibus ſuis ab anno in annũ p

dies octo: a quinta ⁊ viceſima die mẽſis caſleu cuꝫ leticia ⁊ gaudio. ⁊ edificauerũt in tp̃e illo monteꝫ ſyõ: ⁊ p circuitum muros altos ⁊ turres firmas: neq̃ñ veniret gẽtes ⁊ ↄculcarẽt eũ ſicut antea fecerũt Et collocauit illic exercitũ vt ſeruarent eũ ⁊ muniuit eum ad cuſtodiendã bethſurã: vt[z] haberet populus munitionẽ ↄtra facieꝫ ydumee.

Capitulum.v.

a Et[a] factuꝫ eſt vt audierunt gẽtes in circuitu q: edificatũ eſt altare ⁊ ſanctuariũ ſicut pri⁹ irate[b] ſunt valde: ⁊[c] cogitabãt tollere gen⁹ iacob q̇ erãt inter eos: ⁊ ceperunt occidere de ppl'o ⁊ perſequi. Et debellabat iudas filios eſau in ydumea ⁊ eos q̇ erãt i arabathane: q: circũſedebant iſraelitas ⁊ percuſſit eos plaga magna Et recordat⁹ eſt malicia filiorum bean q̇ erant ppl'o in laqueũ ⁊ in ſcandalũ inſidiãtes ei in via: ⁊ cõcluſi ſunt ab eo in turrib⁹: ⁊ applicuit ad eos: ⁊[e] anathematiꝫauit eos ⁊ incendit turres eoꝝ igni cuꝫ oĩbus q̇ in eis erãt. Et[f] trãſiuit ad filios ãmon: ⁊ inuenit manũ fortẽ ⁊ ppl'm copioſum ⁊ tymotheũ ducẽ ipſoꝝ. Et cõmiſit cum eis plia multa: ⁊ ↄtriti ſunt in ↄſpectu eorũ ⁊ pcuſſit eos: ⁊[g] cepit iaꝫer ⁊ filios ei⁹: ⁊ reuerſus eſt in iudeam. Et[h] ↄgregate ſunt gẽtes que ſũt in gala ad aduerſus iſraelitas qui erãt in finibus eoꝝ vt tollerẽt eos

Capitulum q̇ntum.
Et factũ ẽ vt audierunt gẽtes ⁊c̃. Hic ponit̃ terti⁹ ↄflictus iude anthiochi tp̃e quẽ habuit iudas cũ finitimis gẽtibus: inuidẽtib⁹ ꝓſperitati iudeoꝝ: que facta eſt p iudã ⁊ fratres ei⁹. ꝓpt̃ q̃d iudeos habitantes inter eos occidebant: ⁊ ꝓpinq̃s finitimis ei⁹ inuadebãt ⁊ obſidebant. ꝓpter q̃d Iudas ⁊ fratres ei⁹ ↄ̃ gentes iſtas pugñit. Circa q̃d ſic ꝓcedit̃. q: ꝑ ponitur afflictoꝝ liberatio ſcd̃o aliq̃ꝝ iſraelitaꝝ ꝓſumptio: ibi. Et in diebus. pͥma in duas. q: ꝑ ponit̃ ↄflict⁹ iude ↄ̃ aliquos ſpeciales aduerſarios. ſcd̃o ↄ̃ alios ex diuerſ̃ gẽtibus cõmixtos: ibi. Et ↄgregate ſt̃ gentes. Circa pͥmum ꝑ mittit̃ cã ↄflictus iude in gñali cum dicit̃.
a Et factũ eſt vt audierunt gentes in circuitu id eſt gẽtiles in circuitu iude habitantes.
b Irate ſunt valde. ꝓſperitati iudeoꝝ inuidẽtes. ⁊ ſit̃e habet̃.i. Eſdre.iiij. ⁊ Neemie.iiij.
c Et cogitabant ⁊c̃. id ẽ filios iſrl'. d Qui erãt int̃ eos. plures eñ de filijs iſrl' fugiẽtes ꝑſecutionẽ antiochi epiphanis: latẽter iuerant ad habitandũ inter gẽtiles ꝓpe iudeã habitãtes. ſcd̃o ponit̃ ↄflictus iude ĩ ſpeciali: ⁊ ꝑ ↄtra ydumeos ⁊ arabathaneos ⁊ filios bean. nã iſti ꝓpĩ poterãt iudeis nocebant. ⁊ pꝫ l'ra vſq̧ ibi. e Anathematizauit. ſicut dĩ de Ioſue

s Centeſimi q̃drageſimioctaui anni. regni grecoꝝ. t Secundũ tp̃s ⁊ ſm̃ diẽ ⁊c̃. Nã anno.cxlv. die.xxv. mẽſis caſleu ſacrificauerũt ydola ⁊ re ſup arã. vt habet̃.ſ.i.c. ⁊ ãno.cxlviij. die xxv. mẽſis caſleu obtulerũt iudei ſacrificiũ in tẽplo purificato: ⁊ ſic reuolut̃ trib⁹ annis eadẽ die renouatũ eſt tẽplũ qua fuerat ãte ↄtaminatũ: ſic̃ fuerat ante ꝓphetatũ Dañ.viij. u Et fecerũt dedicationẽ. Hic ↄñr deſcribit̃ templi renouati dedicatio ⁊ ꝑ q̃ntum ad altare cũ dicit̃. v Et fecerũt dedicationẽ altaris dieb⁹ ⁊c̃. ⁊ inde tractũ fuit q feſta ſolẽnia octauã habent in nouo teſtamẽto. x Et ornauerunt ⁊c̃. ꝓ victorijs a deo ſibi datis. y Et ſtatuit iudas ⁊c̃. iſta eſt dies de qua dicit̃ Ioh.x. Encenia facta ſunt in hieroſolymis ⁊ hyems erat. In-

q anathematiꝫauit vrbẽ hiericho: Ioſue.vi. cui⁹ habitatores oẽs interfecit: ⁊ metalla que p ignẽ purgari poterãt diuino cultui deputauit p neceſſarijs tabernaculi. vñ anathematizatio eſt nomẽ grecũ: ⁊ dicit̃ ab ana q̃d eſt ſurſum ⁊ theſis poſitio. q: talia ſepant̃ ab vſib⁹ humanis ⁊ deputant̃ cultui diuino. f Et tranſiuit ad filios ãmon. aſti enã fuerũt moleſti iudeis: q̃uis eis debuiſſẽt eſſe beniuoli eo q deſcẽderant de Loth nepote abrahe. g Et cepit iazer ⁊c̃.i. villas ſub dñio iazer exñtes h Et ↄgre. ſt̃ gẽ. Hic ↄñr ponit̃ ↄflict⁹ Iude ↄ̃ aduerſarios ex diuerſ̃ gẽtib⁹ cõmixtos. Circa q̃d ꝑ ponit̃ cã ↄflictus ſcd̃o belli apparat⁹: ibi. Ut aũt au. tertio bellantiũ vt⁹ ibi. Et abijt ſymõ. Cã vo ↄfligẽdi fuit oppſſio iudeoꝝ a cõmixt̃ gẽtib⁹ in galaad ⁊ in galylea. ꝓpter q̃d iudei in illis ꝑtib⁹ poſiti perierũt a iuda ⁊ ei⁹ fratri

bus adiuuari ⁊ lr̃a pꝫ
paucis exceptis.
i Et fugerũt ⁊c̃. ſic no
minabatur illa munitio.
k Et tymotheꝰ eſt dux
⁊c̃. qui erat homo belli
coſus ⁊ iudeis moleſtꝰ.
l A ptolomaide. ciuita
te q̃ pꝰ ea dicta ẽ achon
m Ut audiuit aũt. hic
cõſequẽter ponitur belli
apparatus: habito cũ
cõſilio iudas cum vna
pte exercitꝰ iuit ad libe
randũ iudeos q̃ erãt in
galaad. ⁊ ſymõ cũ alia
pte ad liberãdũ eos q̃
erant in galylea: ⁊ Jo
ſephum filium zacharie
⁊ azariã reliquit iudas
cũ reſiduo exercitu in iu
dea ꝓ cuſtodia populi
manentẽ i ſua abſentia.
n Et dati ſunt viri ⁊c̃
quia cum paucioribus
aduerſarijs hẽbat con
fligere q̃3 iudas.
o Et abijt. Hic conſe
quenter ponitur bellan
tium virtus: ⁊ primo ſy
monis ⁊ ſui exercitꝰ. ⁊
patet littera vſq3 ibi.
p Et aſſumpſit ⁊c̃. vt
eſſent magis remoti ab
aduerſarijs ⁊ ꝑ conſe
quens magis tuti.
q Et Judas. Hic con
ſequenter ponitur virtꝰ
iude ⁊ eorꝫ qui cum ipſo
erãt. ⁊ diuidit in duas
partes. quia primo po
nitur aduerſariorꝫ de
bellatio. ſcḋo iudeorꝫ
aſſecuratio ibi. ⁊ cõgre
gauit iudas. Prima in
duas ſcḋm duplicẽ timo
thei debellationẽ. ſcḋa
ibi. Poſt hec aũt. Cir
ca primã partẽ patet lit
tera vſq3 ibi.
r Conſtituerũt admo
uere exercitũ. i. ipſũ ap
plicare ad inuadendũ
s Et ſurrexerunt inde
nocte. vt ex improuiſo ir
ruerẽt ſuper eos qui ob
ſiderãt iudeos incluſos
in munitione.
t Et vidit iudas ⁊c̃.
ad capiendum dictam
munitionem.
v Et venit ⁊c̃. diuiſit eũ
exercitum ſuum in tres
partes irruens ſup ad
uerſarios a tergo.
x Et diuertit iudas in
maſpha. aliqui libri ha
bẽt maſphat: ⁊ male q̃a
maſphat ẽ locꝰ i iudea
in quo fuerũt cõgregati
iudas ⁊ pplus ad dñm
deprecandum. ſ. iij. ca.

Et[i] fugerũt in dathemã munitio
nẽ: ⁊ miſerũt lr̃as ad iudã ⁊ fr̃es
eiꝰ dicẽtes. Cõgregate ſũt aduerſũ
nos gẽtes ꝑ circuitũ vt nos aufe
rãt: ⁊ parãt venire ⁊ occupare mu
nitõẽ in quã cõfugimꝰ: ⁊[k] tymotheꝰ
eſt dux exercitꝰ eorꝫ. Nũc ergo ve
ni ⁊ eripe nos de mãibꝰ eorꝫ: q2 ce
cidit mltitudo de nobis. Et oẽs
fr̃es nr̃os q erãt i locis tubin inter
fecti ſunt ⁊ captiuas duxerũt vxo
res eorꝫ ⁊ natos ⁊ ſpolia: ⁊ peme
runt illic fere mille viros. Et ad
huc epl̃e legebãt: ⁊ ecce alij nũcij
venerũt de galylea cõciſſis tunicis
nunciãtes ſcḋm vba hec: dicentes
cõueniſſe aduerſũ ſe: a[l] ptolomai
de ⁊ tyro ⁊ ſydone. Et repleta eſt
oĩs galylea alienigenis vt nos cõ
ſumant. Ut[m] audiuit aũt iudas ⁊
ppl̃s ſmones iſtos: cõuenit eccl̃ia
magna cogitare qd facerẽt fratri
bus ſuis q in tribulatiõe erãt ⁊ ex
pugnabãt ab eis. Dixitq3 iudas
ſymoni fratri ſuo. Elige tibi vi
ros ⁊ vade ⁊ libera fr̃es tuos i ga
lylea: ego aũt ⁊ frater meus iona
thas ibimꝰ in galaadithim. Et re
liq̄t ioſephũ filiũ zacharie ⁊ azariã
duces ppl̃i cũ reſiduo exercitu in
iudea ad cuſtodiã: ⁊ ꝑcepit illis di
cẽs. Preeſtote pplo huic ⁊ noli
te bellũ cõmittere aduerſus gẽtes
donec reuertamur. Et[n] dati ſunt
ſymoni viri tria milia: vt iret i ga
lyleã: iude aũt octo milia in galaa
dithim. Et[o] abijt ſymõ i galyleã
⁊ cõmiſit ꝓlia multa cũ gentibus.
⁊ cõtrite ſunt gẽtes a facie eiꝰ ⁊ ꝑ
ſecutꝰ ẽ eos vſq3 ad portã ptolo
maidis. ⁊ ceciderũt de gẽtibꝰ fere
tria milia virorũ: ⁊ accepit ſpolia
eorꝫ. Et[p] aſſũpſit eos q erãt in ga
lylea ⁊ in arbatis cũ vxoribꝰ ⁊ na
tis: ⁊ oĩbus q erãt cũ illis: ⁊ addu
xit in iudeã cũ leticia magna. Et[q]
iudas machabeus ⁊ ionathas fra
ter eiꝰ trãſierũt iordanẽ: ⁊ abierũt
viã triũ dierꝫ in deſertũ. Et occur
rerũt eis nabuthei ⁊ ſuſceperunt
eos pacifice ⁊ narrauerũt eis oĩa
q accideãt fratribꝰ eorꝫ in galaa

dithide. Et q2 multi ex eis cõpre
henſi ſunt in baraſa ⁊ boſor ⁊ in ali
mis ⁊ in caſphor ⁊ mageth ⁊ car
naim. Hec oẽs ciuitates munite ⁊
magne. Sz ⁊ in ceteris ciuitatibꝰ
galaaditidis tenent cõprehenſi.
Et in craſtinũ cõſtituerũt[r] admo
uere exercitũ ciuitatibꝰ his: ⁊ com
ꝓhendere ⁊ tollere eos i vna die.
Et cõuertit iudas ⁊ exercitꝰ eius
viã in deſertũ boſor repente: ⁊ oc
cupauit ciuitatẽ: ⁊ occidit omnez
maſculũ in ore gladij: ⁊ accepit
oĩa ſpolia eorꝫ: ⁊ ſuccẽdit eã igni.
Et[s] ſurrexerũt inde nocte ⁊ ibant
vſq3 ad munitionẽ. Et factũ eſt
diluculo cũ eleuaſſẽt oculos ſuos
⁊ ecce ppl̃s multꝰ cuiꝰ nõ erat nu
merus: portantes ſcalas ⁊ machi
nas vt cõprehẽderẽt munitionez ⁊
expugnarẽt eos. Et[t] vidit iudas
q2 cepit bellũ: ⁊ clamor belli aſcẽ
dit ad celũ ſicut tuba: ⁊ clamor ma
gnus de ciuitate. Et dixit exerci
tui ſuo. Pugnate hodie ꝓ fratri
bus vr̃is. Et[v] venit tribꝰ ordini
bus poſt eos: ⁊ exclamauerũt tubis
⁊ clamauerũt in oratione. Et co
gnouerũt caſtra tymothei q2 ma
chabeꝰ eſt: ⁊ refugerũt a facie eiꝰ.
Et percuſſerũt eos plaga magna:
⁊ ceciderunt ex eis in die illa fere
octo milia virorꝫ. Et[x] diuertit iu
das in maſpha ⁊ expugnauit ⁊ ce
pit eã: ⁊ occidit oẽm maſculũ eiꝰ
⁊ ſumpſit ſpolia eiꝰ: ⁊ ſuccẽdit eã
igni. Inde perrexit ⁊ cepit caſbõ ⁊
maged ⁊ boſor: ⁊ reliq̃s ciuitates
galaaditidis. Poſt[y] hec aũt v
ba cõgregauit tymotheꝰ exercitũ
aliũ: ⁊ caſtra poſuit cõtra raphon
trãs torrentẽ. Et miſit iudas ſpe
culari exercitũ: ⁊ renũciauerunt ei
dicẽtes: q2 cõuenerũt ad eũ oẽs gẽ
tes q in circuitu nr̃o ſunt ⁊ exerci
tus multꝰ nimis. Et arabes cõdu
xerũt in auxiliũ ſibi: ⁊ caſtra poſue
rũt trãs torrentẽ: parati ad te veni
re in ꝓliũ. Et abijt iudas obuiã
illis. Et[z] ait tymotheꝰ principibꝰ
exercitus ſui. Cũ appropinqua
uerit iudas ⁊ exercitꝰ eiꝰ ad torrẽ

y Poſt hec aũt
verba. Hic con
ſequenter ponit
ſcḋa Tymothei
debellatio: ⁊ pꝫ
littera vſq3 ibi.
z Et ait Tymo
theus pncipibꝰ
⁊c̃. erat eñ ſorti
legus ⁊ ꝑ hoc fa
ctum ſortilegij a
uerat d̃ victoria
ſui cõtra iudam:
vel econuerſo.
a Statuit ſcri
bas populi ſecꝰ
torrentẽ. Iſti eñ
habebant in ſcri
ptis nomina bel
latorum: ⁊ ꝑ hoc
poterant ſcire ſi
omnes tranſirẽt
b Et tranſfreta
uit ad illos prior
vt daret alijs au
daciã tranſeũdi
c Et preceerunt
⁊c̃. vt fugerẽt ma
gis expedite.
d Et congrega
uit. Poſtq3 de
ſcripta eſt aduer
ſariorum debel
latio: hic conſe
quenter deſcribi
tur iudeorum aſ
ſecuratio: nam li
beratos ab obſi
dione noluit inter
aduerſarios di
mittere: ſz addu
cere eos i iudeã:
vt eſſent ibi tuti
⁊ patet lr̃a vſq3
ibi.
e Et venerunt
vſq3 ephron. vbi
ponitur impedi
mentum ſuper
niens in via. nã
habitatores e
phrõ negauerũt
eis tranſitum ꝑ
ſuam ciuitatem:
⁊ non poterant
tranſire per aliã
viã ideo ſubdit.
f Sed per me
dium. ſ. ciuitatẽ
ephron.
g Iter erat. ſcꝫ
Jude ⁊ populo
eius.
h Et obſtruxe
rũt ⁊c̃. i. muraue
runt eas.
i Et precepit iu
das predicare. i.
per preconem di
cere.
k Ut applica

renī.i. vt inſultū facerent ꝯ ciuitatē. l Et eradicauit eā.i. ſubuertit.
m Et erat Judas ꝛc. faciebat eñ vltimā cuſtodias ne aliq̄s ex debilitate ſeu alia occaſione remaneret poſt armatos: ꝛ ab aduerſarijs inſidiātib⁹ caperetur.
n Et obtulerūt ꝛc.i. eo ꝙ bellatores ſani redierāt ꝛ integro numero. o Et in dieb⁹. Hic cōſequenter deſcribitur q̄rundā iudeoꝝ p̄ſumptio: ſꝫ illoꝝ q̄ in abſentia iude ꝛ fratrū ſuoꝝ remāſerant ad ppl'i cuſtodiā: ꝛ p̄ſumētes de ſua virtute exierunt ad p̄liandū cum gentilibus ꝯtra Jude ꝓhibitionem que habet̄. ſ. ꝛ ps lr̄a vſq̄ ibi.
p Et Azarias p̄nceps v̄tutis. id ē partis exercitus q̄ remāſerat ad cuſtodiam iudeorum ꝛ non ad bella ꝯ extraneos ꝯcitandus
q Faciamus ꝛ ipſi nobis nomē ꝛc. ex quo ptꝫ ꝙ mouebant̄ ex p̄ſumptiōe ꝛ laudis cupiditate
r Et abierunt iamniā. vbi habitabat gorgias cū exercitu ſuo.
s Ipſi aūt non erāt ꝛc.i. Mathathie ꝛ filioꝝ ſuorum ꝛ ꝯſanguineorum eorum
t Et viri iuda ꝛc. ꝓpt̄ crebras ꝛ magnas victorias.
v Et ꝯuenerūt ad eos ꝛc. i. eufortunia ſiue laudes de eufortunijs magnificātes. ꝛ dicit̄ fauſta a fauco fauet̄ quaſi fortune fa

tē aque: ſi tranſierit ad nos prioꝛ: nō poterimus ſuſtinere eū: q꞉ potēs poterit aduerſū nos. Si vero timuerit trāſire ꝛ poſuerit caſtra extra flumē: trāſfretem⁹ ad eos: ꝛ poterim⁹ aduerſus illū. Ut aūt appropinq̄uit iudas ad torrenteꝫ aque: ſtatuit[a] ſcribas ppl'i ſec⁹ torrentē: ꝛ mādauit eis dicens. Neminē hoīm reliqueritis: ſꝫ veniāt oēs in p̄lium. Et[b] trāſfretauit ad illos prioꝛ: ꝛ oīs ppl's poſt eum: ꝛ ꝯtrite ſunt oēs gētes a facie eoꝝ: ꝛ[c] ꝓiecerūt arma ſua ꝛ fugerūt ad phanū qđ erat ī carnaim: ꝛ occupauit ipſā ciuitatē: ꝛ phanū ſuccēdit igni cū oībus que erāt in ipſo: ꝛ oppꝛ̄ſſa eſt carnaim: ꝛ nō potuit ſuſtinere ꝯtra faciē iude. Et[d] congregauit iudas vniuerſos iſraelitas q̄ erāt ī galaaditide a minimo vſq̄ʒ ad maximū: ꝛ vxores eoꝝ ꝛ natos ꝛ exercitū magnū valde vt venirēt in terrā iude: ꝛ[e] venerunt vſq̄ʒ ephrō: ꝛ hec ciuitas magna in ingreſſu poſita munita valde. Et nō erat declinare ab ea dextera vel ſiniſtra: ſꝫ[f] p medium iter[g] erat. Et incluſerūt ſe q̄ erāt in ciuitate: ꝛ[h] obſtruxerūt portas lapidibus. Et miſit ad eos iudas v̄bis pacificis dicēs. Trāſeam⁹ p terrā v̄ſtrā vt eam⁹ in terrā noſtrā: ꝛ nemo vobis nocebit tm̄ pedib⁹ trāſibim⁹. Et nolebāt eis aperire. Et[i] p̄cepit iudas p̄dicari in caſtris: vt[k] applicarent vnuſq̄ſq̄ʒ in q̄ erat loco. Et applicuerūt ſe viri v̄tutis: ꝛ oppugnauit ciuitateꝫ illā tota die ꝛ tota nocte: ꝛ tradita eſt ciuitas in māu ei⁹: ꝛ p̄emerūt oēm maſculū in oꝛe gladij: ꝛ[l] eradicauit eā: ꝛ accepit ſpolia eius: ꝛ trāſiuit p totā ciuitatē ſup interfectos. Et trāſgreſſi ſunt iordaneꝫ in cāpo magno ꝯtra faciē bethſā. Et[m] erat iudas ꝯgregans extremos: ꝛ exhortabat̄ ppl'm p totā viā donec venirent in terrā iuda. ꝛ aſcenderūt in montē ſyō cū leticia ꝛ gaudio: ꝛ[n] obtulerūt holocauſta ꝙ nemo ex eis cecidiſſꝫ donec

reuerterent̄ in pace. Et[o] in dieb⁹ q̄bus erat iudas ꝛ ionathas in terra galaad ꝛ ſymō frater ei⁹ in galylea ꝯtra faciē ptolemaidie: audiuit ioſeph⁹ ʒacharie fili⁹: ꝛ[p] azarias p̄nceps v̄tutis: res bene geſtas: ꝛ p̄lia que facta ſunt ꝛ dixit. Faciam⁹[q] ꝛ ipſi nobis nomē ꝛ eamus pugnare aduerſus gētes: q̄ in circuitu nr̄e ſūt. Et p̄cepit his q̄ erāt in exercitu ſuo: ꝛ[r] abierunt iamniā: ꝛ exiuit gorgias de ciuitate ꝛ viri ei⁹ obuiā illis in pugnaꝫ Et fugati ſunt ioſeph⁹ ꝛ azarias vſq̄ʒ in fines iudee: ꝛ ceciderūt illa die de pplo iſrl' ad duo milia viri. Et facta ē plaga magna in populo. q꞉ n̄ audierūt iudā ꝛ fratres ei⁹: exiſtimantes fortiter ſe facturos. Ipſi[s] aūt nō erāt de ſemine viroꝝ illoꝝ: p q̄s ſalus facta eſt in iſrl'. Et[t] viri iuda magnificati ſūt valde: in ꝯſpectu oīs iſrl' ꝛ gentiū omniū vbi audiebat̄ nomen eoꝝ. Et[u] ꝯuenerūt ad eos fauſta acclamātes. Et exiuit iudas ꝛ fratres ei⁹ ꝛ expugnabāt filios eſau ī terra que ad auſtrū eſt: ꝛ p̄cuſſit chebrō ꝛ filias ei⁹: ꝛ muros ei⁹ ꝛ turres ei⁹ ſuccendit igni in circuitu. ꝛ mouit caſtra vt iret in terrā alienigenaꝝ. Et[x] p̄ambulabat ſamariā. In[y] illa die ceciderunt[z] ſacerdotes ī bello dū volūt fortiter facere: d̄ū ſine ꝯſilio exeūt in p̄lium ꝛ declinauit iudas ī azotū in terrā alienigenarūꝫ: ꝛ diruit aras eoꝝ ꝛ ſpolia deoꝝ ſuoꝝ ſuccēdit igni: ꝛ cepit ſpolia ciuitatuꝫ ꝛ reuerſus ē in terrā iuda.

Capl'm. vj.

e T[a] rex ātioch⁹ p̄ambulauit ſupioꝛes regiōes. Et[b] audiuit eſſe ciuitatē elimaidem in pſide nobiliſſimā ꝛ copioſā in argēto ꝛ auro: templūq̄ʒ in ea locuplex valde. Et[c] illic velamina aurea: ꝛ[d] loꝛice ꝛ ſcuta: que reliq̄t alexander philippi rex macedo q̄ regnauit prim⁹ ī grecia: ꝛ venit ꝛ[e] querebat cape ciuitatē ꝛ dep̄dari eā: ꝛ[f] nō potuit: qm̄ innotuit ſermo his q̄ erāt in ciuitate. Et inſurrexe-

uoꝛes. plures eñ de gētibus circa iudeā habitantib⁹ videntes ꝛ audientes iude fratrumq̄ʒ ſuoꝝ bonas. ſ. fortunas venerunt ad eos facere amicitias.
x Et perambulabat ſamariā. vbi habitabant gētiles illuc miſſi de pſide: qui ſemper fuerunt moleſti iudeis. vt patet p̄ Eſdre ꝛ Neemie. ꝛ reuertitur ſcriptura ad loquendū de predictis q̄ ꝓceſſerāt ad bellum ex p̄ſumptione eū dicitur.
y In illa die. id eſt illo tempoꝛe.
z Ceciderunt ſacerdotes ꝛc. ſ. ioſeph⁹ ꝛ azarias. ſ. dicti. q̄ licet eſſēt d̄ ſacerdotali genere: nō tn̄ erant de ſorte ioarim de qua fuit matathias vt habet̄. ſ. in prin. c. ij.

Capitulum ſextum.

T rex antiochus. Deſcriptis victorijs iude tempoꝛe antiochi epiphanes: h̄ ꝯñt deſcribit̄ ꝯflict⁹ iude tempoꝛe filij ſui āntiochi eupatoris. ꝛ q꞉ coꝛruptio vnius eſt generatio alterius: ideo primo ponitur mors antiochi illuſtris. ſcđo ſubſtitutio filij eius antiochi eupatoris: ibi. Et cognouit lyſias. Circa primū primo ponit̄ ſue mortis occaſio que fuit duplex Una q꞉ fuit turpiter repulſus a quadā ciuitate perſidis valde opulēta: quam querebat ſubito dep̄dari: ꝛ h̄ eſt qđ dicit̄ b Et audiuit eſſe ꝛc. hoc audiuit ab exploratorib⁹ q̄s miſerat ad inquirendū de ciuitatibus in quibus poſſet accipe diuitias: ꝛ pecunias multas: naꝫ ad hoc iuerat in perſidem vt dictū eſt. ſ. iij. cap.
c Et illic fuerūt ꝛc. ad decoꝛes templi diuitijs pleni.
d Et loꝛice ꝛc. ad memoriam ſuarum victoriarum.
e Et querebat querere ciuitatem. doloſe.
f Et non potuit. quia ciuibus reuelatus fuit eius dolus.

g Et abijt cũ triſticia magna. q̃ fuit occaſio ſue mortis pma. nã ſpũs triſtis exſiccat oſſa. Prouer. xv. Scðã ſue mortis occaſio fuit triſticia
h ſup pdictã veniẽs de audita debellatiõe pncipũ ſuoꝝ in iudea ⁊ ꝓſperitate iudeoꝝ. ⁊ h eſt qð dr. h Et venit q nũciaret ei. ⁊ pȝ lra vſq꞉ ibi. i Et q꞉ ⁊c. i. ydolũ iouis qð edificauerat antioch⁹ ſup altare dñi. vt. ſ. c. i. k Et ſanctificationẽ. i. tẽplũ.

tuire patri tuo ⁊c. Iſti fuerũt de filiis qui iuerunt ad antiochum epiphanẽ impetrãtes ab eo vt faceret iuſticias gentiũ in hieruſalẽ. vt. ſ. i. c. g Et filij ꝑpli nr̃i ⁊c. ſ. matathias ⁊ filij ei⁹ ⁊ amici ei⁹ q ꝑuaricatores legis obſidebant vel occidebant. h Et nõ ad nos ⁊c. inferẽdo nobis mala.

l Et bethſuram ⁊c. vt eſſet eis in fortalicium ꝯ impulſus gentiũ.
m Ut audiuit ⁊c. quia debellatus fuerat in elimaide ⁊ pncipes ſui in terra iude. n Et arbitrat⁹ eſt ſe mori. deſperãs de infirmitate ſanari. cetera patẽt vſq꞉ ibi.
o Et dilectus in ptãte mea. ſed h erat a ſatellitib⁹ ſuis: ſed erat odioſus gentib⁹ alijs ꝓpter ſupbiam ⁊ maliciã ſuã.
p Nũc reminiſcor ⁊c. pena debita docẽte culpas. q Et ꝓpoſuit ⁊c. vidẽs iminere de ꝓpinquo ſuũ interitum.
r Et dedit ei dyadema ⁊c. i. inſignia regalia ad inſigniendũ filiũ ſuum.
s Et mortu⁹ eſt ⁊c. cepit aũt regnare ãno cẽteſimo triceſimoſeptio. vt. ſ. i. c. pmus tñ ann⁹ ⁊ vltim⁹ fuerũt imperfecti: ⁊ anno ſeptio regni ſui cepit filios iſrl' grauiter affligere: ⁊ ãno. ix. poſuit ydolũ ſup altare: vt pȝ ex pdictis. ſ. i. c
t Et cognouit. deſcripta morte antiochi: h ꝯſequẽter deſcribit ſubſtitutio filij ſui qui ꝑ ſublimat in regnũ. ſcðo prouocat ꝯ dei ꝑplm: ibi. ⁊ hi q̃ erãt. Circa pmũ dr
t Et cognouit lyſias. quẽ reliquerat ãtioch⁹ ad cuſtodiã regni ⁊ nutritionẽ filij ſui. vt. ſ. iij. ca. v Qm̃ mortu⁹ eſt rex. h cognouit p nũcium ꝓuenientẽ philippũ quẽ rex moriẽs inſtituerat tutorẽ filij ſui.

rũt in ꝓliũ ⁊ fugit inde: et [g] abiit cũ triſticia magna: et reuerſus eſt in babyloniã: et [h] venit q nũciaret ei in pſide: q꞉ fugata ſunt caſtra que erãt in terra iuda: et q꞉ abiit lyſias cũ virtute forti in primis ⁊ fugat⁹ eſt a facie iudeoꝝ: ⁊ inualuerũt armis ⁊ virib⁹ et ſpoliis multis que ceperũt de caſtris q̃ exciderũt: et [i] q꞉ diruerũt abhomĩatõeȝ quã edificauerat ſup altare qð erat in hieruſalem: et [k] ſcificatõeȝ ſicut prius circũdederũt muris excelſis: ſȝ [l] ⁊ bethſurã ciuitatẽ ſuã. Et factum eſt vt [m] audiuit rex ſermones iſtos expauit ⁊ cõmot⁹ eſt valde: ⁊ decidit in lectũ ⁊ incidit in lãguoreȝ ꝑ triſticia: q꞉ nõ ẽ factũ ſicut cogitabat. Et erat illic ꝑ dies multos q꞉ renouata ẽ i eo triſticia magna: ⁊ [n] arbitrat⁹ eſt ſe mori. Et vocauit oẽs amicos ſuos: ⁊ dixit illis. Receſſit ſomn⁹ ab oculis meis: ⁊ cecidi ⁊ corrui corde ꝑ ſollicitudine. Et dixi corde meo. In q̃ntã tribulationẽ deueni: ⁊ in q̃s fluctus triſticie in q̃ nũc ſum: q̃ iocundus eraȝ: ⁊ [o] dilect⁹ in ptãte mea. Nũc [p] vo reminiſcor maloꝝ q̃ feci in hieruſlm: vñ ⁊ abſtuli oĩa ſpolia aurea ⁊ argẽtea que erãt in ea: ⁊ miſi auferre habitãtes iudeam ſine cã. Cognoui ergo q꞉ ꝓpter ea inuenerũt me mala iſta: ⁊ ecce pereo triſticia magna in terra aliena. Et vocauit philippũ vnũ de amicis ſuis: ⁊ [q] ꝓpoſuit eũ ſup vniuerſũ regnũ ſuũ. Et [r] dedit ei dyadema: ⁊ ſtolaȝ ſuã ⁊ anulũ: vt adduceret antiochũ filiũ ſuũ ⁊ nutriret eũ ⁊ regnaret. Et [s] mortu⁹ eſt illic antiochus rex anno cẽteſimo q̃drageſimonono: ⁊ [t] cognouit lyſias q̃m [v] mortu⁹ eſt rex. ⁊ [x] ꝯſtituit regnare antiochũ filiũ ei⁹ quẽ nutriuit adoleſcentẽ: ⁊ vocauit nomẽ ei⁹ eupatorẽ. Et [y] hi q erant in arce ꝯcluſerãt [z] iſrl' in circuitu ſanctorũ: ⁊ querebant eis mala ſemp ad firmamentũ gentiuȝ. Et [a] cogitauit iudas diſperdere eos ⁊ ꝯuocauit vniuerſuȝ ꝑplm vt obſiderent eos. Et ꝯuenerũt ſil' ⁊ obſederũt eos ãno cẽteſimo q̃nquageſimo: ⁊ [b] fecerunt baliſtas: ⁊ machinas. Et [c] exierũt q̃dam ex eis q obſidebant: ⁊ [e] adiũxerunt ſe illis aliq̃ impij ex iſrl': ⁊ abierũt ad regẽ ⁊ dixerunt. Quouſq꞉ nõ facis iudiciũ ⁊ vidicas fr̃es nr̃os? Nos [f] decreuim⁹ ſeruire patri tuo ⁊ ambulare i ꝓceptis ei⁹: ⁊ obſeq̃ edictis ei⁹: ⁊ [g] filij ꝑplĩ nr̃i. ꝓpter hec alienabãt ſe a nobis. Et q̃cũq꞉ inueniebant ex nob interficiebant: ⁊ hereditates nr̃e diripiebantur. Et [h] nõ ad nos tm̃ extenderũt manũ: ſed [i] ⁊ in omẽs fines nr̃os. Et [k] ecce applicuerũt hodie ad [l] arcẽ i hieruſlm occupare eã: ⁊ [m] munitionẽ i bethſurã munierunt. Et niſi ꝓueneris eos veloci⁹ maiora q̃ȝ hec faciẽt: ⁊ [n] non poteris obtinere eos. Et [o] irat⁹ eſt rex vt hec audiuit: ⁊ [p] ꝯuocauit oẽs amicos ſuos ⁊ [q] pricipes exercit⁹ ſui ⁊ eos q ſup eq̃tes erãt Sȝ ⁊ de regnis alijs ⁊ inſulis maritimis venerũt ad eũ exercit⁹ cõ-

i Sed ⁊ in ⁊c. ꝑſequendo amicos ⁊ ſectatores legis. k Et ecce applicuerũt hodie. i. iſto tpe.
l Ad arcem in hieruſlm. ipugnãdo gentẽ tuam.
m Et munitionem ⁊c. ꝯ te ⁊ regnum tuum.
n Et niſi ꝓueneris ⁊c. ꝯ te.
n Et non poteris ⁊c. q̃ſi erunt nimis fortificati.
o Et iratus eſt rex. Hic ꝯñr ponitur ipſi⁹ regis ꝯuocatio. et q̃ ꝑ diſponit belli apparat⁹. ſcðo ꝯflictus: ibi. Et venerũt. circa pmũ dr. o Et iratus eſt rex vt hec audiuit. q̃a videbat eſſe contra honorẽ ſuuȝ ⁊ bonũ reipublice. d Et cõuocauit ⁊c. vt ei aſſiſterent.
q Et principes exercitus ſui ⁊c. vt ſe ad bellũ diſponerent
r Et elephanti ⁊c. dicit eñ phs libro de aĩalib⁹ q elephas eſt animal maxie diſciplinabile.
s Et venerunt. Hic ꝯñr ponitur belli ꝯgreſſus. ⁊ ꝑ in munitione: ſcðo in cãpo: ibi Et ſurrexit rex. Circa pmũ dicitur. s Et venerũt ꝑ ydumeã que terra erat iudeis aduerſaria vt pȝ ꝑ pdicta v. cap. t Et applicuerunt ad

x Et cõſtituit regnare ⁊c. vt ſic ꝓuaret philippũ officio tutoris ⁊ regni negotijs in ſeipſus retorquendo y Et hi. Hic ꝯñr rex nou⁹ ꝯ iudeos ꝓuocat ⁊ pmo ponit huj⁹ ꝓuocatiõis occaſio: ſcðo ipſa ꝓuocatio: ibi. Et irat⁹ eſt rex. Occaſio vo ꝓuocatiõis fuit accuſatio iudeoꝝ erga ipſũ de obſidione macedonũ ⁊ q̃buſdã alijs: ⁊ h eſt qð dicit. y Et hi q̃ erant in arce. ad nocendũ iudeis. vt habet. ſ. i. c. a Cõcluſerant iſrl' ⁊c. id eſt ſic eũ arctauerũt q nõ poterãt libere exeq̃ cultũ diuinũ b Et cogitauit ⁊c. vt diuin⁹ cult⁹ poſſet libere exerceri. c Et fecerũt baliſtas. ad iaciendũ ſpicula ꝯ arcis ꝓpugnacula. d Et machinas. ad deſtruendũ muros ei⁹. e Et exierũt ⁊c. occulte ⁊ impioꝝ ex iſrl' fauore: ideo ſubdit. Et adiũxerũt ſe illis ⁊c. f Nos decreuim⁹ ſer

bethſurã. vbi erãt iudei ꝓ defenſiõe loci. v Et pugnauerunt ⁊c. ꝯ bethſurã. x Et fecerũt machinas ad deſtruendã eam. y Et exierunt. ſ. iudei q̃ erãt in munitiõe obſeſſi.
z Et ſuccẽderunt ⁊c. reuertentes ad munitionẽ ⁊ defendentes eã. a Et receſſit iudas ab arce. vt ſuccurreret iudeis i bethſura obſeſſis. b Et ſurrexit rex. Hic ꝯñr deſcribit bellũ in cãpo: circa quã partes ꝑ ponit belli ꝑparatio. ſcðo belli ꝯgreſſio. ibi. ⁊ appropinquauit. tertio ꝑpli liberatio: ibi. Et audiuit lyſias. Circa primũ dicit. b Et ſurrexit rex ante lucem. vt iret ad pugnandũ ꝯ iudã. c Et cõparauerũt ſe ⁊c. i. diſpo

faciūt se ad pugnandū. d Et astiterūt ꝛc.s. pedites.
e In loricis ꝯcathenat.nā macule loricaꝝ sese cōplectunt ad modū cathenaꝝ. f Hi ante tps ꝛc.eā velocit pcedendo
g Et q̄cunqꝫ ibat ibāt.subsequēdo. h Et nō discedebāt ab ea.ne ab aduersarijs vulneraret bestia. i Et super eas machine. ad pijciendū iacula.

ita. y Et dedit se.i.vitā suā corpalē. z Ut libaret ppłm suū bonū eñi ꝓpriū corpale ꝓpter salutē boni cōis est exponendū:iō sub dit. a Et acqreret ꝛc.virtuose moriendo.credebat eñi ꝓbabiliter q si rex eēt mortuꝰ stati fugeret eiꝰ exercitꝰ b Et occidit.pcutiēs i vētre:vbi nō erat armatus. c Et videtes.s.iudas ꝛ eiꝰ exercitus.

ductiⁱ⁹. Et erat numerꝰ exercitus eiꝰ cētū milia peditū ꝛ viginti milia eqtū: ꝛ[r] elephāti trigitaduo docti ad pliū. Et[s] venerūt per ydumeā: ꝛ[t] applicuerūt ad bethsurā: ꝛ[u] pugnauerūt dies multos ꝛ[x] fecerūt machinas. Et[y] exierūt: ꝛ[z] succēderunt eas igni: ꝛ pugnauerūt viriliter. Et[a] recessit iudas ab arce ꝛ mouit castra ad bethzacharā ꝯtra castra regis Et[b] surrexit rex ante lucē ꝛ ꝯcitauit exercitus i ipetū ꝯtra viā bethzacharā. Et[c] cōparauerūt se exercitꝰ i pliū ꝛ tub cecinerūt. Et elephātis ostēderūt sanguinē vue ꝛ mori: ad acuēdos eos i pliū. Et diuiserūt bestias p legiōes: ꝛ[d] astiterunt singulis elephātis mille viri in[e] loricis ꝯcathenatis: ꝛ galee erec i capitibus eoꝝ: ꝛ qngēti eqtes ordinati vnicuiqꝫ bestie electi erant. Hi[f] ante tps vbicūqꝫ erat bestia: ibi erāt: ꝛ[g] q̄cūqꝫ ibat ibāt: ꝛ[h] non discedebāt ab ea. Sed ꝛ turres lignee sup eos firme ꝓtegētes: super singulas bestias: ꝛ[i] super eas machine. Et sup singulas viri virtutis trigintaduo q pugnabāt de sup: ꝛ[k] intus magister bestie. Et[l] residuū eqtatū hic ꝛ inde statuit[m] in duas ptes: tubis exercitū cōmouere ꝛ[n] purgere ꝯstipatos[o] i legionibꝰ eiꝰ. Et vt refulsit sol in clypeos aureos ꝛ ereos resplenduerūt mōtes ab eis ꝛ resplēduerunt sicut lāpades ignis. Et[p] distincta ē ps exercitꝰ regis p montes excelsos ꝛ alia p loca hūilia ꝛ ibāt caute ꝛ ordinate. Et[q] cōmouebātur oēs[r] ihabitātes terrā a voce multitudinis eoꝝ: ꝛ incessu turbe ꝛ collisione armoꝝ. Erat eñi exercitus magnꝰ valde ꝛ fortis. Et[s] appropiauit iudas ꝛ exercitꝰ eiꝰ in pliū: ꝛ ceciderūt de exercitu regis sexcēti viri. Et[t] vidit eleazar filiꝰ saura vnā[u] de bestijs loricatā loricis regis: ꝛ erat eminens sup ceteras bestias. Et[x] visū est ei q in ea esset rex: ꝛ[y] dedit se vt[z] liberaret populū suū: ꝛ[a] acqreret sibi nomē eternū. Et cucurrit ad eā audacter in medio legiōis interficiēs a dextris ꝛ a sinistris: ꝛ cadebant ab eo huc atqꝫ illuc. Et iuit sub pedes elephātis ꝛ supposuit se ei: ꝛ[b] occidit eū: ꝛ cecidit in terrā sup ipsuꝫ ꝛ mortuꝰ est illic. Et[c] videntes virtutē[d] regis ꝛ impetū exercitꝰ eius diuerterūt[e] se ab eis. Castra[f] autē regis ascēderūt ꝯtra eos in hierusalē: ꝛ applicuerūt castra regis ad iudeā ꝛ mōtē syō. Et[g] fecit pacē cū his q erāt i bethsura: ꝛ exierūt de ciuitate: q2[h] n̄ erāt eis ibi alimēta ꝯclusis: q2[i] sabbata erant terre. Et cōprehendit rex bethsurā: ꝛ ꝯstituit ibi custodiā seruare eam. Et[k] ꝯuertit castra ad locū sanctificatiōis dies[l] mltos. Et[m] statuit illic balistas ꝛ[n] machinas ꝛ[o] ignis iacula: ꝛ[p] tormenta ad lapides iactandos: ꝛ spicula ꝛ[q] scorpios ad mittendas sagittas ꝛ fundibula. Fecerunt aūt ꝛ ipsi machinas aduersus machinas eoꝝ ꝛ pugnauerunt dies multos. Esce[r] aūt non erāt in ciuitate: eo q septimꝰ annus esset: ꝛ q remāserant in iudea de gētibꝰ ꝯsumpserāt reliqas eorū q reposite fuerāt. Et remāserunt in sanctis viri pauci qm obtinuerat eos fames: ꝛ dispersi sunt vnusqsqꝫ i locū suū. Et[s] audiuit lysias q philippꝰ quē ꝯstituerat rex antiochus cū adhuc viueret vt nutriret antiochum filium suū

k Et iratus magister bestie. regens gressus eiꝰ
l Et residuū ꝛc. scꝫ a dextris ꝛ sinistris aialium.
m Statuit in duas ꝛc.nāꝫ sonus tubaꝝ excitat ad audaciā
n Et perurgere ad bellum.
o Cōstipatos i leg.i.ꝯiūctos ne acies ꝛ legiōes rumpant ab aduersarijs.
p Et distincta ē ꝛc.vt si iudas q paucos habebat bellatores cōparatiue fugeret ad mōtes:nō euaderet.
q Et cōmoueban.admiratiōe vel q̄dam tremore. r Oēs ihabitātes terrā scꝫ illā:vbi poterat talis sonitus ꝛ cōmotio pcipi
s Et appropiauit.Hic ꝯñr ponitur ꝯflictus.ꝛ p̄ in cāpo:scd̄o i fortalitio.ibi. castra autē regis. Circa primuꝫ p̄ ponit ꝯflictus in gñali:ꝛ pꝫ.secūdo i spēali cuꝫ di. t Et vidit eleazar. dicit iosephus q iste fuit frat iude.vñ s.s.ij.ca.quartꝰ filius matathie eleazarus noiat ꝛ est idē nomen qd̄ eleazar.noia eñi hebrea ad latinū tracta frequenter accipiūt hanc syllabā us in fine.vt iacob iacobꝰ saul saulus.ꝛ sic d̄ multis alijs.Sꝫ ꝯ h̄ vꝫ q iste dr̄ filiꝰ saura. Scd̄o dicū Josephi pōt dici q hic ponit nomē matris.vt.s.ij.c.nomē pris vel q matathias fuit binomiꝰ ꝛ alio noie saura dicꝰ.
u Unā de bestijs ꝛc.p signa regia ibidē posita x Et visū est ꝛc.in turre lignea sup eā exñte ꝓpter signa dicta:nō tñ erat

d Uirtutē reg.cui nō poterāt resistere.
e Diuerterūt se ab eis caute recedētes vt possent tēplū dñi qd̄ erat i hierłm fuare. f Castra aūt.Hic ꝯñr ponit belluꝫ in fortalicio:ꝛ p̄ ꝓponit d̄ fortalicio qd̄ erat in hierłm.ꝛ pꝫ.ꝛ interponit de fortalicio bethsure qd̄ p̄ cepit rex anteq̄ iret in hierusalē ibi di. g Et fec pa. ꝛc.p talē modum q dimitterēt fortalicium saluis suis psonis.ꝛ subdit rō talis pac̄ ex pte iudeoꝝ cū dr̄ h Qr nō erat ꝛc.i. obsessis in bethsura:ꝛ subdit causa cū dr̄. i Qr sab. ꝛc.i.annꝰ septimꝰ in q terra nō colebat nec seminabat:vt hr̄ Leui.xxv Sꝫ ꝯ h̄ vꝫ qd̄ dr̄ ibidē Dabo vob̄ bñdictionē meā anno sexto ꝛ faciet fructus triū ānoꝝ.ꝓpt qd̄ nō vꝫ q annꝰ septimus faceret aliquē defectū cibi sꝫ mag̃ abūdātiā.Dicēdū q istud dei bñficiū fuit añ captiuitatē babylonicā i q̄ cessauerūt aliq̄ dei bñficia nō eñi postea legūt habuisse iudei archā testi: nec ꝓpiciatoriū nec mēsa in rōali summi sacerdoꝫ:nec vnctionē regū ꝛ pōtificū:ꝛ h̄ etiā ꝯfitent iudei moderni.ꝛ hr̄ in libro hebraico noīe senhedrin hierosolymitano.ꝛ ideꝫ vꝫ fuisse de duplicatiōe fructuū anno vi. Et ꝯñr reuertitur ad obsidionē fortalicij hierosolymitani cū dr̄.
k Et ꝯuer.ꝛc.i.templi
l Dies mł.q2 locꝰ erat forꝫ ꝛ munitꝰ pp qd̄ nō poterat cito expugnari
m Et statuit ꝛc. ad defensores sagittandum
n Et machias.ad muros ꝯcutiendum.
o Et ignis iacula.i.instrumēta ad ignē q̄ues faciendū. p Et tormenta ꝛc.i.petrarias ꝛ mangōnellos q Et scorpios.i.instrā ad mittendū sagittas venenatas. r Esce autē nō erāt i ciuitate ꝛc.h̄ subdit ad ostēdēdū q n̄ poterāt diu tenere fortaliciū s Et audiuit.Hic ꝯñr ponit liberatio ppłi ex beneficio dei qr facit cū tentatiōe ꝓuentū:ꝛ ideo misit rumores lysie p q̄s fuit cōpuls

ſuas ſolutionē obſidiōis ꝓcuraret: ⁊ h̄ eſt qḋ dr̄. s Et audiuit lyſias ꝙ phi. ⁊c. ad qḋ ſequebat̄ elōgatio lyſie a familiaritate reg̃ ⁊ regni negotijs qḋ formidabat: iō diſſoluere obſidionē ꝓcurabat dicēs
t Deficimꝰ q̄tidie. nā aliq̄ interficiebant̄ ⁊ aliq̄ infirmabāt̄: ſicut ſolet accidere in obſidiōe. v Et eſca ⁊c. ita ꝙ nō poterimꝰ diu tenere obſidionē. x Et locus ⁊c. ſ. hominibus armis ⁊ cibis: h̄ dicebat ad habendū intentū tñ erat falſus ſicut p̄mittit̄ pte p̄cedenti. vbi dr̄: Et remāſerunt in ſanct̄ viri pauci q̄ñ obtinuerat eos fames y Et incūbit nobis ⁊c. q. d. maiora negotia nos vrgēt ad dimittendū hāc obſidionē: ideo ꝯcludit.
z Nūc itaq̄ demꝰ dextras hoibꝰ iſtis ⁊c. modus eñ hominū facientiū pacē ad inuicē erat dare mutuo dextras manus. cetera patēt vſq̄ ibi
a Et vidit munitionē loci. i. fortitudinē.
b Et rupit ⁊c. deſtruēdo locū ne ſi iudei rebellarent: haberent ibi recurſum.

Capitulum. vij.

Anno cēteſimo. poſtq̄ deſcriptꝰ eſt conflictꝰ iude tp̄e antiochi eupatoris: h̄ ꝯñr deſcribitur eiꝰ ꝯflictꝰ tp̄e demetrij filij alterꝰ fratris ſ. ſeleuci. ⁊ diuidit̄ in duas ptes. q̄a p̄ deſcribit̄ ipſiꝰ iude pugna. ſcḋo cū romanis amicicia cōtracta. viij. ca. Prima i tres. nā p̄ circa demetrium oñditur adeptio regni: ſcḋo occaſio belli. ibi. ⁊ venerūt ad eū. tertio ꝯgreſſio ꝑliꝫ: ibi. Et elegit rex. Circa primū dr̄. a Anno. ſ. di. ſcꝫ regni grecoꝝ. b Exijt demetrꝰ ⁊c. videns eñ ſe priuatū regno patris ſui p patruū ſuum antiochū epiphanē abijt romā ad ꝯquerendū de eo: ſed ipſo viuēte nihil ꝓfecit: ꝓpt̄ qḋ ipſo mortuo redijt ad obtinendū regnū ꝯ̄ cognatū ſuū: maxie q2 tunc regnū erat quodāmodo diuiſū p lyſiā ⁊ philippū eo ꝙ q̄libet volebat eſſe tutor antiochi eupatoris ⁊ agere negocia regni. vt pꝫ ex p̄dictis. c Et aſcēdit ⁊c. ſ. tyrū. vt dicit iosephus.
d Et regnauit illic. q2 multi venerūt ad eū recipiētes ipſū tanq̄ regē ⁊ dñꝫ: tū q2 regnū ſibi debebat̄ ex ſucceſſiōe paterna: tū ꝓpter diuiſionē p̄dictā. e Et factū eſt ⁊c. ſ. palanū antiochie: q̄ erat metropol̄.
f Cōprehendit. in demetrij fauorē. g Et venerūt. Hic ꝯñr ponit̄ occaſio belli. q̄ fuit accuſatio iude ⁊ amicoꝝ ſuoꝝ p iniq̄s de iſrl̄. ⁊ pꝫ lr̄a. h Et elegit rex. Hic ꝯñr dſcribit̄ ꝯgreſſio belli. ⁊ p̄ ꝯ̄ alchimū ſacerdotē. ſcḋo ꝯ̄ Nichanorē: ibi. Vidit aūt alchimꝰ. Prima i duas q2 p̄ deſcribit̄ bachidis ⁊ alchimi dolus. ſcḋo iude ꝯflictus: ibi. Et vi

⁊ regnaret: reuerſus eſt a perſide ⁊ media ⁊ exercitus qui abierat cū ipſo: ⁊ q2 querit ſuſcipe regni negocia. Et feſtiauit ire ⁊ dicere ad regem ⁊ duces exercitus. Deficimusᵗ quotidie: ⁊ᵛ eſca nobis modica eſt: ⁊ˣ locus quē obſidemus eſt munitus: ⁊ʸ incumbit nobis ordinare de regno. Nuncᶻ itaq̄ demus dextras hoibus iſtis ⁊ faciamus cū illis pacē ⁊ cū oi gēte eoꝝ ⁊ ꝯſtituamꝰ illis vt ābulēt in legitimis ſuis ſicˉ priꝰ. Propter legitima eñ ipſoꝝ q̄ deſpexīmꝰ irati ſūt: ⁊ fecerūt oīa hec. Et placuit ſmo in ꝯſpectu regis ⁊ principū ⁊ miſit ad eos pacē facere: ⁊ ceperunt illā: ⁊ iurauit illis rex ⁊ principes ⁊ exierūt de munitiōe. Et intrauit rex montē ſyō: ⁊ᵃ vidit munitionē loci: ⁊ᵇ rupit citiꝰ iuramētū qḋ iurauit ⁊ mādauit deſtruere murū i gyro. Et diſceſſit feſtināter ⁊ reuerſus eſt antiochiā: ⁊ inuenit philippū dn̄antem ciuitati: ⁊ pugnauit aduerſus eum ⁊ occupauit ciuitatē. Cap. vij.

a Annoᵃ cēteſimo q̄nq̄geſimo ⁊ primo: exijtᵇ demetriꝰ ſeleuci filiꝰ ab vrbe roma: ⁊ᶜ aſcēdit cū paucis viris in ciuitatē maritimā: ⁊ᵈ regnauit illic. Etᵉ factū eſt vt ingreſſus eſt domū regni patrꝫ ſuoꝝ: cōprehēditᶠ exercitꝰ antiochū ⁊ lyſiā vt adducerent eos ad eū: ⁊ res ei innotuit ⁊ ait. Nolite mihi oñdere facies eoꝝ: ⁊ occidit eos exercitꝰ. Et ſedit demetrius ſup ſedē regni ſui: ⁊ᵍ venerunt ad eū viri iniq̄ ⁊ impij ex iſrl̄: ⁊ alchimus dux eoꝝ: q volebat fieri ſacerdos. Et accuſauerūt pplm apud regē dicentes. Perdidit iudas ⁊ fr̄es eiꝰ amicos tuos: ⁊ nos diſpdidit de t̄ra nr̄a. Nūc ergo mitte virū cui credis vt eat ⁊ videat exterminiū oē qḋ fecit nob in regionibꝰ regis ⁊ puniat oēs amicos eiꝰ ⁊ adiutores eoꝝ. Etʰ elegit rex ex amicis ſuis bachidē q dn̄abat̄ trās flumē magnū in regno ⁊ fidelē regi: ⁊ miſit eū vt videret exterminiū qḋ fecit iudas. Sꝫⁱ ⁊ alchimū impiū ꝯſtituit in ſacerdotiū: ⁊ mādauit ei facere vltiōeꝫ in filios iſrl̄. Et ſurrexerūt ⁊ venerūt cū exercitu magno in terrā iuda ⁊ miſerūt nūcios: ⁊ᵏ locuti ſūt ad iudā ⁊ ad fratres eiꝰ v̄bis pacificis in dolo: ⁊ nō intēderūt ſermonibus eoꝝ. Viderūt eñ q2 venerūt cū exercitu magno: ⁊ˡ ꝯuenerūt ad alchimū ⁊ bachidē ꝯgregatioᵐ ſcribarū requirere q̄ iuſta ſunt. Etⁿ primi aſſidei q erāt in filijs iſrl̄: ⁊ exq̄rebant ab eis pacē. Dixerūt enīꝫ. Nōᵒ ſacerdos de ſemie aaron venit: nō decipiet nos. Et locutꝰ eſt cū eis v̄ba pacifica: ⁊ iurauit illis dicēs. Nō inferemꝰ vobis malū neq̄ amicis vr̄is. Et crediderūt ei: ⁊ cōprehēdit ex eis ſexagintaᵖ viros ⁊ occidit eos vna die ſmᑫ verbū qḋ ſcriptū eſt. Carnesʳ ſanctorū tuoꝝ ⁊ ſanguinē ipſoꝝ effuderūt in circuitu hierlm: ⁊ nō erat q ſepeliret. Et incubuit timor ⁊ tremor in omnē pplm: q2 dixerunt:

dit iudas. Prima adhuc in duas. q2 p̄ deſcribit̄ pceptio doli: ſcḋo deceptio pplī: ibi. Et ꝯuenerūt ad alchimū. Circa primum dr̄ h Et elegit rex ⁊c. erat eñ a rege ꝯſtitutꝰ ad illiꝰ terre cuſtodiā. i Et alchimū ipiū ⁊c. i. ꝯſtituit eū ſummū ſacerdotē: cū tñ nō eēt de genere ſacerdotali: vt dicūt aliq̄. Alij vero dicūt ꝙ erat ſicut j. dr̄ de eo. Nō ſ ſemine aaron venit ⁊c. tñ nō erat de linea ſūmoꝝ pontificū ab eleazar deſcēdētiū.
k Et locuti ſūt ⁊c. dicētes ꝙ venerāt ꝓpter bonū ſtatū terre: vt poſſent iudā ⁊ fratres eiꝰ occidere doloſe: ſꝫ eorū dolus nō habuit effectum.
l Et ꝯuenerunt Hic ꝯñr ſubdit̄ deceptio pplī.
m Cōgregatio ſcribaꝝ: q̄rū ad legiſpitos.
n Et primi aſſidei. i. quaſi aſſidue aſſiſtētes diuio cultui: ⁊ hoc p deceptionē alchimi: cuiꝰ ratio ſubditur cū dr̄.
o Nō ſacerdos de ſemine aaron venit ⁊c. non tñ de familia ſūmi ſacerdotis. Secundū alios nō nec de ſemine aaron erat licet iſti crederēt in h̄ decepti. ſꝫ primū videt̄ veriꝰ quia mag̃ eſt ꝯſonus textui i h̄ loco ⁊ etiā ſcḋo libro. xiiij. ca. cetera patent vſq̄ ibi.
p Sexaginta viros notabiles i pplo: in fama ⁊ virtute: ideo ſubdit̄. q Secundū verbum. quod ſcriptū eſt pſal. lxxviij.
r Carnes ſanctorum tuorum ⁊c.
s Nō eſt in eis veritas in v̄bo. t Et iudiciū in facto. ⁊ ſubdit̄ cauſa.
v Tranſgreſſi ſunt eñ ⁊c. eos occidēdo q̄bꝰ iurauerant pacē
x Et miſit hoies. armatos. y Et cōprehendit multos ⁊c. ꝓpter infidelitatē quā in eis viderant. a Et cōmiſit regionē iudee. b Alchimo regendā. c Et reliq̄t cū eo auxilium. i. viros bellatores. a Et ſatis agebat alchimus. id eſt quantū poterat vt videbat̄ b Pro princi. ſacerdotij ſui ſcꝫ firmādo ⁊ ampliādo. c Et ꝯuenerūt ⁊c. impellēdo eos ad gentilē ritū. d Et fecerunt plagā magnā ⁊c. i. in illis q̄ erant obſuatores legis. e Et vidit iu. Hic ꝯñr deſcribit̄

iude ꝯflictus ad extirpandus bachides ⁊ alchimi dolū cū dicit. ⁊ vidit iudas ⁊c. oculo ꝯpaſſionis ⁊ doloris.
f Multo pl^9 q̄ȝ gētes. Nā apoſtate legi ſunt gētilibus neqores.
g Et exijt ⁊c. vt oēs malos extirparet. ⁊ fecit vindictā i viros deſertores. i. apoſtatas legis.
h Et ceſſauerūt vltra exire ⁊c. ſ. iudei de fortalicio qd̄ obtinebāt in hieruſalem.
i Vidit aūt Alchim^9. Hic ꝯſr deſcribit bellū contra iudā ꝯ nichanorē. Et ꝑ̄ ponitur nichanoris ⁊ alchimi dol^9. ſcd̄o ꝯflictus: ibi. Et cognouit nichanor. Circa ꝑ̄mus pmittit dolus alchimi accuſādo iudā ⁊ fratres ei^9 cū dicitur.
k Et accuſauit eos multis criminibus falſo tñ ⁊ iniuſte. Scd̄o ponitur dolus Nichanoris nitētis capere iudā doloſe. ⁊ ptȝ lr̄a vſq̄ ibi.
l Et ſalutauerūt ⁊c. veraciter ex pte iudeo. ex parte Nichanoris doloſe ideo ſubditur.
m Et hoſtes ⁊c. dū tñ hēnt tp̄s aptū ⁊ horam.
n Et ꝯterrit^9 ē ab eo. caute recedēdo.
o Et cognouit. hꝯſr ponit ꝯflict^9 nichanoris ꝯ iudā ⁊ diuidit in duas ptes ſm duplicē ꝯflictum. ſcd̄s ponit ibi. Et exijt nichanor. In ꝑ̄o ꝯflictu nichanor debellat^9 fugit. ⁊ ptȝ lr̄a vſq̄ ibi.
o Et fugerūt ⁊c. i. q̄ erāt gentiles aduerſarij iudeorum
p Et poſt h̄ ver

Nō^e eſt veritas ⁊ iudiciū in eis. Tranſgreſſi^a ſunt enī ꝯſtitutum ⁊ iuſiurandū quod iurauerūt. Et mouit bachides caſtra ab hierl'm ⁊ applicuit in bethzecha: ⁊^f miſit ⁊^f cōprehendit multos ex eis q a ſe refugerāt: ⁊ quoſdā de populo mactauit: ⁊ in puteū magnū ꝓiecit. Et^a ꝯmiſit regionē alchimo^b ⁊^c reliqt cū eo auxiliū in adiutoriū ipſi. Et abijt bachides ad regē. Et^a ſatis agebat alchimus^b pro principatu ſacerdotij ſui: ⁊^c cōuenerūt ad eū oēs q ꝑturbabāt ppl'm ſuū ⁊ obtinuerūt terrā iuda ⁊^e fecerūt plagā magnā in iſrl'. Et vidit iudas oia mala q̄ fec̄ alchim^9 ⁊ q cū eo erāt filijs iſrl': multo^f pl^9 q̄ȝ gētes. ⁊^g exijt i oēs fines iudee in circuitu ⁊ fecit vindictā i viros deſertores: ⁊^h ceſſauerunt vltra exire in regionē. Vidit^i aūt alchimus q̄ preualuit iudas ⁊ qui cū eo erant: ⁊ cognouit q̄ nō poteſt ſuſtinere eos: ⁊ regreſſus ē ad regem: ⁊^k accuſauit eos multis criminibus. Et miſit rex Nichanorem vnū ex principibus ſuis nobilioribus: q erat inimicicias exercens contra iſrael: ⁊ mandauit ei euertere populū. Et venit nichanor i hieruſalē cū exercitu magno ⁊ miſit ad iudā ⁊ ad fratres eius verbis pacificis cū dolo dicens. Non ſit pugna inter me ⁊ vos. Veniā cum viris paucis: vt videam facies veſtras cū pace. Et venit ad iudā: ⁊^l ſalutauerūt ſe inuicem pacifice: ⁊^m hoſtes parati erant rapere iudā. Et inotuit ſmo iude: q̄m cum dolo venerat ad eū ⁊^n conterrit^9 eſt ab eo ⁊ amplius noluit videre faciē eius. Et^o cognouit Nichanor quoniā denudatū eſt ꝯſilium eius: ⁊ exiuit obuiā iude in pugnā iuxta capharſalama. Et ceciderunt de nichanoris exercitu fere quinq̄ȝ milia viri. Et^o fugerūt in ciuitatem dauid. Et^p poſt hec aſcendit^q nichanor in montē ſyon: ⁊^r exierūt de ſacerdotib^9 ppli ſalutare eū in pace ⁊^s demonſtrare ei holocauſtamata: que offerebant ꝓ rege: ⁊^t irridēs ſpreuit eos: ⁊^u polluit ⁊ locut^9 eſt ſuperbe: ⁊ iurauit cū ira dicēs. Niſi traditus fuerit iudas ⁊ exercit^9 eius in man^9 meas: ꝯtinuo cū regreſſus fuero in pace ſuccendā domū iſtā. Et exiit cū ira magna: ⁊ intrauerunt ſacerdotes ⁊ ſteterunt ante faciē altaris tēpli: ⁊ flentes dixerunt. Tu dn̄e elegiſti domū iſtā ad inuocandū nomē tuū in ea: vt^x eſſet dom^9 orōnis: ⁊^y obſecratiōis pplo tuo. Fac vindictā in hoie iſto ⁊ exercitu ei^9: ⁊ cadāt i gladio. Memēto blaſphemias eoꝝ: ⁊ ne dederis eis vt ꝑmaneāt. Et^z exiit nichanor ab hierl'm ⁊ caſtra applicuit ad bethoron: ⁊^z occurrit illi exercit^9 ſyrie. Et iudas applicuit in adarſa cū tribus milibus viris. Et orauit iudas ⁊ dixit. Qui^a miſſi erāt a rege ſennacherib dn̄e: q̄ blaſphemauerant te: exijt^b angelus ⁊ ꝑcuſſit ex eis centū octogintaq̄nq̄ȝ milia: ſic ꝯtere exercitū iſtū in ꝯſpectu nr̄o hodie ⁊ ſciāt ceteri q̄ male locut^9 eſt ſuper ſancta tua: ⁊ iudica illum ſm maliciā illi^9. Et^c cōmiſerunt exercitus ꝑlium terciadecima die mēſis adar: ⁊ ꝯtrita ſūt caſtra nichanoris: ⁊ cecidit ipſe ꝑrim^9 in ꝑlio. Vt aūt vidit exercit^9 ei^9 q̄ cecidiſſȝ nichanor: ꝓiecerūt arma ſua ⁊ fugerūt: ⁊ ꝑſecuti ſunt eos viā vni^9 diei ab adazer vſq̄ꝺ veniat in gazara: ⁊^d tubis cecinerūt poſt eos cū ſignificatiōib^9. Et exierūt de oibus caſtellis iudee i circuitu: ⁊^e vētilabāt eos cornib^9 ⁊^f ꝯuertebāt iterū ad eos. Et ceciderūt oēs gladio: ⁊ nō eſt relictus ex eis nec vn^9: ⁊ acceperūt ſpolia eoꝝ in predā: ⁊ caput nichanoris āputauerūt: ⁊^g dexterā ei^9 quā extēderat ſuperbe ⁊ attulerūt ⁊ ſuſpēderūt ꝯtra hierl'm. Et letat^9 eſt ppl's valde ⁊ egerūt diē illā leticia magna. Et ꝯſtituit agi oibus ānis diē iſtā terciadecima die mēſis adar: ⁊^h ſiluit terra iuda dies^i paucos.

ba. i. facta ſūt. ij. Reg. ꝑ̄di q̄ eſt v̄bū qd̄ eſt ſcm̄
q Aſcēdit nichanor ⁊c. i. ad locū tēpli qd̄ erat in altiori pte mōt q̄ȝ turris dd̄.
r Et exierūt ⁊c. q̄ repn̄ſentabat pſonā reg̃.
s Et demōſtrauit ei holocauſtomata ⁊c. orandū eſt enī ꝓ regib^9: nō ſolū ꝓ bonis ſȝ etiā ꝓ malis. vt de^9 cōuertat eos ad ſe. nā ex eis depēdet bonū cōmune.
t Et irridēs ſpreuit eos ⁊c. eoꝝ ſalutationē nō recipiēs.
v Et polluit. i. eoꝝ ſacrificia polluta reputauit. cetera patēt vſq̄ ibi.
x Ut eſſet dom^9 orōis q̄ fit v̄bis ſimplicibus.
y Et obſecratōis. que fit ꝑ inuocationē alicuius rei ſacre. vt cū dicit ꝑ paſſionē tuā libera nos dn̄e. vel aliqd ſile.
z Et exijt. h ꝯſr ponit ſcd̄s ꝯflictus i q̄ nichanor interfect^9 fuit. ſic g̃ Exijt nichanor ab hieruſalē ad pugnandū ꝯ iudā.
z Et occurrit illi exercit^9 ſyrie. ad fortificandū nichanoris exercitū.
a Qui miſſi erāt a rege ſennacherib dn̄e ⁊c. vt hr̄. iiij. Regū. xviij.
b Exijt angel^9 ⁊c. iiij. Reg̃. xix.
c Et cōmiſerūt ⁊c. id ē martij vt dicūt aliqui: ⁊ h̄ q̄ aliq̄n ꝑ vna pte cōcurrit cū marcio: ſed cōmuni^9 ꝯcurrit cū februario. Nā eſt vltim^9 mēſis hebreoꝝ. ꝑm^9 mēſis āt mag̃ correſpōdet marcio: ſic plen^9 declaraui Gen. vij. ⁊ Exo. xij.
d Et tubis ⁊c. ꝑ ſonū enī tubaꝝ ſignificabāt exercitū nichanoris deuictū. vt iudei in caſtellis exiſtentes ſecuri egrederēt ⁊ ꝑſequerent fugiētes.
e Et vētilabāt ⁊c. diuidebant enī in diuerſas ptes fugiēdo.
f Et ꝯuertebant ⁊c. qualibȝ ptem fugientiū inuadēdo.
g Et dexterā ei^9 ⁊c. ꝯ tēplū cōminādo q̄ i ſuo regreſſu ſuccēderet ipſū.
h Et ſiluit terra iuda. a ꝑlijs
i Dies paucos. nō audita morte nichanoris: demetri^9 rex miſit bachidē ad impugnandū iudeos. vt habet in prin. cap. ix.

Capitulum octauum.

T audiuit Judas. Deſcripta iude m'ltiplici victoria: h̄ ꝯñr deſcribitur ipſi⁹ cū romanis amicicia ꝫcra. ⁊ diuidiẗ in tres ptes. Maꝫ p̄ deſcribiẗ romanoꝝ fama laudabilis. ſcđo iudeoꝝ legatio fidelis: ibi Et elegit iudas. tertio vtroꝝ̄qꝫ ꝯfederatio amicabilis: ibi, Et placuit

Prima adhuc in tres. Nã p̄ deſcribiẗ eoꝝ fama ex crebris victorijs. ſcđo ex fidelibus amicicijs: ibi. Cū amicis aūt tertio ex prudētib⁹ eoꝝ modeſtijs: ibi. Et in oībus iſtis. Circa primū poniẗ romanoꝝ laus i gn̄ali cum dr̄. a Et audiuit iudas ⁊c. p publicā famā. b Qꝛ ſunt potētes virib⁹. iaꝫ eī ſibi ſubiugauerāt mlt̄a regna c Et acq̄ſcunt ad oīa. dūm̄ ſint rōnabilia. d Et q̄cūqꝫ acceſſe. ad eos ⁊c. nulloꝝ amiciciā reſpuētes. e Et audierūt Hic ꝯñr poniẗ fama romanoꝝ mag̃ in ſpeciali ⁊ p̄ in grecia cū dicitur. f Et v̄tutes ⁊c. q̄ eſt q̄dā pars grecie quā ſenones galli acq̄ſierunt ſub brēnio duce ⁊ eam galaciā noīauerunt q̄ſi galo greciā. Scđo i hiſpania cū dr̄. g Et q̄nta ⁊c. ad ſubiectionē eī⁹ mōtes pyreneos imeabiles ante fecerunt fere puios cū maximis ſumptib⁹. i Et qꝛ i ꝑtātem. ſ. ſuā. k Redegerunt metalla. i. mineras. l Argenti ⁊ auri. q̄ ſunt in hiſpania m Et poſſederūt ⁊c. i. prudentia ſua bellica. vñ dicit veget⁹ libro đ re militari. qꝛ in nullo legitur romani orbem terre ſubiecıſſe ſibi niſi prudētia bellica ⁊ exercitio armoꝝ. Naꝫ greci erāt eis aſtutiores: hiſpani ferociores: theutonici corpe maiores ⁊ fortiores: galli vo pluriores. vt ibidē deducit vegetius n Patiētia. tolerādo patiēter laborē q̄ eſt in exercitio armoꝝ. cetera patēt vſqꝫ ibi o Et philippū pſen cethẽoꝝ regē. Joſephus dicit cethẽoꝝ reges. ita qꝛ vterqꝫ erat rex in diuerſ̄ tamē partibus terre illi⁹: ſic aliqñ in gallia fuerūt plēs reges: ⁊ ideo vi qꝛ h̄ ponatur ſinglr̄are ꝑ plurali. ſ. regē ꝑ reges. ſic̄ frequenter fit in ſcriptura.

Cap. viij.

c Ẽt[a] audiuit iudas nomē romanoꝝ qꝛ[b] ſūt potētes viribus: ⁊[c] acq̄ſcūt ad oīa que poſtulanẗ ab eis ⁊[d] q̄cūqꝫ acceſſerunt ad eos ſtatuerūt cū eis amicicias: ⁊ qꝛ ſunt potētes virib⁹. Et[e] audierunt ꝓlia eoꝝ: ⁊[f] v̄tutes bonas q̄s fecerunt in galatia: qꝛ obtinuerūt eos ⁊ duxerūt ſb̄ tributū. Et[g] q̄nta fecerūt in regiōe hiſpanie: ⁊[i] qꝛ in ꝑtātē redegerūt[k] metalla argēti[l] ⁊ auri que illic ſunt: ⁊[m] poſſederūt oēm locū ꝯſilio ſuo: ⁊[n] patiētia: locaqꝫ q̄ longe erant valde ab eis: ⁊ reges q ſupuenerant eis ab extremis terre ꝯtriuerūt: ⁊ percuſſerūt eos plaga magna. Ceteri aūt dāt eis tributū oib⁹ annis. Et[o] philippū pſen cethẽoꝝ regē ⁊ ceteros q aduerſus eos arma tulerāt ꝯtriuerūt in bello: ⁊ obtinuerūt eos. Et[p] antiochū magnū regē aſie q eis pugnā intulerat hñs centū viginti elephātes ⁊ equitꝫ ⁊ currus ⁊ exercitū magnū valde cōtritū ab eis. Et qꝛ ceperūt eūꝫ viuū ⁊ ſtatuerunt ei vt daret ipſe ⁊ q regnarēt p⁹ ipſū tributū magnuꝫ ⁊[q] daret obſides: ⁊[r] ꝯſtitutū ⁊[s] regionē iudeoꝝ ⁊[t] medos ⁊ lydos de optimis regiōib⁹ eoꝝ: ⁊[u] acceptas ab eis dederūt[x] eumeni regi Et[y] qꝛ q erāt apđ helladā voluerūt ire ⁊ tollere eos: ⁊[z] inotuit ſermo his: ⁊[3] miſerunt ad eos ducē[a] vnū ⁊[b] pugnauerunt ꝯtra illos: ⁊[c] ceciderūt ex eis multi: ⁊ captiuas duxerūt vxores eoꝝ ⁊ filios ⁊ diripuerunt eos: ⁊ terrā eoꝝ poſſederūt ⁊ deſtruxerūt muros eoꝝ: ⁊ in ſeruitutē redegerunt illos vſqꝫ in hūc diē. Et reſidua regna ⁊ inſulas que aliqñ reſtiterāt illis exterminauerūt: ⁊ in ꝑtāteꝫ redegerūt Cū[d] amicis aūt ſuis: ⁊[e] q in ipſis regem habebāt ꝯſeruauerūt amiciciā ⁊ obtinuerūt regna que erāt ꝓxima ⁊ que erāt lōge: qꝛ q̄cūqꝫ audiebāt nomē eoꝝ timebāt eos. Quib⁹ vo ve- ent auxilio eſſe vt regnarēt: regnabāt. Quos auteꝫ vellēt regno deturbabāt: ⁊ exaltati ſunt valde. Et[f] in oibus iſtis nemo[g] portabat dyadema: nec induebatur purpura vt magnificareẗ in ea. Et[h] qꝛ curiā fecerūt ſibi. ⁊ q̄tidie ꝯſulebāt trecētos viginti ꝯſuli aūgētes ſemp de multitudine vt que digna ſunt gerāt ⁊[i] cōmittūt vni hoi magiſtratū ſuū p ſinglos annos dn̄ari vniuerſe terre ſue: ⁊ oēs obediūt vni: ⁊[k] nō eſt inuidia neqꝫ zelus inter eos. Et[l] elegit iudas eupolemū filiuꝫ iohānis filij iacob: ⁊ iaſonē filiū eleazari: ⁊ miſit eos romā ꝯſtituere cū ill' amiciciā ⁊ ſocietatē: ⁊[m] vt auferrēt ab eis iugū grecoꝝ: qꝛ viderūt qꝛ in ſeruitutē ꝑmerent regnū iſrl'. Et abierūt romā viā multā valde: ⁊ introierūt curiā ⁊ dixerūt. Judas machabe⁹ ⁊ frēs ei⁹ ⁊ ppl's iudeorum miſerūt nos ad vos ſtatuere vobiſcū ſocietatē ⁊ paceꝫ: ⁊ ꝯſcribere nos ſocios ⁊ amicos v̄ros. Et[n] placuit ſmo in ꝯſpectu eoꝝ. Et hoc reſcriptū qđ reſcripſerūt in[o] tabulis ereis: ⁊ miſerūt in hieruſaleꝫ vt eſſet apud eos ibi memoriale pacis ⁊ ſocietatis. Bene ſit romanis ⁊ gēti iudeoꝝ in mari ⁊ in terra i eternū: gladiuſqꝫ[p] ⁊ hoſtis ꝓcul ſit ab eis. Qđ ſi inſteterit bellū romanis pri⁹ aut oib⁹ ſocijs eoꝝ in oi dn̄atiōe eoꝝ: auxiliū[q] feret gens iudeoꝝ ꝓut tp̄s dictauerit: corde[r] pleno. Et pliantib⁹ nō dabūt neqꝫ ſubminiſtrabūt triticū arma pecuniaꝫ naues: ſic̄ placuit romanis: ⁊ cuſtodiūt mādata eoꝝ nihil ab eis accipiētes. Similiter aūt ⁊ ſi genti iudeoꝝ prius acciderit bellū: adiuuabūt romāi ex aio ꝓut tp̄s eis ꝑmiſerit: ⁊ adiuuantib⁹ nō dabiẗ triticuꝫ arma

vñ Exod. viij. Venit muſca grauiſſima. i. multitudo muſcaꝝ. p Et antiochū magnū. q̄ fuit pater ſeleuci ⁊ antiochi epiphanis: vt dictū eſt. ſ. q Et daret obſides. qꝛ vn⁹ fuit antiochus illuſtris fili⁹ ei⁹. vt. ſ. i. ca. r Et ꝯſtitutū. i. illud qđ ordinauerūt vltra annuū tributū. s Et regi. iu. ſuppleobtinuerū. t Et medos ⁊c. ſupple expulerunt.

v Et acceptas eas ab illis. vi armoꝝ x Dederūt eumeni regi. cōfederato ſibi y Et qꝛ ⁊c ſex eumenē regē ⁊ ppl'm ſuū đ diċtis regionibus q̄s dederant eis romani z Et īnotuit ſmo his id eſt romanis. 3 Et mi. ad eos defendendo. a Ducē vnum cū exercitu romanorum. b Et pu. ꝯ il. q̄ erāt apud elladam. c Et ceci. ⁊c. ⁊ ps lr̄a d Cū amic. h̄ ꝯñr poniẗ fama romanoꝝ ex fidelitate amiciciaꝝ: cū dr̄. Cū amicis autē ſuis. q̄ fed⁹ inierunt cum ipſis. e Et q̄ in ipſis ⁊c. fedus initum ꝯſeruantes. cetera patent f Et in oibus iſtis. h̄ ꝯñr deſcribiẗ fama romanoꝝ ex modeſto vſu circa culmē honoꝝ cū dr̄. g Nemo por. dyadema ⁊c. null⁹ vtebaẗ inſignijs regalib⁹ a principio eīn vrbis cōdite fuerūt reges romeꝰ vſqꝫ ad tarquinū ſupbum. q̄ deiecto ꝓpter ei⁹ ſupbiam ⁊ tyrānidē ppl's cōſules ꝑfecit regimini reipublice: deinđ tribunos plebis ⁊ dictatores rurſus cōſules rēpublicam gubernauerunt: vſqꝫ ad Julium ceſarēq̄ pri⁹ arripuit imperium ſingulare. Patꝫ igitur qꝛ tēpoꝛ machabeoꝝ conſules ꝑfecit [illegible]

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

pecunia naues ſicut placuit roma
nis ⁊ cuſtodiãt mãdata eoꝝ abſqꝫ
dolo. Scḋꝫ hec verba ↄſtituerũt
romani pplo iudeoꝝ. Qḋ ſi poſt
hec ṽba hi aut illi addere aut de-
mere ad hec aliqḋ voluerint: fa-
ciẽt ex ꝓpoſito ſuo: ⁊ queciiqꝫ ad
diderint vel dẽpſerint: rata erunt
Sꝫ de malis que rex demetri⁹ fecẽ
in eos: ſcripſim⁹ ei dicẽtes. Qua
re grauaſti iugũ tuũ ſup amicos
nr̃os ⁊ ſocios iudeos: Si ergo ite
rũ adierint nos aduerſuꝫ te: facie-
mus illis iudiciũ ⁊ pugnabim⁹ te
cum mari terraqꝫ.

Capitulum.ix.

Interea vt audiuit demetri
us q͛ cecidit nichanor ⁊ ex-
ercitus ei⁹ in p̃lio: appoſuit bachi
dẽ ⁊ alchimũ rurſuꝫ mittere in iu
deã: ⁊ dextrũ cornu cũ illis. Et
abierũt viã que ducit in galgala:
⁊ caſtra poſuerũt i maſaloth que
eſt in arebellis ⁊ occupauerũt eã:
⁊ peremerunt aĩas hominũ mltas
In menſe primo anni centeſimi ⁊
qnquageſimi ⁊ ſcḋi applicuerunt
exercitũ ad hierl̃m: ⁊ ſurrexerũt ⁊
abierunt in berea viginti milia vi
roꝝ ⁊ duo milia eqtũ. ⁊ iudas po
ſuerat caſtra i laiſa ⁊ tria milia viri
electi cũ eo ⁊ viderũt mltitudiꝫ ex
ercit⁹ q͛ mlti ſũt ⁊ timuerũt valḋ
⁊ multi ſubtraxerũt ſe de caſtris ⁊
nõ remãſerunt ex eis niſi octingẽ-
ti viri. Et vidit iudas q̴ defluxit
exercitus ſuus: ⁊ bellũ purgebat
eũ: ⁊ cõfractus eſt corde: q͛ non
habebat tp̃s ↄgregãdi eos: ⁊ diſ
ſolutus eſt: ⁊ dixit his qui reſidui
erant. Surgam⁹ ⁊ eam⁹ ad ad-
uerſarios nr̃os: ſi poterimus pu-
gnare aduerſus eos. Et auerte-
bant eũ: dicẽtes. Non poterim⁹
ſed liberem⁹ aĩas noſtras modo ⁊
reuertamur ad fratres noſtros: ⁊
tũc pugnabimus aduerſus eos.
Nos aũt pauci ſum⁹. Et ait Iu
das. Abſit iſtã rẽ facere vt fugia-
mus ab eis. Et ſi appropiauit tẽ-
pus nr̃m: moriamur in ṽtute pro
pter fratres nr̃os: ⁊ nõ inferam⁹
crimẽ glorie noſtre. Et mouit ex
ercit⁹ de caſtris ⁊ ſteterũt illis ob
uiam. Et diuiſi ſunt equites in
duas ptes: ⁊ fundibularij ⁊ ſagit-
tarij p̃ibant exercitũ: ⁊ primi cer-
taminis oẽs potẽtes. Bachides
aũt erat i dextro cornu: ⁊ ꝓxima-
uit legio ex duab⁹ partibus: ⁊ cla-
mabant tubis. Exclamauerũt aũt
⁊ hi q erant ex pte iude etiã ipſi.
⁊ cõmota eſt terra a voce exerci-
tuũ: ⁊ cõmiſſum eſt p̃liuꝫ a mane
vſqꝫ ad veſperã. Et vidit iudas
q͛ firmior eſt pars exercit⁹ bachi
dis in dextris: ⁊ ↄuenerũt cũ ipſo
oẽs ↄſtãtes corde ⁊ ↄtrita eſt dex
tera pars ab eis: ⁊ pſecut⁹ eſt eos
vſqꝫ ad montẽ azoti. Et q in ſini-
ſtro cornu erant viderunt q̴ ↄtri
tũ eſt dextrũ cornu: ⁊ ſecuti ſũt p⁹
iudã ⁊ eos q cuꝫ ipſo erãt a tergo
Et ingrauatũ eſt p̃lium ⁊ cecide
runt vulnerati multi ex his ⁊ ex il
lis. Et iudas cecidit ⁊ ceteri fuge
runt. Et ionathas ⁊ ſymon tule
runt iudã fratrẽ ſuũ ⁊ ſepelierunt
eũ in ſepulcro patruꝫ ſuoꝝ in ciui
tate modin: ⁊ fleuerũt eũ eis po-
pulus iſrl̃ planctu magno: ⁊ luge
bãt dies multos ⁊ dicebãt. Quõ
cecidit potẽs q ſaluũ faciebat po-
pulũ iſrl̃: Et cetera ṽba belloꝝ
iude ⁊ virtutũ quas fecit ⁊ magni
tudinis ei⁹ nõ ſunt deſcripta: mul
ta eñi erãt valde. Et factũ ẽ poſt
obitum iude emerſerũt iniq in oĩ-
bus finibus iſrl̃: ⁊ exorti ſunt oẽs
qui opabantur iniqtateꝫ. In die
bus illis facta eſt fames magna
valde ⁊ tradidit ſe bachidi oĩs re
gio eoꝝ cũ ipſis. Et elegit bachi
des viros ĩpios ⁊ ↄſtituit eos do-
minos regionis: ⁊ exquirebãt: ⁊
pſcrutabãt amicos iude: ⁊ addu-

publice. h Et q͛ cu. ⁊c̃. i. locũ ſolẽnẽ vbi ↄueniebãt ↄſules
de bono regimie reipublice tractãtes. i Et cõmit. ⁊c̃. q vo-
cabãt ↄſules ad ↄſiliũ: ſic in mult̃ ciuitatib⁹ ſinglis ãnis vn⁹
ↄſtituit̃ maior ſup alios ↄſules k Et nõ eſt inuidia ⁊c̃. ſic
in principio fuit in romana republica: ꝓpt̃ qḋ intãtũ creuit au
gmẽtũ. ſꝫ poſtea
fuit oppoſitũ ꝓ
pter qḋ venit ad
tantũ detrimẽtũ
ſic pꝫ ad ſenſum
vñ dic̃ iohes os
aureus: ſic ↄcor
dia res q̃ dẽ creſ
cũt ita diſcordia
maxie collabũt̃.
l Et elegit. Hic
ↄñr deſcribit̃ iu-
deoꝝ legatio fu-
dis. ⁊ pꝫ lr̃a vſ
qꝫ ibi. m Et
ex au. ⁊c̃. regnuꝫ
eñi ſyrie deriua-
tũ eſt a grecis vt
dictũ eſt in ꝑnci-
pio libri. ꝓpter
qḋ i illo regno ⁊
ei⁹ exercitu ꝑerãt
mlti greci ſic pꝫ
in ſup̃dict̃. cet̃a
patẽt. n Et
placuit. Hic ↄñr
ponit̃ romanoꝝ
⁊ iudeoꝝ ↄfede-
ratio amicabil̃.
⁊ pꝫ lr̃a vſqꝫ ibi.
o In tab. ereis
vt ſcriptura poſ-
ſet diuti⁹ ꝑmane
re p Gladi⁹
qꝫ ⁊ hoſt̃. nocẽs
eis q Auri.
ſcr. ⁊c̃. i. ꝑut tp̃s
oportunũ fuerit
r Corde pleno.
i. ṽaciter abſqꝫ
dolo. cet̃a patẽt
vſqꝫ ibi
s Qḋ ſi poſt h.
⁊c̃. i. romani vel
iudei. t Ad
dere ⁊c̃. q̃ ſcp̃ta
ſunt. v Ali-
qḋ voluerint ⁊c̃
i. ex cõmũi ↄſen
ſu vtroꝝqꝫ. cete
ra patent.

Capl̃m ix.

Interea. De
ſcḋo ducatu iude Macha
bei. h ↄñr deſcri-
bit̃ ducat⁹ iona
the fr̃is ſui. Cir-
ca qḋ ꝑ̃ deſcribi
tur mors iude.
Scḋo ſbſtitutio
ionathe: ibi. Et
factũ eſt p⁹ obi-
tũ iude. Circa ꝑ̃
mũ ꝑ̃ ponit̃ belli
appar⁹. ſcḋo cõ
flict⁹ ibi. Et mo
uit exercit⁹. Prima in duas. q͛ ꝑ̃ ponit̃ appar⁹ ex parte gẽtiliũ. ſcḋo
ex pte iudeoꝝ: ibi. Et iudas. Circa ꝑmũ dĩ. a Interea. i. dũ legati
iudeoꝝ cũ romanis tractarẽt de federe ⁊ amicicia. b Et dexꝝ ⁊c̃
id eſt aciẽ fortẽ q̃ ſolebat aſtare regi a dextris. c Et abierũt viaꝫ
⁊c̃. vbi ioſue filios iſrl̃ circũcidit Joſue. v. cet̃a patẽt. d Et iudas
Hic ↄñr ponit̃ appar⁹
belli ex parte iudeoꝝ
⁊ pꝫ vſqꝫ ibi. e Et
mlti ſubtra ⁊c̃. ſ. iude re
cedẽtes occulte timore
mort̃. f Et bel. pur.
eũ. ita q̴ nõ poterat cõ
uenient̃ recedere abſqꝫ
aliq̃ exterminio ſuoꝝ per
aduerſarios iſequẽtes
eũ g Et ↄfra. ẽ cor.
videns ꝑiculũ vtrobiqꝫ.
h Q͛ nõ ha. tp̃s ⁊c̃. q̃
receſſerãt ḋ caſtris ſuis
ꝓpter dictam cauſam.
i Moriamur in ṽtute
ꝑ iuſticia certãdo.
k Et nõ infe. ⁊c̃. ſi mo-
riam fugiẽdo l Et
mo. ex. h ↄñr ponit̃ ↄfli
ct⁹ cũ dĩ. Et mouit exer
citus. ſ. iude m Et
di. ſũt ⁊c̃. exercit⁹ bachi-
dis. n In duas p-
tes. vt facerẽt duo cor-
nua ſiue duas alas eq̃-
tũ o Et p. cer. ⁊c̃. ad
aduerſarios deterrẽdũ
⁊ penetrãdũ p Et
ꝓxi. legio. exercitus ba
chidis q Et cõmo.
ẽ ter. ⁊c̃. rãt⁹ eñi erat ſtre
pit⁹ clamoris ⁊ ictuũ ⁊
colliſiõis armoꝝ q̴ t̃ra
videbat̃ cõmoueri.
r Et igra. eſt p̃li. nã iu-
das ⁊ ſui erãt int̃ aduer
ſarios incluſi: ⁊ ſic pu-
gnabãt acrit̃ ſic de vita
deſperati. s Et io
na. ⁊c̃. nõ tñ ſꝫ p⁹ p̃liũ
corp⁹ ei⁹ ab hoſtib⁹ re-
dimẽdo: vt dic̃ ioſeph⁹
li. antiq̃tat̃ iudaice. xij.
t Et factũ ẽ. deſcp̃ta mor
te iude h ↄñr deſcribit̃
ſubſtitutio ionathe: cir-
ca quã ꝑ̃ ponit̃ inſtituẽ
di neceſſitas. ſcḋo inſti-
tutiõis ſolẽnitas: ibi. ⁊
ↄgregati ſũt. tertio inde
ↄſurgẽs aduerſitas: ibi
⁊ cognit bachides. Cir
ca ꝑmũ dĩ v Et fa.
ẽ ⁊c̃. ꝑcuſſo eñi paſtore
iuaſerũt gregẽ lupi ra-
paces. x Et exorti
ſũt. viuẽte eñi iuda erant
ſopiti q̃ſi mortui: ſꝫ ipſo
mortuo erexerũt ſua cor
nua y In dieb⁹ ill̃
⁊c̃. tñ ex defectu culture
ꝓpt̃ guerraꝫ. z Et
tra. ſe bac. ad ſeruiẽduꝫ
ſub tributo regi. ꝫ Et
elegit ⁊c̃. de iſrl̃. a Et
ꝑſcrutabant̃ ⁊c̃. q͛ cog

ſtebāt eos: ⁊ ſciebāt latibula eoꝝ. b Et vĕdicabant ⁊c. ɔtēptibiliter eos iugulādo. c Et facta eſt ⁊c. ⁊ h̄ fuit neceſſitas inſtituendi ducē loco iude. d Et ɔgregati ſt. Hic ɔ̄ñr deſcribiť inſtitutionis ſolēnitas. nā ad h̄ fuit ppl's ɔgregat⁹ vt electio ionathe fieret certius ⁊ ſolēnius. ⁊ patz lr̄a. e Et coḡuit bacbi. Hic ɔ̄ñr deſcribiť inſurgēs aduerſitas: ⁊ diuidiť in tres ptes. q: p̄ pſecutio ionathe pponiť. ſcđo mors iohis fratris ſui itrponiť ibi. Et miſit fratrē ſuū. tertio ſcriptura ad pmū reuertiť: ibi. Et audiuit bacbides. Circa pmū dicitur

ab ipſo bachide ⁊ p̄ poniť eoꝝ ɔflict⁹. ſcđo alchimi deceſſus: ibi. Et anno centeſimo. tertio bacbidis receſſus: ibi. Et vidit bacbides. Circa pmū pʒ lr̄a ex p̄dictis vſq̧ ibi a Nō eſt eī hodie ⁊c. h̄ dixit ionathas ad animandū ſuos: oñdens q̄ nō patebat loc⁹ fuge b Et extēdit ionathas ⁊c. tantū eī inualuit q̄ eū interfeciſſet: niſi receſſiſſet.

cebāt eos ad bachidē: ⁊ [b] vindicabat in illos ⁊ illudebat. Et fc̄a [c] eſt tribulatio magna in iſrl': qualis nō fuit ex die qua nō eſt viſus pphe ta in iſrl'. Et [d] cōgregati ſunt oēs amici iude: ⁊ dixerūt ionathe Ex quo frater tu⁹ iudas defunct⁹ eſt: vir ſilis ei nō ē q exeat ɔtra inimicos nr̄os bachidē ⁊ eos q inimici ſūt gētis nr̄e. Nūc itaq̧ te hodie eligim⁹ eſſe p eo nobis in pricipē ⁊ ducē ad bellandū bellū nr̄m Et ſuſcepit iōathas tp̄e illo principatū: ⁊ ſurrexit loco iude fratris ſui. Et [e] cognouit bachides: ⁊ [f] q̄rebat euʒ occidere. Et cognouit ionathas ⁊ ſymō frater ei⁹ ⁊ oēs q cū eo erāt: ⁊ [g] fugerūt in deſertū thecue: ⁊ [h] ɔſederūt ad aquā lac⁹ [i] aſphar. Et [k] cognouit bachides ⁊ [l] die ſabbatoꝝ venit ipſe ⁊ oīs exercit⁹ ei⁹ trās iordanē. Et [m] ionathas miſit fratrē ſuū ducē ppli: ⁊ [n] rogauit nabutheos amicos ſuos vt [o] cōmendaret ill' appatum ſuū q erat copioſus. Et [p] exierunt filij iābri ex madaba: ⁊ [q] ɔpr̄chēderūt iohānē ⁊ oīa que hēbat: ⁊ abierūt hn̄tes ea. Poſt [r] hec v̄ba renūciatū eſt ionathe ⁊ ſymoni fratri ei⁹ q: filij iambri faciūt nuptias magnas ⁊ ducūt ſponſaʒ ex madaba filiā vni⁹ de magnis principibus chanaā cū [s] ambitiōe magna Et [t] recordati ſūt ſanguis iohānis fratris ſui: ⁊ aſcenderūt ⁊ abſcōderūt ſe ſub tegumēto mōtis ⁊ eleuauerūt oculos ſuos ⁊ viderūt: ⁊ [u] ecce tumult⁹ ⁊ appat⁹ mult⁹: ⁊ [x] ſponſus pceſſit ⁊ amici ei⁹: ⁊ fratres ei⁹ obuiā illis cū tympanis ⁊ muſicis ⁊ armis multis. Et ſurrexerūt ad eos ex inſidijs ⁊ occiderūt eos: ⁊ ceciderunt vulnerati multi ⁊ reſidui fugerūt in mōtes ⁊ acceperunt oīa ſpolia eoꝝ: ⁊ ɔuerſe ſūt nuptie in luctū: ⁊ vox muſicoꝝ ipſoꝝ in lamentū. Et vindicauerūt vindictā ſanguis fratris ſui: ⁊ [y] reuerſi ſunt ad ripaʒ iordanis. Et [z] audiuit bachides ⁊ venit die ſabbatoꝝ vſq̧ ad orā iordanis in virtute magna. Et dixit ad ſuos ionathas. Surgam⁹ ⁊ pugnemus ɔtra inimicos nr̄os. nō [a] ē ei hodie ſicut heri ⁊ nudiuſtertī⁹. Ecce ei bellū ex aduerſo: aq̄ v̄o iordanis hinc ⁊ inde ⁊ ripe ⁊ paludes ⁊ ſaltus: ⁊ nō eſt loc⁹ diuertēdi. Nūc ergo clamate in celū: vt liberemini de mānu inimicoꝝ v̄roꝝ. Et cōmiſſuʒ eſt bellū. Et [b] extēdit ionathas manū ſuā pcutere bachidē ⁊ diuertit ab eo retro: ⁊ [c] diſſilijt ionathas ⁊ q cū eo erant in iordanē ⁊ tranſnatauerunt ad eos iordanē. Et ceciderūt de pte bachidis die illa mille viri: ⁊ [d] reuerſi ſunt in hierlm Et edificauerūt ciuitates munitas in iudea: munitiōes que erat in hierico: ⁊ in āmauʒ ⁊ in bethoron ⁊ bethel: ⁊ thānatha: ⁊ phara ⁊ thopo muris excelſis ⁊ portis ⁊ ſeris. Et poſuit cuſtodiam in eis vt inimicicias exercerēt in iſrl'. ⁊ muniuit ciuitatē bethſuraʒ ⁊ gazarā ⁊ arcē: ⁊ poſuit in eis auxilia ⁊ appatum eſcaꝝ: ⁊ [e] accepit filios principū regiōis obſides [f] ⁊ poſuit eos in arce in hierl'ʒ in cuſtodiā. Et [g] āno cēteſimo qnquageſimotertio mēſe ſcđo p̄cepit [h] alchim⁹ deſtrui muros dom⁹ ſancte interioris ⁊ deſtrui opa pphe

e Et coḡuit bachides inſtitutionē ionathe
f Et q̄re. eū occi. diuerſis vijs ⁊ machinatiōibus. q̄s coḡſcēs ionathas declinauit cautelō ſubdiť. g Et fugerunt ⁊c. q̄uſq̧ poſſet exercitū aggregare.
h Et ɔdeſcē. ad aquaʒ. i. iuxta aquā. i Lacus aſphar. iſte lac⁹ eſt mare mortuuʒ qđ alibi dr̄ lacus aſphalti.
k Et coḡ. bac. p ſuos exploratores. l Et die ſabb. venit ⁊c. in cōtēptum feſtiuitat̄ iudaice. ⁊ vt iudei nō defēderent ſe ſic de q̄buſdā dictū eſt. ē. ij. ca. vel ſaltem vt min⁹ volūtarie ſumerent arma illa die.
m Et ionath. miſit. h̄ ɔ̄ñr mors iohis fratris iterponiť. ⁊ p̄ poniť ei⁹ occaſio do ōſa p inſidias ſibi poſitas i viaiō dr̄ m Et ionathas miſit ⁊c. mittēs aliq̄s d̄ pplo cū ioh̄ e ipſum p̄cedēte. n Et rogauit nabutheos ⁊c. vt dr̄. ē. v. ca. o Ut cōmen. ⁊c. p modū cuſtodie vſq̧ ad diē belli cū bachide. aliq̄ libri ſic hn̄t. Ut cōmēda. illis ⁊c. i. vt nabuthei accōmodarēt ionathe ⁊ fratrib⁹ ei⁹ tentoria ſua ⁊ arma.
p Et exierūt filij iambri. inſidiantes iohi.
q Et compbēn. iohā. ⁊ etiā occiderūt eum. vt habeť in preſequenti.
r Poſt h̄. Hic ɔ̄ñr ponitur vindicatio iohis ⁊ patet littera vſq̧ ibi.
s Cū ambi. mag. i. cū apparatu magno ⁊ pōpa. t Et recordati ſunt ſanguinis ⁊c. ex q̄ pʒ q̄ iohem occiderāt vt dictū eſt v Et ecce tumult⁹. ex multitudine venientū. x Et ſpon. pceſ. ⁊c. obuiā illis q̄ adducebāt ſponſam. cetera patēt vſq̧ ibi. y Et reuer. ſūt ⁊c. ſ. ad mare mortuū in loco p̄dicto: qđ dr̄ h̄ ripa iordanis: nā iordanis trāſit p ipſū mare mortuū. vt h̄r Joſue. iij. z Et audiuit. Hic cōſequēter ſcptura reuertiť ad illō qđ ē. ſ. ppoſitū eſt. ſ. pſecutio ionathe

c Et diſſilijt ionathas. ad perſequendū bachidem ⁊ eius gentem. d Et reuerſi ſūt in hieruſalem. ſ. bachides ⁊ ſui. cetera patent vſq̧ ibi.
e Et acce. filios principū ⁊c. i. principaliū iudeorū
f Obſides. ne rebellarent ſe ionathe ſociando.
g Et āno. cliij. Hic deſcribiť alchimi deceſſus. ⁊ p̄ poniť cā euʒ dr̄ h Precepit alchimus deſtrui muros ⁊c. i. ſanctiſanctoꝝ qđ erat interior pars templi.
i Et deſtrui opera pphaꝝ. Itaz ſcđm templuʒ de quo loquiť edificatū fuit p exhortationē ⁊ adiutoriū aggei ⁊ zacharie pphaꝝ p̄ Eſdre. vi.
k In tp̄e illo pcuſſus ē ⁊c. a do
l Et impe. ſunt opa ill'ius. maligna. m Et obcluſum eſt os ei⁹. q: factus eſt mutus.
n Et mandare d̄ domo ſua. i. nō potuit ordinare de rebus ſuis ⁊ familia. o Et mortuus eſt ⁊c. in tormento magno dei iudicio iuſto. p Et vidit bachides. hic ɔſequēter deſcribiť receſſus bachidis de terra iuda cū diciť. Et vidit bachides ⁊c. ppter cui⁹ inſtitutionē in ſacerdotē venerat in iudeam, vt habeť in pncipio hui⁹ cap. ⁊ ſic habuit cauſā reuertēdi.
q Et cogitauerūt. Hic ɔ̄ñr p̄ poniť ei⁹ redit⁹ ad iudeā: ⁊ ſcđo totalis ei⁹ receſſus ab ea: ibi. Et iratus. Circa pmum diciť.
q Et cogi. oēs iniqui de pplo iſrl'. r Ecce iona. ⁊c. Habitant ɔfidenter nō pcauentes ſibi de bello: ppter quod de facili

poterāt capi. ce-
tera patent vſqꝫ
ibi. s Ut cō
ꝓhenderēt iona
thas ⁊ eos q̄ ⁊c̄.
latēter ⁊ doloſe.
t Et apꝓhēdit
ſ. ionathas.
v De viris regi
onis. id ē iudeis
x Qui p̄n. erāt
milicie. i. ducto-
res illoꝝ q̄ vole-
bāt ionathan ⁊
ſocios eiꝰ cape.
y Et ſeceſſit io-
nathas in beth-
beſſē: q̄ eſt in de
ſerto vt haberet
fortalicium ꝓ re
fugio. z Et
reliq̄t ionathas
⁊c̄. ſ. bethbeſſē
ad eiꝰ cuſtodiā
a Et exi. i regio
nē ⁊ venit ⁊c̄. ſcꝫ
ſufficiēti bellato
rū. b Et ꝑ-
cuſſit odaren ⁊c̄.
q̄ erāt aduerſarij
ionathe ꝑpli ſui
c Symō vo ⁊c̄
q̄s fecerat bachi
des ad īpugna-
tiones ciuitat̄: ⁊
ſic ſymō ꝓualuit
i ciuitate: ⁊ iona
thas in regione.
d Et affliƿerūt
eū valde. nā hoī
ſupbo magna ē
afflictio ſupare
nō poſſe.
e Et iratus ⁊c̄.
Hic ꝯn̄r deſcri-
bit̄ totalis receſ
ſus bachidis a
iudea: cū dicit̄.
e Et irat9 ⁊c̄. iu
ſto dei iudicio:
cū eſſent ꝓdito-
res patrie ⁊ deſ
tores legis diui-
ne f Ipſe āt
cogitauit cū reli
q̄s abire, nā pro
hibitum erat ſibi
in iudea manere
g Et cognouit
ionathas. eiꝰ re
ceſſum ⁊ irā ꝯ il-
los q̄ eū adduxe
rāt in iudeam
h Et miſit ad
eos legatos cō-
ponere. i. ad cō-
ponendum.
i Pacē cū ipſo
ſperās ꝙ recipe
ret eā ſic ⁊ fecit.
cetera patēt vſqꝫ
ibi. k Et ha

tarū ⁊ cepit deſtruere. In k tpe il
lo pcuſſus eſt alchimꝰ: ⁊ l impedi
ta ſūt opa illiꝰ: ⁊ m occluſuꝫ eſt os
eiꝰ: ⁊ diſſolutꝰ eſt paralyſi: nec vl
tra potuit loq̄ vbuꝫ ⁊ n mādare de
domo ſua: ⁊ o mortuꝰ eſt alchimꝰ
i tpe illo cū tormēto magno. Et p
vidit bachides q̄ꝛ mortuꝰ ē alchi
mus ⁊ reuerſus ē ad regē: ⁊ ſiluit
terra ānis duobꝰ: ⁊ q cogitauerūt
oēs iniq̄ dicētes. Ecce r ionathas
⁊ q̄ cū eo ſūt in ſilētio habitāt ꝯfi-
dēter. Nunc ergo adducamꝰ ba
chidē: ⁊ cōpꝛehēdet eos oēs vna
nocte. Et abierūt ⁊ ꝯſiliū eis de-
derūt. Et ſurrexit vt veniret cuꝫ
exercitu multo. Et miſit occulte
epl̄as ſocijs ſuis: q̄ erāt in iudea:
vt s cōpꝛehēderēt ionathā: ⁊ eos
q̄ cū eo erāt: ſꝫ nō potuerūt: q2 in
notuit eis ꝯſiliū eoꝝ. Et t apꝓhen
dit de v viris regiōis: q̄ x p̄ncipes
erāt milicie q̄nq̄ginta viros ⁊ oc-
cidit eos. Et y ſeceſſit ionathas ⁊
ſymō ⁊ q̄ cū eo erāt i bethbeſſem
q̄ eſt i deſto: ⁊ extruxit diruta eiꝰ
⁊ firmauerūt eā. Et cognouit ba
chides: ⁊ cōgregauit vniuerſam
multitudinē ſuā: ⁊ his q̄ de iudea
erāt denūciauit. Et venit ⁊ caſtra
poſuit deſup bethbeſſe: ⁊ oppu-
gnauit eā dies multos: ⁊ fecit ma-
chinas. Et z reliq̄t iōathas ſymo
nē fratrē ſuū n ciuitate: ⁊ a exiuit i
regionē: ⁊ venit cū numero: ⁊ b ꝑ-
cuſſit odareꝫ ⁊ fratres eiꝰ ⁊ filios
phaſerō in tabnaculis ipſoꝝ: ⁊ ce
pit cedere ⁊ creſcere in ⱱtutibus.
Symō c vo ⁊ q̄ cum ipſo erāt exie
runt de ciuitate ⁊ ſuccēderūt ma-
chinas ⁊ pugnauerūt ꝯtra bachi
dē: ⁊ ꝯtritꝰ eſt ab eis: ⁊ d afflixerūt
eū valde: q̄m ꝯſilium eiꝰ ⁊ ꝯgreſ
ſus eiꝰ erat inanis. Et e iratꝰ ꝯtra
viros iniq̄s q̄ ei ꝯſiliū dederāt vt
venirēt in regionē ipſoꝝ: multos
ex eis occidit. Ipſe f aūt cogitauit
cū reliq̄s abire i regionē ſuā. Et g
cognouit ionathas: ⁊ h miſit ad eū
legatos cōponere pacē i cū ipſo ⁊
reddere ei captiuitatē. Et liben-
ter accepit: ⁊ fecit ſm̄ vba eiꝰ ⁊ iu

rauit ſe nihil facturū ei mali oībꝰ
diebꝰ vite eiꝰ. Et reddidit ei cap
tiuitatē quā priꝰ erat ꝓdatꝰ de ter
ra iuda ⁊ ꝯuerſus abijt i terrā ſuā
⁊ nō appoſuit ampliꝰ venire in fi
nes eiꝰ. Et ceſſauit gladiꝰ ex iſrl̄.
Et k habitauit ionathas in mach
mas ⁊ l cepit ionathas ibi iudicare
ppl̄m ⁊ exterminauit ipios ex iſrl̄.

Capitulum X.

Et a āno cētēſimo
ſexageſimo aſcēdit alexan-
der antiochi filiꝰ q̄ b cognoiatꝰ eſt
nobilis ⁊ occupauit ptolomaidaꝫ
⁊ receperūt eū: ⁊ regnauit illic. Et
audiuit demetriꝰ rex ⁊ ꝯgregauit
exercitū copioſū valdē ⁊ exiuit ob
uiā illi in ꝓliū. Et miſit demetriꝰ
epl̄am c ad ionathā vbis pacificis
vt magnificaret eū. Dixit enī: an-
ticipemꝰ facere pacē cū eo: priuſ-
q̄ꝫ faciat cuꝫ alexandro aduerſus
nos. Recordabit d enī omniū ma
loꝝ q̄ fecimꝰ in eū ⁊ in fratrē eiꝰ: ⁊
in gentē eiꝰ. Et dedit eis poteſta
tē ꝯgregādi exercituꝫ: ⁊ fabꝛicare
arma: ⁊ eſſe ipſū ſociū eiꝰ: ⁊ obſi-
des q̄ erant in arce iuſſit tradi ei.
Et venit ionathas in hiƚlm ⁊ le
git epl̄as in auditu oīs ppli ⁊ eoꝝ
q̄ in arce erāt. Et timuerūt timo-
re magno: q̄m audierunt q̄ꝛ dedit
ei rex ptātem ꝯgregādi exercituꝫ.
Et traditi ſūt ionathe obſides: ⁊
reddidit eos parētibꝰ ſuis: ⁊ e ha-
bitauit ionathas i hieruſalē: ⁊ f ce-
pit edificare ⁊ inouare ciuitatem.
Et dixit facientibꝰ opa vt extrue
rent muros: ⁊ montē ſyō in circui
tu lapidibꝰ q̄dratis ad mūitiones
⁊ ita fecerūt. Et g fugerūt alienige
ne q̄ erāt in munitiōibꝰ q̄s bachi-
des edificauerat: ⁊ reliq̄t vnuſq̄ſ-
q̄ꝫ locū ⁊ abijt in terrā ſuā: tm̄ h in
bethſura remāſerunt aliq̄ ex his
q̄ reliquerāt legem ⁊ ꝓcepta dei.
Erat enī hec eis ad refugiū. Et i
audiuit alexāder rex ꝓmiſſa q̄ ꝓ
miſit demetriꝰ Ionathe: ⁊ narra
uerunt ei ꝓlia ⁊ ⱱtutes q̄s ipſe fe
cit ⁊ fratres eiꝰ ⁊ labores q̄s labo
rauerūt: ⁊ ait. Nūq̄d inueniemꝰ
aliquē virū talē: ⁊ nunc faciemꝰ eū

hita. ionathas i mach-
mas. alī magmas. lo-
cus eſt iudee. vt patet ꝑ
Reg. xiiij. l Et ce-
pit ionathas ſ. bonos ex
altādo ⁊ impios puniē
do. ex quo pꝫ q̄ꝛ habi-
tabat ſatis pacifice.

Capitulū X.

Et anno. c. Hic ꝯn̄r
deſcribit̄ ducatꝰ io
nathe tpe alexādri filij
antiochi eupatoris cuꝫ
q̄ ionathas habuit pa-
cē: ⁊ ideo deſcribit̄ ꝑ cō
federatio ionathe cū a-
lexādro. ſcd̄o ꝯgreſſus
alexandri cū demetrio:
ibi. Et ꝯgregauit. tertiō
ꝯgreſſus ionathe ꝯ ap-
polonium ꝓ alexādro re-
ge ibi. In anno centeſi
mo. Circa primū deme-
triꝰ ꝓuenit iudeos ſuis
epl̄is fictis: q̄bus tm̄ Io
nathas bene vtit̄: ſcd̄o
alexander ſcribit pacifi
ce cui credit̄: ibi. Et au-
diuit alexāder. tertio de
metriꝰ ſcribit mendoſe:
⁊ non audit̄: ibi. ⁊ audi
uit demetriꝰ. Circa pri-
mū dicit̄. a Et anno
cētēſimo ſexageſimo. ſ.
regni grecoꝝ. b Qui
cogno. eſt nobilis. ſ. ale
xander ſicut auꝰ ſuꝰ an
tiochus epyphanes.
c Epl̄am vbis pacifi-
cis. fictis ⁊ ꝯ alexādri ti
morē: ideo ſubditur.
d Recordabit̄ enī ⁊c̄.
⁊ ſic iuuabit ꝯ nos ale-
xandrū: ionathas tm̄ ill̄
epl̄is vſus eſt ad bonū
ſue gentis. q2 ꝑ eas in-
cuſſit timorē alienigenis
⁊ recupauit obſides de
iudeis quos acceperat
bachides vt dictum eſt
ca. ꝓcedenti. ⁊ patet lr̄a
vſqꝫ ibi. e Et habi
ta. ionathas in hierlm
⁊ ſubdit̄ cauſa cū dicit̄
f Et cepit edificare ⁊c̄
ad dei cultū electam.
g Et fuge ⁊c̄. ꝯtra hie
ruſalem.
h Tantum in bethſu-
ra ⁊c̄. id eſt ꝯ filijs iſrl̄ q̄
erāt apoſtate a lege dei
i Et audiuit alexand̄.
Hic conſequēter rex A-
lexander ſcribit Iona-
the veraciter. ⁊ patet lit
tera vſqꝫ ibi.

k Rex alexan. fri ionathe ſalutē: fraternitatꝫ noīe apparet ſtrās amicicie. l Et miſit pur. i. veſtē purpureā. m Et coronā auream. qbus licitū erat vti illis ⁊ nō alijs q̄ erāt ſpeciales regꝫ amici: ⁊ ſic pꝫ ꝙ ſalutauit eū nō ſolū v̈bis fictis ſic demetri⁹: ſꝫ etiā donis honorabilib⁹ ⁊ pcioſis. n Ut q̄ no. ⁊c. in pſperis ⁊ aduerſꝭ: qḋ ꝓpriū eſt veraciū amicorum.

dicit ꝙ ionathas ꝯgregauit gentē ad expugnandū arcē illam ex q̄ pꝫ ꝙ nō erat ſibi tradita. b Et omnē aīam. i. pſonam. i Ut oēs ⁊c. ita ꝙ nō ſolū ſint liberi a tributo debito pſonis ſuis: ſed etiā p aīalibus brutis. k Et oēs dies ſolēnes q̄ celebrant ſemel in anno. vt paſca ⁊ penthecoſtes ⁊ hmōi.

o Et induit ſe ⁊c. i. veſtē pōtificalē p In die ſolēni ſcenophegie. i. dedicatiōis templi p̄mi. qḋ fecit ſalomō. nā illa dedicatio fuit ſeptimo mēſe q̄ correſpōdet ſeptēbri. Dedicatio vo tēpli ſcḋi: menſe fuit adar p Eſdre. vi. q̄ ē. xij. apḋ hebreos ⁊ correſpōdet februario: licꝫ aliqn̄ ꝯcurrat ſaltēs p magna pte cū marcio. q Et fecit arma copi. tpē q̄ erat in pace ꝓpter ꝯtētionē demetrij ⁊ alexādri ad inuicem. r Et audiuit demetrius. Hic ꝯſr ponit ep̄la ſcḋa Demetrij ad iudeos adulatoria ⁊ ficta: ꝓpter qḋ nō fuit ei adhibita fides ⁊ pꝫ vſqꝫ ibi s Cū ſeruaſtis ad nos pactū ficte loquit: q: nō legit ionathas cuꝫ eo feciſſe aliqḋ pactū: ſed tn̄ epiſtola ſua viſus fuiſſe ad bonū: vt predictū eſt. t Et remittem⁹ ⁊c. id ē multa q̄ ꝯſueuiſtis nobis reddere. v Et dabim⁹ vobis donatōnes: ita ꝙ nō ſolū remittem⁹ vob̄ debita: ſꝫ etiā dabim⁹ vob̄ ampla dona. x Et pci. ſa. indulgeo. i. pecuniā quaꝫ debebat regib⁹ p ſale fiendo. Eſt eñ terra iudee p magna pte ſuper mare: ⁊ in aliqb⁹ locis faciebāt affluere aquaſ maris p alueos ſup terrā q̄ ꝯuertebāt i ſal ad calorē ſol. ⁊ illa dicebātur ſaline: de q̄bus fit mētio. j. ca. xi. y Et coronas remitto. q̄s nobis debebatis. a Et tertias ſemis. i. frugū. b Et dimidiā ⁊c. i. arborum. c Qḋ ē portiōis mee. de ꝯſuetudine mihi debite. d Et hierlꝫ ⁊c̄ ab oī tributo ⁊ exactōe e Et decime ⁊ tributa. q̄ ſolent nob̄ reddi. f Ipſi⁹ ſint. ad bonū ciuitatꝭ. g Remitto etiā poteſtatē arcis ⁊c. ſequit. Qui cuſtodiant eā. ſ. p rege: vt dicit Joſeph⁹. vnde ⁊ ca. ſequenti

amicū ⁊ ſociū nr̄m ⁊ ſcripſit ep̄laſ
et miſit ei ſc̄m hec verba dicens.
Rex[k] alexāder fratri ionathe ſalutē.
Audiuim⁹ de te ꝙ vir potēſ
ſis virib⁹ ⁊ aptus es vt ſis amic⁹
nr̄. Et nūc cōſtituim⁹ te hodie ſūmū
ſacerdotē gētis tue: ⁊ ut amicus
uoceris regis Et[l] miſit ei purpurā
⁊[m] coronā auream: vt[n] q̄ nr̄a
ſunt ſentias nobiſcū: ⁊ cōſerues amicitias
ad nos: et[o] induit ſe ionathas
ſtolā ſc̄ām ſeptio mēſe āno
cēteſimo ſexageſimo in[p] die ſolēni
ſcenophegie. Et ꝯgregauit exercitū:
et[q] fecit arma copioſa. Et[r]
audiuit demetri⁹ verba iſta: ⁊ cōtriſtat⁹
eſt nimis ⁊ ait. Quid hoc
fecim⁹ ꝙ pꝺoccupauit nos alexāder
appꝛhēdere amiciciā iudeoꝝ
ad munimē ſui. Scribā et ego illis
uerba depcatoria ⁊ dignitates
et dona: vt ſint mecū in adiutoriū
Et ſcripſit eis in hec uerba. Rex
demetri⁹ gēti iudeoꝝ ſalutē. Qm̄
ſeruaſtis[s] ad nos pactum et manſiſtis
in amicicia nr̄a: et nō acceſſiſtis
ad inimicos nr̄os: audiuim⁹
et gauiſi ſum⁹. Et nūc pſeuerate
adhuc cōſeruare ad nos fidē ⁊ retribuem⁹
vob̄ bona p his q̄ feciſtis
nobiſcū: et[t] remittem⁹ vobis
pſtatōes multas: ⁊[v] dabim⁹ vob̄
donatiōes: ⁊ nunc abſoluo vos et
oēs iudeos a tributis ⁊[x] pcia ſalis
indulgeo ⁊[y] coronas remitto: et[a]
tercias ſeminis: ⁊[b] dimidiā ptem
fruct⁹ ligni qḋ[c] eſt portionis mee
relinquo vob̄ ex hodierno die: et
deinceps ne accipiat a terra iuda
et a trib⁹ ciuitatib⁹ q̄ addite ſunt
illi ex ſamaria ⁊ galilea ex hodierna
die ⁊ in totū tēp⁹. Et[d] hierlm
ſit ſc̄ā ⁊ libera cū finib⁹ ſuis: ⁊[e] decime
⁊ tributa ipi⁹[f] ſint. Remitto[g]
et ptātē arcis que ē in hierlm:
et do eā ſūmo ſacerdoti vt ꝯſtituat
in ea viros quoſcūqꝫ ipe elegerit
q cuſtodiāt eā: ⁊[h] oēm aīam iudeoꝝ
que captiua eſt a terra iuda
i oī regno meo: relinq̄ liberā gratis:
vt[i] oēs a tributis ſoluant etiā
pecoꝝ ſuoꝝ. Et[k] oēs dies ſolennes:
⁊[l] ſabbata: ⁊[m] neomenie: ⁊[n] dies
decreti ⁊ tres dies añ diē ſolennē
⁊ tres poſt diē ſolennē ſint[o] oēs
immunitatis ⁊ remiſſiōis oibus[p] iudeis
q ſunt in regno meo. Et[q] nemo
habebit ptātē agere aliqd ⁊
mouere negocia aduerſus aliquē
illoꝝ in[q] omi cā. Et[r] vt aſcribant
ex iudeis i exercitu regis ad triginta
milia viroꝝ. Et dabunt illis copie
vt oportet oib⁹ exercitib⁹ regis:
⁊ ex eis ordinabunt q ſint in
munitionib⁹ regis magni. Et ex
his ꝯſtituent ſup negocia regni
que agunt ex fide: ⁊ pncipes ſint
ex eis: ⁊[s] ambulēt in legib⁹ ſuis ſicut
pcepit rex in terra iuda ⁊ tres
ciuitates que addite ſunt iudee ex
regiōe ſamarie: cū iudea reputent
vt ſint ſub vno ⁊ nō obediāt aliene
poteſtati: niſi ſūmo ſacerdoti:
ptolomaida[t] ⁊[v] ꝯfines eius quas[x]
dedi donū ſcis[y] q ſunt in hierlꝫ ad
neceſſarios ſumpt⁹ ſcōꝝ. Et ego
dabo ſingl'is annis qndecīꝫ milia
ſicloꝝ argenti de rōib⁹ regis que
me ꝯtingūt ⁊ oē qḋ reliquū fuerit
qḋ nō reddiderāt q ſup negocia
erant ānis priorib⁹ ex[z] hoc dabūt
in opa dom⁹. Et ſup hec qnqꝫ
milia ſicloꝝ argēti que accipiebāt
de ſcōꝝ rōe p ſingl'os ānos: ⁊ hec
ad ſacerdotes ptineāt q miniſterio
funguntur. Et qcūqꝫ ꝯfugerint
in templū qḋ eſt hieroſolymis ⁊ i
oibus finib⁹ ei⁹: obnorij[5] regi in
oī negocio dimittant: ⁊ vniuerſa
que ſunt eis in regno meo libā habeant.
Et ad edificanda vel reſtaurāda
opa ſcōꝝ ſumpt⁹ dabūtur
de rōne regis: ⁊ ad extruēdos
muros hierlm ⁊ cōmuniendos in
circuitu: ſumpt⁹ dabunt de rōne
regis ⁊ ad ꝯſtruendos muros in

l Et ſabbata q̄ liber ebdomada m Et neomenie. in q̄ibet menſe. n Et dies decreti. ad ſolēnizandū: ſicut dies victorie de interfectione olofernis ⁊ ſui exercit⁹: vt habet iudith vltimo. ⁊ de interfectiōe aman. Heſter. ix. o Sint oēs immu. ab oī exactione ⁊ vexatione p Judeis oib⁹ ⁊c. q: multi valde remanſerūt in ciuitatib⁹ babylonie pſidis ⁊ medie: q̄ cū zorobabel in iudeā non redierūt detenti amore vxoꝝ q̄s acceperāt ibi: ⁊ plis quā genuerant: ⁊ tpalius q̄ ibi acq̄ſierant. q Et nemo ha. ptātes ⁊c. i. iudeis pdictis. r Et vt aſcribātur ⁊c. que erant valde honorifica ⁊ ad tutelā aliorum iudeoꝝ p regnum ſparſ diſpſorum. s Et ambulēt in legibus ſuis ⁊c. id ē ita libere cuſtodiāt legitia ſua p totum regnum meū ſic in iudea t Ptolomaida id eſt achon. v Et ꝯfines ei⁹ i. ville ſibi adiacē x Quas de. do. i. gratis. y Sanctꝭ q̄ ⁊c. i. ſacerdotib⁹ ⁊ leuitꝭ diuino cultui deputatis. z Et hoc da. in opa dom⁹. ſ. dñi p ei⁹ reparatiōe ⁊ ſacrificioꝝ oblatione. Cōſequēter tangit de immunitate templi cū dī. Et q̄cūqꝫ fugerint ⁊c. 5 Obnorij regi. i. obligati pene

ꝯpꝰ aliquãȝ no rã. a Et ad edificanda ⁊c. Sũpꝰ dabunt de rõe regꝭ ⁊c. i. õ ſuis redditibꝰ ꝓprijs b Ut audiuit ⁊c. repu tãtes eos falſos ⁊ merito ꝓpter ſuã maliciã pce dẽtẽ c Et cõ pla. ⁊c. ſ. iuare eũ eo ſedꝰ amicicie. d Et ꝯgregauit Hic ꝯñr deſcri biť ꝯgreſſus ale xãdri cum deme trio. ⁊ pȝ lrã vſ qȝ ibi. e Et miſit alexander. vbi ex alexandri victoria ꝯbiť a micicia: ⁊ ſecũdo ſubdiť Ionathe gl'ia ibi ⁊ ſcpſit rex alexãd. pma pars pȝ paucꝭ ex ceptꝭ: q̃ diſcurrẽ tur. f Et ſe diſ ⁊c. i. ãtiochia: q̃ erat metropol' illꝰ regni.

g Et dabo tibi dona regie ma ieſtati ꝯdigna. h Et ipſi digni qȝ vocabiť ⁊ erit regina. i Et ſcripſit. h ꝯñr de ſcribiť ionathe gl'ia eũ dicitur i Et ſcripſit rex alexander iona the. ſicut amicꝰ amico. k Et abijt cũ gl'ia. ſ. cũ apparatu ma gno l Et oc currit ibi duobꝰ regibꝰ. ſ. alexan dro ⁊ ptolomeo m Et ꝯuenerũt aduerſus eũ ⁊c. Iſta a lege apo ſtatauerũt ⁊ taſes ad apoſtaſiã q̃n tũ poterãt ĩuita bant. n Et collocauit ⁊c. in iudicio ⁊ in ꝯui uio. o Erit ſe eũ eo ĩ medio ⁊c. ad eꝰ hono rẽ: aduerſarioꝝ confuſionem. p Et pdicare. i. p pcones publi care. q Ut nemo aduerſus ⁊c. ⁊ patȝ littera

iudea. Ut audiuit aũt ionathas ⁊ ppl's ſmones iſtos nõ credide rũt eis: nec receperunt eos: q2 re cordati ſũt malicie magne quã fe cerat in iſrl': ⁊ tribulauerat eos val de. Et cõplacuit eis in alexandrũ q2 ipſe fuerat eis pnceps ſmonũ pacis: ⁊ ipſi auxiliũ ferebãt oĩbus dieb9. Et ꝯgregauit rex alexan der exercitũ magnum ⁊ admouit caſtra ꝯtra demetriũ. Et cõmiſe rũt pliũ duo reges: ⁊ fugit exer citus demetrij: ⁊ inſecutꝰ ẽ eũ ale xander: ⁊ incubuit ſup eos ⁊ inua luit pliũ nimis donec occidit ſol ⁊ occidit demetriꝰ in die illa. Et miſit alexãder ad ptolomeũ regẽ egypti legatos ſm hec vba dicẽs Qm̃ regreſſus ſũ in regnũ meũ: ⁊ ſedi ſede patrũ meoꝝ: ⁊ obtinui principatũ ⁊ ꝯtriui demetrium: ⁊ poſſedi regionẽ nrãȝ: ⁊ cõmiſi pu gnã cũ eo: ⁊ ꝯtritꝰ eſt ipſe ⁊ caſtra eiꝰ a nob: ⁊ ſedemꝰ in ſede regni eiꝰ. Et nũc ſtatuamꝰ ad inuicem amiciciã ⁊ da mihi filiã tuã vxorẽ ⁊ ero gener tuꝰ ⁊ dabo tibi dona ⁊ ipſi dignitatẽ. Et rñdit rex pto lomeꝰ dicẽs. Felix dies in q̃ reuer ſus es ad terrã patrũ tuoꝝ ⁊ ſedi ſti i ſede regni eoꝝ. Et nũc faciã tibi qđ ſcripſiſti: ſed occurre mihi ptolomaidã: vt videamꝰ inuicẽ nos ⁊ ſpondeã tibi ſicꝰ dixiſti. Et exiuit ptolomeꝰ de egypto ipſe ⁊ cleopatra filia eius ⁊ venit ptolo maidã ãno cẽteſimo ſexageſimo ſcđo. Et occurrit ei alexãder rex ⁊ dedit ei cleopatrã filiã ſuã: ⁊ fecĩ nuptias eiꝰ ptolomaide ſicꝰ reges in magna gl'ia. Et ſcripſit alexã der rex ionathe vt veniret obuiã ſibi. Et abijt cum gl'ia ptolomai dã: ⁊ occurrit ibi duobꝰ regibꝰ: ⁊ dedit illis argentũ multũ aurũ ⁊ dona: ⁊ inuenit gr̃aȝ in ꝯſpectu eo rũ. Et ꝯuenerũt aduerſus eũ vi ri peſtilentes ex iſrl': viri iniq̃ inter pellãtes aduerſus eũ: ⁊ nõ inten dit ad eos rex. Et iuſſit ſpoliari io nathã veſtibꝰ ſuis: ⁊ indui eũ pur pura. Et ita fecerũt: ⁊ collocauit

eũ rex ſedere ſecũ: dixitqȝ principi bus ſuis. Exite cũ eo in mediũ ciuitatis: ⁊ pdicate: vt nemo ad uerſus eũ interpellet đ vllo nego cio: nec quiſq̃ ei moleſtꝰ ſit de vl la rõe. Et factũ eſt vt viderent q̃ interpellabãt gloriã eiꝰ que pdi cabatur: ⁊ opertũ eũ purpura fu gerunt oẽs. Et magnificauit eũ rex ⁊ ſcripſit eum inter primos a micos: ⁊ poſuit eum ducẽ ⁊ parti cipẽ principatꝰ. Et reuerſus ẽ io nathas in hieruſalẽ cum pace ⁊ leticia. In anno centeſimo ſexa geſimo q̃nto venit demetrius fili us demetrij a creta in terrã patrũ ſuorum. Et audiuit alexander ⁊ rex ꝯtriſtatus eſt valde: ⁊ reuer ſus eſt antiochiã. Et cõſtituit de metrius rex apolloniũ ducẽ qui preerat celeſyrie ⁊ ꝯgregauit exer citũ magnũ ⁊ acceſſit ad iamniã Et miſit ad ionathã ſummũ ſa cerdotẽ dicẽs. Tu ſolus reſiſtis nobis. Ego autẽ factus ſum in deriſũ ⁊ in opprobriũ. Propter ea quia tu poteſtatẽ aduerſũ nos exerces in mõtibus. Nunc ergo ſi cõfidis in virtutibus tuis: deſcẽ de ad nos i campũ ⁊ comparemꝰ illic inuicẽ: quia mecũ eſt virtus belloꝝ. Interroga ⁊ diſce q̃s ſum ego ⁊ ceteri qui auxilio ſunt mihi: qui ⁊ dicunt: q2 non põt ſta re pes veſter ante faciẽ noſtrã: q2 bis in fugã ꝯuerſi ſunt patres tui in terram ſuam: ⁊ nunc quõ pote ris ſuſtinere equitatũ ⁊ exercitum tantũ in campo vbi non eſt lapis neq̃ ſaxum: neq̃ locus fugiẽdi. Ut audiuit aũt ionathas ſermo nes apollonij motus eſt animo: ⁊ elegit decẽ milia viroꝝ: ⁊ exijt ab hierl'm: ⁊ occurrit ei ſymõ frater eius in adiutoriũ ⁊ applicuerũt ca ſtra i ioppẽ ⁊ excluſit eũ a ciuitate q2 cuſtodia apollonij ioppe erat: ⁊ oppugnauit eã. Et exterriti qui erant in ciuitate: aperuerunt ei: et obtinuit ionathas ioppẽ. Et au diuit apolloniꝰ ⁊ admouit tria mi lia equitũ ⁊ exercitũ multũ: ⁊ abijt

r In anno cẽteſimo. h ꝯñr deſcribiť ꝯflictꝰ io nathe ꝓ alexãdro vbi ꝑ poniť apollonij ꝯmi natio. ſcđo ionathe ani matio: ibi. Ut audiuit aũt ionathas. tertio ale xãdri ꝯgratulatio: ibi. Et factũ eſt. Circa pri mũ dr̃. r In anno clxv. regni grecorum: s Uenit demetriꝰ ⁊c. vbi occiſo pr̃e ſuo ab a lexãdro: ad ptes mſis ſue iuerat ꝓ refugio. t Inter pa. ſu. p creten ſium auxiliũ inter q̃s creuerat. t Et re uer. eſt ãtiochiã. metro polim ciuitatẽ. vt ibi cõ gregaret exercitũ ad pu gnandũ ꝯ alexandrum v Et ꝯſtituit ⁊c. l vna pte regni q̃ vocabať ce leſyria: ⁊ erat regio ma ritima x Et acceſ. ad iamniã q̃ ſita eſt ꝓ pe mare in iudea. ⁊ ido vr̃ illuc veniſſe p nauigi um. y Et miſit ad ionathã. inuitãdo eum ad pugnandum. z Tu ſolus ⁊c. q. d. cre dis tu diu reſiſtere. q. d. nõ. a Ego aũt ⁊c. eo ꝙ nõ habeo te ſtari ad nutũ meum. b Propterea q2 tu po teſtatẽ ⁊c. q. d. h non ꝓ uenit ex tua ꝓbitate: ſȝ ex mõtiũ aſperitate ad q̃s tu refugis: q2 ſunt in acceſſibiles eq̃tibꝰ nr̃is ideo ſequiť. c De ſcende ad nos in cãpũ i. ad trã planã d In terroga ⁊ di. q̃s ſũ ego ⁊c. q. d. ſi h ſcires te mi hi ſubijceres e Qꝛ nõ põt ⁊c. in plio ſed cõ uertiť ad fugã f Sȝ nũc quõ poteris ⁊c. vbi nõ ⁊c. ĩpedies iter eq̃tuȝ ⁊ peditũ meorum g Neq̃ locꝰ fugiendi tibi ⁊ tuis. q2 ſtatim ca pereris ab eq̃tibꝰ meis. h Ut aũt audiuit. hi c ꝯñr poniť ipſiꝰ ionathe ꝓuocatio. ⁊ pȝ vſq̃ ibi i Et excluſit eũ a ciui tate. i. ppl's ioppe iona thã excluſit ab ingreſſu ciuitatꝭ ioppẽſis: ⁊ ſub ditur cã cum dicitur. k Quia cuſtodia ⁊c. i. homines armati ex par te ipſius ibidẽ poſiti l Et oppugnauit eã. ſ. ionathas ioppẽ ⁊c. cete ra patent vſq̃ ibi. m Et abijt ⁊c. i. plene

ꝓcedendo. n Et ſtatim exijt. de caſtris. o In campū.q̄ſi paratus ad ꝓliū. ⁊ ſubdit̄ cā. p Eo ꝙ hēet multitudinē ⁊c̄. ⁊ ꝓliū cōmiſerunt: nō tn̄ ſtatim ſꝫ poſtea. ⁊ ſubdit̄ cā. q Et reliq̄t apollonius ⁊c̄. i. poſt receſſū ſuū de caſtris. r Occulte vt Jonathas ⁊ eius exercit⁹ ignorāter includerent̄ inter aduerſarios. s Et circuierūt ⁊c̄. ad euadendū inſidias. t Pplˀs aūt ⁊c̄ dicit eñ ioſeph⁹ ꝙ exercitus erat ordinat⁹ in q̄dro facta teſtudie ō ſcutis ad excipiendū ſagittas aduerſarioꝝ donec eoꝝ pharetre eſſent euacuate: vt ſagittarij eq̄teſ eſſent fatigati ⁊ eoꝝ eq̄ q̄ facto fuit qꝺ ſequit̄

k Ut inuidiā facerēt ei. ꝓuocando eū ꝯ ionathā. l Et tacuit rex. ſub diſſimulatiōe trāſeundo. cetera patent vſq; ibi. m Rex aūt ptolome⁹ ⁊c̄. regni ſyrie ꝑ cuſtodias militū ibi poſitas vt dictū eſt. n Et cogitabat in alexan. generū ſuū. o Cōſilia mala. querēs eū priuare regno ⁊ vita. p Et miſit legatos. h̄ ponitur ꝯfederatio ptolomei cū Demetrio alexādri inimico. ⁊ pꝫ lr̄a vſq; ibi.

v Et eiecit ⁊c̄. faciēs ꝯ aduerſarios fatigatos impetū. x Intrauerūt bethagō. i. domum dagō ſive tēpluꝫ. Erat aūt dagon ydolū hñs caput q̄ſi piſci: vt dicūt hebrei. iō ſic noīabat̄ a dag qꝺ ī hebreo ſignat piſcē ī latino y Exierunt ō ciuitate. reſiſtere nō audētes ionathe.

z Et factū ē. Hic ꝯñr ponit̄ alexādri reg̅ cōgratulatō: nā ꝯgreſſus ionathe fuerat ꝓ eo: vt pꝫ ex p̄dictis. 3 Et miſit ei fibulā auream. erāt eñ q̄ttuor inſignia regalia. ſ. purpura: corona: fibula aurea ⁊ ſceptrū. duo miſerat aū ipſi ionathe: vt dictū eſt circa principiū hui⁹ cap. ⁊ nunc miſit ſibi tertiū. q̄rtuꝫ vo ſibi ſoli ſeruabat: qꝺ eſt ꝓpriū regie maieſtatis.

Capitulū. xi.

Et rex egypti. h̄ ꝯñr deſcribit̄ ducat⁹ ionathe tp̄e ſcdi regis demetrij. Circa qꝺ p̄ deſcribit̄ alexādri reg̅ obitus. ſcdo Demetrij ſucceſſus: ibi. Et regnauit Tertio antiochi adoleſcētis aduent⁹: ibi Triphon aūt. p̄ma in tres. q: p̄ ponit̄ ꝓductio ptolomei: ſcdo ꝯfederatio demetrij: ibi. Et miſit legatos. tertio ꝓſtratio alexādri: ibi. Et audiuit Circa primuꝫ dicitur.

a Et rex egypti ⁊c̄. hyperbole eſt ad deſignādū ſui exercit⁹ magnaꝫ multitudinē. b Et naues mul. q: regnum

azotū tāq; iter faciēs: ⁊[n] ſtati[o] exijt in[o] cāpum: eo[p] ꝙ hēret multitudinē eq̄tū ⁊ ꝯfideret in eis: ⁊ inſecut⁹ eſt eū ionathas in azotū: ⁊ ꝯmiſerūt ꝓliū. Et[q] reliq̄t apolloni⁹ in caſtris mille eq̄tes poſt eos occulte[r] Et cognouit ionathas q̄m inſidie ſūt poſt ſe. Et[s] circuierunt caſtra ei⁹ ⁊ eiecerūt iacula in pplˀꝫ a mane vſq; ad veſperā. Pplˀs[t] aūt ſtabat ſicˀ p̄ceperat ionathas: ⁊ laborauerūt eq̄ eoꝝ. Et eiecit ſymō exercitū ſuū: ⁊ cōmiſit ꝯtra legionē. Eq̄tes eñ fatigati erāt: et ꝯtriti ſunt ab eo ⁊ fugerunt. Et q̄ diſperſi ſūt ꝑ cāpum fugerunt in azotū: ⁊[x] intrauerūt in bethagon ydolū ſuū vt ibi ſe liberarent. Et ſuccēdit ionathas azotū ⁊ ciuitates q̄ erāt in circuitu ei⁹: ⁊ accepit ſpolia eoꝝ ⁊ tēplum dagon: ⁊ oēs q̄ fugerūt in illud ſuccēdit igni. ⁊ fuerūt q̄ ceciderūt gladio cū his q̄ ſucceſi ſūt fere octo milia viroꝝ Et mouit inde ionathas caſtra: ⁊ applicuit ea aſchalonā: ⁊[y] exierūt de ciuitate obuiā illi ī magna glĩa ⁊ reuerſus ē ionathas in hierlꝫ cū ſuis hñtib⁹ ſpolia multa. Et[z] factū eſt vt audiuit alexāder rex ſermones iſtos addidit adhuc glĩficare ionathā: ⁊[3] miſit ei fibulā aureā: ſicut ꝯſuetudo eſt dari cognatis regū Et dedit ei acharō ⁊ oēſ fines ei⁹ in poſſeſſionē. Cap. xi

Et[a] rex egypti ꝯgregauit exercitū ſicut arenā q̄ eſt circa orā maris: ⁊[b] naues multas ⁊ q̄rebat obtinere regnū alexādri dolo: ⁊ addere illō regno ſuo. Et[c] exijt in[d] ſyriā vbis[e] pacificis: ⁊ aperiebant̄ ei ciuitates: ⁊ occurrebāt ei:

q: mādauerat alexāder rex exire ei obuiā: eo ꝙ ſocer ſuus eſſet. Cū[f] aūt introiret ciuitatē ptolome⁹ ponebat[g] cuſtodias militū in ſinglis ciuitatibus. Et vt appropiauit azoto oſtēderūt ei templū dagō ſuccenſū: ⁊ azotū ⁊ cetera ei⁹ demolita ⁊ corpa ꝓiecta: ⁊[h] eoꝝ q̄ ceſi erāt in bello tumulos q̄s fecerat ſecus viā. Et[i] narrauerūt regi quia hec fecit ionathas: vt[k] inuidiā facerēt ei. Et[l] tacuit rex. Et occurrit ionathas regi in ioppē cū glĩa: ⁊ inuicē ſe ſalutauerunt ⁊ dormierūt illic Et abijt ionathas cū rege vſq; ad fluuiū q̄ vocabat̄ eleutherus ⁊ reuerſus ē in hierlm Rex[m] aūt ptolome⁹ obtinuit dñiuꝫ ciuitatū vſq; ſeleuciā maritimā: ⁊[n] cogitabat in alexandrū ꝯſilia[o] mala. Et[p] miſit legatos ad demetriū dicens. Ueni cōponam⁹ inter nos pactū ⁊ dabo tibi filiā meā quaꝫ hꝫ alexāder ⁊ regnab̄ in regno patris tui. Penitet eñ me ꝙ dederim illi filiā meā Queſiuit[q] eī me occidere Et[r] vituꝑauit eū ꝓpter ea ꝙ ꝯcupierat regnū ei⁹. Et abſtulit filiā ſuā ⁊ dedit eā demetrio ⁊ alienauit ſe ab alexādro: ⁊ manifeſtate ſunt inimicicie ei⁹ Et intrauit ptolome⁹ antiochiaꝫ ⁊ impoſuit duo dyademata capiti ſuo: egypti ⁊ aſie. Alexāder aūt rex erat in cilicia illis tp̄ibus: q:[s] rebellabāt q̄ erāt in locis illis. Et[v] audiuit alexāder q: adduxit ptolome⁹ filiaꝫ ſuā ⁊ dedit eam demetrio ⁊ venit ad eū in bellū. Et ꝓduxit ptolome⁹ rex exercitū ⁊ occurrit ei in manu valida ⁊ fugauit euꝫ. Et fugit alexāder ī arabiā: vt ibi ꝓtegeret̄

q Queſiuit eñ me occi. dicūt aliq̄ue gloſe ⁊ aliq̄ hyſtoriographi ꝙ h̄ verꝫ erat q̄a eū intoxicare ꝯſiderat. ſꝫ h̄ videt̄ falſū ꝑ lr̄am p̄cedentē in q̄ dr̄ ꝙ alexāder mādauerat ptolomeū honorifice recipi ſicˀ ꝑ lr̄am imediate ſequētē cū dr̄. r Et vituꝑauit eū ⁊c̄. ex q̄ pꝫ ꝙ crimē ſibi falſo īpoſuit cupiditate duct⁹ ꝓuer. viij. Occaſiōes q̄rit q̄ vult recedere ab amico. Sciēdū eciā ꝙ ioſeph⁹ circa hyſtorias hui⁹ libri multa dicit q̄ ſt diſſona textui ꝓpter qꝺ illa tā q̄ friuola dimitto. q: q̄uis liber iſte non ſit canonicus: tñ maioꝝ auctoritat̄ eſt q̄ ſit ioſephus.

s Alexan. aūt ⁊c̄. illis tp̄ib⁹. q. d. ꝓpt̄ h̄ talē p̄ditiōes facili⁹ facere poterat ptolome⁹ t Q: rebellabāt qui erant ⁊c̄. ꝓpt̄ qꝺ iuerat rex ad reprimendū illos vel ſedandum.

v Et audiuit. h̄ ꝯñr ponit̄ ꝓſtratio alexādri ꝑ p̄ditiōes ſoceri ſui cetera parent vſq; ibi. x Et rex ptolome⁹ ⁊c̄. p⁹ q̄ receꝑat caput alexādri: ⁊ ſic ī morte ei⁹ ſubito iuſto dei iudicio. Joſeph⁹ tñ dicit ꝙ equ⁹ ptolomei ī bello ꝯ alexandrū territ⁹ elephātis voce ꝓiecit eū. ⁊ tūc fuit letalit̄ vulneratus: ſed viſo capite alexādri fuit aliquantulū ꝯſolat⁹: ſꝫ poſt eā cito mortu⁹. ſꝫ h̄ vr̄ qꝺ ō p̄dicto bello p̄mitt̄. Rex aūt ptolomeus exaltat⁹ eſt: ⁊ qꝺ ſubdit̄. Et abſtulit zabdiel arabs caput alexādri: qꝺ nō feciſſet in fauorē ptolomei ſi fuiſſꝫ ex vulne

alexādri qꝺ q̄rebat acq̄rere doloſe partis erat ſup mare. c Exijt ō egypto. d In ſyriā. ꝓgens. e Uerbis pacificis. cū habitatorib⁹ ſyrie vrēs. q̄ſi querēs bonū regni ꝓ genero ſuo. f Cū aūt introiret ciuitatē aliquā. g Ponebat cuſtodias militū. ad obtinēdū terrā ꝯ alexandrū. cetera patēt vſq; ibi. h Et eoꝝ q̄ ⁊c̄. in q̄b⁹ erāt ſepulti notabiles viri i Et narrauerūt ⁊c̄. vt hꝫ ca. p̄cedenti

ratiõe ita ꝓpinqu⁹ morti. y Et q̄ erāt in munitioib⁹ ſyrie a ptolomeo poſiti vt p̄dictū ē. z Perierūt ab his ⁊c̄. ſ. Alexādri. vt dicūt aliq̄: ſ3 h̄ nō videt̄ veꝝ. q2 debellat⁹ erat a ptolomeo: ⁊ ideo q̄d dr̄ h. z Intra caſt. intelligendū eſt demetriū q̄ nolebat hoīes extraneos poſſidere fortalicia regni ſui.

b Samaria. in q̄ hitabāt gētiles ibi trāſlati de pſide. iiij. Reg̃. xvij. cetera patēt vſq3 ibi. i Et areas ſalinaꝝ. i. loca in q̄b⁹ fiebat ſal mō ſup̄dicto ca. x. k Et ponat̄ in mōte ſancto. ad memoriā in futuruz. Quarto deſcribit̄ ſtat⁹ demetrij q̄ntū ad exercit⁹ dimiſſionē cuz dicit̄ l Et vidēs demetri⁹ ⁊c̄. ⁊ p3 lr̄a vſq3 ibi. m Et inimici erāt ei ⁊c̄.

a Et regnauit. h̄ ɔ̄ñr ponit̄ ſucceſſio demetrij: ⁊ p̄ q̄ntum ad obtentū dn̄ium eius dr̄. Et regnauit demetri⁹ ⁊c̄. ſc̄do q̄ntū ad ꝓuocationē ↄ̄ ionathā p accuſatōnē iniq̄ꝝ iudeoꝝ: eo q̄ obſideret arcē. ⁊ p3 lr̄a. tertio q̄ntū ad demetrij placationē. cū dr̄ b Ut āt audi. iōathas mandatū regis. Juſſit obſidere. i. obſidionem arcis p alios cōtinuare. Aliq̄ tñ libri hñt. Juſſit nō obſidere. id ē obſidionē dimittere. ⁊ h̄ mag̃ cōſonat lr̄e p̄cedēti ⁊ ſubſequenti. d Et elegit d̄ ſenioribus iſrl̄ ⁊c̄. vt venerabili ſocietate ⁊ munerū multitudine ⁊ p̄cioſitate placaret regē: q̄d ⁊ fecit. ⁊ p3 lr̄a vſq3 ibi e Exemplū ep̄le ⁊c̄. Iſte Laſthenes erat ↄ̄ctēſis attinēs demetrio ex p̄te matris ⁊ q̄ demetrio ꝓuiderat de exercitu ad obtinēdū ſyrie regnū ↄ̄ alexandrū. ꝓpter q̄d demetri⁹ reputabat eū ſic patrē: ⁊ d̄ factis notabilib⁹ ſibi ſcribebat: ⁊ ideo de gratijs ionathe fact̄ ſcripſit ep̄las ionathe ⁊ laſtheni eandē formā ↄ̄tinētes. ꝑus tñ ſcripſit laſtheni. ⁊ h̄ eſt q̄d dr̄. Exemplū ep̄le ⁊c̄. ⁊ ſequit̄ ep̄le ↄ̄tinētia: cū dicit̄ f Statuim⁹ ḡ ⁊c̄. poſſidendos pacifice g Et tres ciuitates. tertia nō nominat̄ hic.

Rex aūt ptolome⁹ exaltat⁹ eſt ⁊ abſtulit zabdiel arabs caput Alexādri: ⁊ miſit ptolomeo ⁊ rex ptolome⁹ mortu⁹ ē in die tertia: ⁊ʸ q erāt in munitōib⁹ pierūt ab his q erāt intra ᶻcaſtra. Etᵃ regnauit demetri⁹ āno cētēſimo ſeptuageſimoſeptimo. In dieb⁹ illis ↄgregauit ionathas eos q erāt i iudea vt expugnarēt arcē q̄ eſt in hieruſalē: ⁊ fecerunt ↄtra eā machinas multas. Et abierūt q̄dam q oderāt gentē ſuā viri iniq̄ ad regē demetriū: ⁊ renūciauerūt ei q̄ ionathas obſideret arcē. Et vt audiuit irat⁹ eſt ⁊ ſtatī venit ptolomaidā: ⁊ ſcripſit ionathe ne obſideret arcē: ſ3 occurreret ſibi ad collogū feſtinato. Utᵇ audiuit autē ionathas iuſſitᶜ obſideri. Etᵈ elegit d̄ ſeniorib⁹ iſrl̄ ⁊ de ſacerdotibus ⁊ dedit ſe piculo. Et accepit aurū ⁊ argentū ⁊ alia exenia multa: ⁊ abijt ad regē ptolomaidā: ⁊ inuenit gratiā in ↄſpectu eius: ⁊ interpellabāt aduerſus eū q̄dam iniq̄ ex gēte ſua. Et fecit ei rex ſicut fecerant ei qui ante eū fuerant. Et exaltauit eum in ↄſpectu omniuz amicoꝝ ſuoꝝ: ⁊ ſtatuit ei principatum ſacerdotij: ⁊ quecūq3 alia habuit prius p̄cioſa: ⁊ fecit eum principē amicoꝝ. Et poſtulauit Ionathas a rege vt imunem faceret iudeā ⁊ tres toparchias. id ē ſamariā ⁊ cōfines eius: ⁊ ꝓmiſit ei talenta trecenta. Et ↄſenſit rex ⁊ ſcripſit ionathe epiſtolas de his oibus hūc modū ↄtinētes. Rex demetri⁹ fratri ionathe ſalutez ⁊ genti iudeoꝝ. Exemplūᵉ epiſtole quā ſcripſimus laſtheni parēti noſtro d̄ vobis miſim⁹ ad vos vt ſciretis. Rex demetrius laſtheni parēti ſalutē. gēti iudeoꝝ amicis nr̄is ⁊ ↄſeruātibus q̄ iuſta ſūt apd̄ nos decreuim⁹ bñfacere propter benignitatē ipſoꝝ: quaz erga nos habēt. Statuimusᶠ ergo illis oēs fines iudee ⁊ᵍ tres ciuitates lydā ⁊ ramathe que addita ſunt iudee exʰ ſamaria ⁊ oēs ↄfines eaꝝ ſeq̄ſtrati oibus ſacrificantibus in hieroſolymis: ꝓ his que ab eis pri⁹ accipiebat rex p ſinglos annos: ⁊ ꝓ fructib⁹ terre ⁊ pomoꝝ: et alia que ad nos ptinebant decimaꝝ ⁊ tributoꝝ ex hoc tp̄e remittim⁹ eiſ ⁊ⁱ areas ſalinaꝝ ⁊ coronas que nobis deferebant̄ oia ipſis ↄcedim⁹ ⁊ nihil hoꝝ irritū erit ex hoc ⁊ in omne tp̄us. Nunc hoc curate facere hoꝝ exemplū: ⁊ det̄ ionathe ⁊ᵏ ponat̄ i mōte ſācto ⁊ in loco celebri. Etˡ videns demetri⁹ rex q̄ ſiluit terra in cōſpectu ſuo: ⁊ nihil ei reſiſtit: dimiſit totū exerc[...] vnumquēq3 in locū ſu[...] [...] pegrino exercitu quē traxit ab inſulis gentiū: ⁊ᵐ inimici erāt ei oēs exercit⁹ patrū eius. Triphōⁿ aūt erat q̄dam partiū alexādri prius: ⁊ vidit q̄m oīs exercitus murmurauit cōtra demetrium: ⁊ᵖ iuit ad emalchuel arabē q nutriebat antiochū filiū alexandri: ⁊ᵠ aſſidebat ei vtʳ traderet eū ipſi: vtˢ regnaret in loco patris ſui. Etᵗ enūciauit ei quāta fecit demetri⁹ ⁊ inimicicias exercituū ei⁹ aduerſus illū: ⁊ᵛ māſit ibi dieb⁹ multis: ⁊ˣ miſit Jonathas ad demetrium regē vtʸ eiiceret eosᶻ q in arce erāt in hierl̄m: ⁊ᶻ q in p̄ſidijs erant: q2 impugnabant iſrl̄. Etᵃ miſit demetri⁹ ad ionathā dicens. Nō hoc faciā tibi ⁊ gēti tue: ſed glīa illuſtrabo te ⁊ gentez tuā cū fuerit opoꝛtunum. Nuncᵇ ergo recte feceris ſi miſeris in auxiliū mihi viros: q2 diſceſſit oīs exercit⁹ meus. Et miſit ei ionathas tria milia viroꝝ fortiuz antiochiā. Et venerūt ad regē: ⁊ delectatus eſt rex in aduentu eoꝝ. Et conuenerunt qui erāt de ciuitate centū viginti milia viroꝝ

q̄ erāt de regno ſyrie. nā a regnis p̄cedentib⁹ cōſueuerāt ānonā accipere nō ſolū tp̄e belli: ſ3 etiā pacis: vt ſic eſſent parati pugnare ꝓ rege tp̄e neceſſitat̄. n Triphō aūt. Poſtq̄ deſcript⁹ ē demetrij ſtat⁹: h̄ ɔ̄ñr deſcribit̄ antiochi adoleſcent̄ aduēt⁹. ⁊ diuidit̄ in tres partes. q2 p̄ ponitur aduētus antiochi ꝓcuratio: ſc̄do falſitat̄ demetrij denudatio: ibi Et miſit ionathas. tertio aduētus ātiochi execution: ibi. Poſt hec aūt Circa primū dicitur.
n Triphon aūt ⁊c̄. q̄a pri⁹ fuerat cū alexādro poſtea v̄o ipſo decapitato fuit cū demetrio.
o Et vidit q̄m ⁊c̄. dicēſ eū bonore regio īdignū ꝓpter cām predictam.
p Et iuit ad emalchuel ſ. emalchuel ⁊c̄. p⁹ ei⁹ mortē. q Et aſſidebat ei. i. aſſidue aſtabat apud eū. r Ut traderet ⁊c̄. tanq̄ tutori ⁊ ductori. s Ut regnaret ⁊c̄. p h̄ eñ intēdebat triphō hr̄e adminiſtrationē regni ſicut poſtea fuit de facto. t Et enūciauit ei ⁊c̄. vt illū inducerct ad tradendū ſibi antiochū. v Et māſit illic dieb⁹ multis nō potens cito flectere emalchuelē ꝓpter ātiochi puericiā. x Et miſit. h̄ ɔ̄ñr ponit̄ falſitat̄ demetrij denudatio Circa quā p̄ ponit̄ Jonathe petitio: cū dr̄. Et miſit ionathas ad Demetriū regē. petens.
y Ut eijceret. i. eijcere poſſet. z Eos q̄ in arce erāt in hierl̄3. q̄rū3 aliq̄ erāt alienigene: alij qui v̄o iudei: tñ apoſtate. ex h̄ videt̄ q̄ illa lr̄a q̄ dic. d̄. ionathā ad mādatū demetrij remouiſſe obſidionē arcē ē vera. oz z Et q̄ i p̄ſidijs erāt. i diuerſ locꝭ iudee ad ipugnationē gētꝭ iudaice a Et mi. h̄ ſc̄do ponit̄ petitiōis cōceſſio: ⁊ p3. ⁊ ſubdit̄ ↄceſſionis ratio cū dr̄. b Nūc ergo recte feceris ⁊c̄. ad hoc eī ↄceſſit petitionē

vt Jonathas ſibi mitteret bellatores ad ſui defenſionē: timēs ꝓbabiliter inſurgere ꝯ ſe rebellionē ſicut ⁊ factū eſt. vñ ſubdit̄. Et ꝯuenerūt ⁊c. c Et vole. ⁊c. ꝓpt̄ eiꝰ inertiā ⁊ maliciā. d Et fugit rex i aulā. tanq̄ in locū tutiorē. e Et occupauerunt ⁊c. ne aliq̄s ab extra poſſet ingredi ciuitatē in auxiliū regis. f Et ceperūt pugnare. id ē ad pugnā ſe diſponere. g Et vo. rex iu. anteq̄ ciues eſſēt ꝯgregati ad ipſū impugnādū. ïō ſubdit̄ b Et diſperſi ſūt ⁊c. inficiendo eos q̄ volebāt interficere regē. i Et occiderūt ⁊c. ꝑuenientes eos anteq̄ eſſent vniti ⁊ diſpoſiti ad pugnandū: ⁊ ſic poterāt multos occidere. k Et ſuccenderūt ciuitatē. nō totā ſed in vna pte ponētes ignē ad ciuiū terrorē. ïō ſubdit̄. l Et infirmati ⁊c. ⁊ p ꝯñs v̄tute corporis. nā a corde ꝓcedit ſenſus ⁊ motꝰ ad alia mēbra: ꝓpter qḋ deficiēte corde deficiūt exteriora mēbra. cetera patēt. m Et ſedit demetriꝰ. h̄ ꝯñr deſcribit̄ falſitaſ demetrij denudatio: nā habita pace denegauit oīa ꝓmiſſa ionathe. ⁊ h̄ eſt qḋ dī.

m Et ſedit demetrius ⁊c. i. in antiochia metropoli: repſſa rebelliōe ciuiū p auxiliū iudeorum.

n Et ſiluit t̄ra ⁊c. q̄ñ non erat q̄ auderet ſibi rebellare de ipſa metropoli ciuitate. o Et mētitꝰ eſt oīa ⁊c. de grantiſ ionathe gētiq̄ iudeorū factis p Et vexa. eū val. p p̄ncipes ſuos ꝑ iuadēdo t̄minoſ iudee

q Poſt h̄ aūt. hic ꝯñr deſcribit̄ aduentꝰ āntiochi adoleſcētiſ in regnū alexādri patris ſui. Circa qḋ p̄ ponit̄ regni obtentꝰ: ſcḋo eiꝰ ionatha fedꝰ: ibi. ⁊ ſcp̄ſit āti. tertio hꝰ federiſ effectꝰ: ibi. Et exi. io. Circa p̄mū dī

q Poſt h̄ āt ⁊c. ſ. de arabia in ſyriā. cetera patēt vſq̄ ibi. r Et accepit ⁊c. i. elephātos exercitus demetrij.

s Et obtinuit Antio. metropolim ciuitatē: ⁊ p ꝯñs alias multas.

t Et ſcripſit. h̄ ꝯñr ponit̄ ꝯfederatio antiochi cū ionatha. erat eñ rex nouꝰ ⁊ adhuc vnā magnā ꝑtē regni tenebat demetriꝰ: ꝓpter qḋ indigebat ionathe ꝯfederatiōe. v Et ꝯſtituo te ⁊c. extra iudeā exiſtēs. x Et miſit illi vaſa aurea ⁊c. ſ. mēſe ſue. ïō ſubdit̄. Et dedit eis ꝑtātē ⁊c. y Et ſymonē fratrē ⁊c. itra q̄s includit̄ terra philiſtijm. z Et exiuit ionathas. Hic ꝯñr ponit̄ dicti federis effectꝰ: ⁊ p̄ antiochi dñiū dilatādo: cū dī a Et pambulabat ⁊c. eas inducēdo vt obedirēt antiocho. b Et ꝯgregatus eſt ⁊c. q̄ odiebat demetriū vt p̄dictū eſt c Et ꝯcluſerūt ⁊c. nolētes eū recipe nec a demetrio recedere. d Et predatꝰ eſt eā: nā aīalia gaze ⁊ plura bona erāt extra ciuitatē i ſuburbijs ⁊ villulis. e Et accepit ⁊c. ne poſtea rebellarent.

⁊ volebāt interficere regē. Et fugit rex in aulā ⁊ occupauerunt q̄ erāt de ciuitate itinera ciuitatis ⁊ ceperūt pugnare. Et vocauit rex iudeos i auxilium ⁊ ꝯuenerūt oēs ſil' ad eū: ⁊ diſpſi ſūt oēs p ciuitatē: ⁊ occiderunt in illa die centū milia hominū: ⁊ ſuccēderūt ciuitatē ⁊ ceperūt ſpolia multa i illa die: ⁊ liberauerūt regem. Et viderūt q̄ erāt de ciuitate q̄ obtinuiſſent iudei ciuitatē ſicut volebāt: ⁊ infirmati ſūt mēte ſua: ⁊ clamauerūt ad regē cū p̄cibꝰ dicētes. Da nob dextras ⁊ ceſſent iudei oppugnare nos ⁊ ciuitatē. Et proiecerūt arma ſua ⁊ fecerunt pacē. Et glificati ſūt iudei in ꝯſpectu regis ⁊ in ꝯſpectu omniū q̄ erant in regno eiꝰ: ⁊ noīati ſūt in regno: ⁊ regreſſi ſunt in hierlm hñtes ſpolia multa. Et ſedit demetriꝰ rex in ſede regni ſui: ⁊ ſiluit terra i ꝯſpectu eiꝰ: ⁊ mētitus eſt oīa q̄cunq̄ dixit ⁊ abalienauit ſe a ionatha: ⁊ nō retribuit ei ſcḋm bñficia que ſibi retribuerat: ⁊ vexabat eū valde. Poſt hec aūt reuerſus ē triphō ⁊ antiochꝰ cū eo puer adoleſcēs: ⁊ regnauit: ⁊ impoſuit ſibi dyadema. Et ꝯgregati ſunt ad eos oēs exercitꝰ q̄s diſperſerat demetriꝰ ⁊ pugnauerat ꝯtra eū: ⁊ fugit ⁊ terga v̄tit. Et accepit triphon beſtias: ⁊ obtinuit āntiochiā: ⁊ ſcripſit antiochꝰ adoleſcēs ionathe dicēſ. Cōſtituo tibi ſacerdotiū: ⁊ cōſtituo te ſup q̄ttuor ciuitates vt ſis d̄ amicis regis: ⁊ miſit illi vaſa aurea in miniſteriū: ⁊ dedit ei ꝑtātē bibendi in auro ⁊ eſſe i purpura ⁊ hr̄e fibulā aureā. Et ſymonē fratrē eiꝰ ꝯſtituit ducē a terminis tyri vſq̄ ad fines egypti. Et exijt ionathas ⁊ pambulabat trāſ flumē ciuitatis ⁊ ꝯgregatꝰ eſt ad eū oīs exercitꝰ ſyrie in auxilium. Et venit aſchalonē ⁊ occurrerunt ei honorifice d̄ ciuitate. Et abijt inde gazā: ⁊ ꝯcluſerūt ſe q̄ erāt gaze ⁊ obſedit eā: ⁊ ſuccēdit q̄ erant in circuitu ciuitatis: ⁊ p̄datus eſt eā. Et rogauerūt gazenſes ionathā ⁊ dedit illis dextrā: ⁊ accepit filios eoꝝ obſides: ⁊ miſit illos in hierlm: ⁊ pambulauit regionem vſq̄ damaſcū. Et audiuit ionathas q̄ ꝑuaricati ſūt p̄ncipes demetrij in cades que ē i galylea cū exercitu mlto volētes remouere eū a negotio regni ⁊ occurrit illis fratrē aūt ſuū ſymonē reliq̄t intra ꝓuinciā. Et applicuit ſymō ad bethſurā ⁊ expugnabat eā diebꝰ multis: ⁊ ꝯcluſit eos. Et poſtulauerunt ab eo dexteras accipe: ⁊ dedit illis ⁊ eiecit eos inde ⁊ cepit ciuitatē ⁊ poſuit i ea p̄ſidiū: ⁊ ionathas ⁊ caſtra eiꝰ applicuerunt ad aquā geneſar ⁊ ante lucē vigilauerūt in cāpo aſor: ⁊ ecce caſtra alienigenaꝝ occurrebāt in cāpo: ⁊ tēdebant ei inſidias in mōtibꝰ: ipſe autē occurrit ex aduerſo. Inſidie v̄o exſurrexerūt de locis ſuis: ⁊ cōmiſerūt p̄lium. Et fugerūt qui erāt ex pte iōathe oēs: ⁊ nemo relictus eſt ex eis niſi matathias filiꝰ abſolomi: ⁊ iudas filiꝰ calphi princeps militie exercitꝰ: ⁊ ſcidit ionathas veſtimenta ſua: ⁊ poſuit terrā i capite ſuo ⁊ orauit. Et reuerſus eſt ionathas ad eos in p̄lium: ⁊ ꝯuertit eos i fugā: ⁊ pugnaue-

a Et audiuit. h̄ ſcḋo ponit̄ effectus p̄dicti federis demetrio repugnāte cū dicit̄ a Et audi. ⁊c. ꝯ antiochū ab ipo recedēdo ⁊ adherēdo demetrio. b In cades ⁊c. h̄ dī ad dīāꝝ alteriꝰ q̄ dī cades barne: vbi ſederūt filij iſrt̄ multo tp̄e. Deut. p̄. c Volē. eū remouere ⁊c. ſic ei ꝯſtituerat antiochꝰ d Fratrem aūt ſuū ⁊c. ad iudee cuſtodiā e Et ap. ſy. ⁊c. i. q̄ erāt aduerſarij iudeorū a Demetrio poſiti. f Et cōcluſit eos. ita q̄ nō poterāt exire nec aliq̄d ab extra habere. g Et poſtulauerūt ⁊c. vt ſaluis ꝑſonis recederēt inde h Et poſuit in ea p̄ſidiū .i. armatos d̄ genere iudeorum. i Et ionathas ⁊ ca. eiꝰ app. ad aquā geneſar. i. ad mare galylee qḋ etiā dī mare geneſar: ſiue geneſareth. q̄ñ generans aurā. nā illud mare eſt vētoſum. k Et ten. ⁊c. i. ꝯtrā ionatha l Ipſe aūt oc. ex aduerſo illoꝝ q̄ erāt in cāpo. m Et fugerūt ⁊c. territi ex inſidiaꝝ repentina inſurrectiōe. n Et ſcidit io. ⁊c. i. par̄ amētā q̄ ponit̄ ad decorē ſup arma. ⁊ h̄ fecit in ſignū doloris. o Et po. ter. ⁊c ſe humiliādo. p Et reuer. ē ⁊c. i. ad aduerſarios ſuos. q Et ꝯuer. il. iā ei recedebāt tāq̄ victores fugiētibus iudeis. ſ; ionathas inuitā ꝯ eos ad p̄liū fecit eos ꝯuertere ad ſe. r Et viderūt q̄ fu. par. illiꝰ. ſ. ionathe. s Et reuer. ſunt ad eū. eiꝰ exemplo aīati. t Et inſeque. cū eo. aduerſarios v Vſq̄ ca. vnde venerāt ad p̄liū. Caplm. xij.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Z vidit ionathas. Hic pn̄r deſcribiť ducatꝰ ionathe ſub antiocho filio alexādri iā regnāte ſub q̄ videns ſibi ꝓſpere ſuccedere: ⁊ nolēs omittere de his q̄ ſm humanā ꝓuidētiā facere poterat ad firmandū ppl'ꝫ ſuū in pace. p̄ cū extraneis ſe cōfederauit. ſcd̄o ꝯdictores alexan. reg̃ expugnauit: ibi. Et audi cū nos nō eſſemꝰ in aduerſitate ſꝫ ꝓſperitate. q.d. nō ſcribimꝰ vob̄ ex aliq̄ neceſſitate a q̄ nūc velimꝰ p̱ vos eleuari: ſꝫ ex ſola amicicia ⁊ caritate inter nos ⁊ vos nutrienda. i Hn̄tes ⁊c. leg̃ ⁊ ꝓphetarum. k Qui ſt in ma. no. i. nō ſumꝰ ꝓnūc occupati i exercitio armoꝝ ſic tēpore p̄cedenti: ſed mag̃ in lectiōe ſcōꝝ libroꝝ. cetera patēt ex dicť. Se

uit ionathaſ. ter no triphon eum defraudauit: ibi Et cū cogitaſſet triphon. p̄ma in duas: q: p̄ ponitur eiꝰ ꝯfederationis eplaꝝ ꝯſcriptio. ſcd̄o ſententie recitatio: ibi. Et h̄ eſt exēplum. Circa p̄mum dī. a Et vid. iō. ⁊c. dī aūt tp̄s eē bonū ⁊ iuuare q̄n ꝯtingūt in eo ꝓſpera. malū autē ⁊ nocere q̄n aduerſa. b Et elegit viros. ad talē legationem aptos. ⁊ ſequiť. c Miſit eplas ⁊c. i. eādē ſniam de amicicia ſtatuēda ⁊ renouāda. cetera patēt. d Et h̄ eſt exemplū. Hic pn̄r ponit recitatio ſententie eplaꝝ: ⁊ p̄ eplē ionathe miſſe ſpartiaťs. ſcd̄o eple reſponſiue ab eis: ibi. Et h̄ reſcp̄tū. In ep'la vero ionathe fit mētio de q̄nq3. p̄ de q̄dā ep'la pꝰ miſſa tp̄e Onie ſūmi ſacerdotis a rege ſptiatarū iudeis. ⁊ h̄ ē qd̄ dī. e Iā p. ⁊c. a dario. Ioſephꝰ li. xij. antiq̄tatū iudaicꝫ noīat eū ariū: ⁊ eſt idē nomē. ſic in latino nicolaꝰ ⁊ colinꝰ: vocat tamē ſpartiatas lacedemonios recitās eplaꝫ i hac forma. Rex lacedemonioꝫ arius Onie ſalutē. Le

rūt. Et[f] viderūt q fugiebant partis illiꝰ: ⁊[g] reuerſi ſūt ad eū: ⁊ inſequebāť cū eo omnes vſq3[h] cades ad caſtra ſua: ⁊ puenerunt vſq3 illuc. Et ceciderūt de alienigenis in die illa tria milia viroꝝ: ⁊ reuerſus eſt ionathas in hierlm̄.

Caplm̄. xij.

Et[a] vidit ionathas q: tp̄us eū iuuat: ⁊[b] elegit viros ⁊ miſit eos romā ſtatuere ⁊ renouare cū eis amiciciā: ⁊ ad ſparciatas ⁊ ad alia loca miſit[c] ep'las ſm eandē formā. Et abierūt romā ⁊ itrauerūt curiā ⁊ dixerūt. Ionathas ſūmus ſacerdos ⁊ gēs iudeoꝝ miſerūt nos: vt renouemꝰ amiciciaꝫ ⁊ ſocietatē ſm priſtinū. Et dederūt illis ep'las ad ipſos p̱ loca: vt deducerēt eos in terrā iuda cū pace[d]. Et hoc eſt exēplum eplaꝝ q̄s ſcripſit iōathas ſpartiatis. Ionathas ſūmꝰ ſacerdos ⁊ ſeniores gētis ⁊ ſacerdotes ⁊ reliquꝰ ppl's iudeoꝝ: ſpartiatis fratribꝰ ſalutem Iā[e] p̱idē miſſe erāt ep'le ad oniā ſūmuꝫ ſacerdotē a dario q regnabat apud vos: q̄m eſtis fr̄es nr̄i ſicut ſcriptū ꝯtinet qd̄ ſubiectū eſt Et[f] ſuſcepit onias virū q miſſus fuerat cū[g] honoꝛe: ⁊ accepit ep'laſ in qbꝰ ſignificabať de ſocietate ⁊ de amicicia. Nos[h] enim cum nullo hoꝛum indigeremꝰ h̄ntes[i] ſolatio ſanctos libros q[k] ſunt in manibꝰ noſtris malumꝰ mittere ad vos renouare fraternitatē ⁊ amiciciā ne forte alieni efficiamur a vobis. Multa enī tp̄a trāſierūt ex q̄ miſiſtis ad nos. Nos[l] ergo in oī tp̄e ſine intermiſſiōe in diebꝰ ſolēnibꝰ ⁊ ceteris: qbꝰ oportet memores[m] ſumꝰ vr̄i in ſacrificijs que offerimꝰ: ⁊[n] i obſuatiōibꝰ: ſic phas eſt ⁊ decet meminiſſe fratrū. Letamur itaq3 de glīa vr̄a. Nos[o] autē circūdederūt multe tribulatiōes ⁊ multa p̄lia: ⁊ ipugnauerunt nos reges q ſunt in circuitu nr̄o. Noluimꝰ[p] ergo vobis moleſti eſſe neq3[p] ceteris ſocijs ⁊ amicis nr̄is in his p̄lijs. Habuimꝰ[q] enī de celo auxiliū: ⁊ liberati ſumꝰ nos ⁊ hūiliati ſunt inimici nr̄i. Elegimus[r] itaq3 neumeniū antiochi filium ⁊ antipatrē iaſonis filiū: ⁊ miſimus ad romanos renouare cū eis amiciciā ⁊ ſocietatē priſtinā. Mādauimꝰ itaq3 eis vt veniant etiā ad vos: ⁊ ſalutēt vos ⁊ reddāt vob̄ ep'las nr̄as de innouatiōe fraternitatis nr̄e. Et nūc benefacietis reſpōdentes nob̄ ad hec. Et[s] hoc reſcriptū eplaꝝ quod miſit onias. Rex[t] ſpartiataꝝ onias iōathe ſacerdoti magno ſalutē Inuentū[v] ē in ſcriptura de ſpartiatis ⁊ iudeis q̄m ſunt fr̄es: ⁊ q: ſunt de genere abrahā Et nūc ex q̄ hec cognouimus bene facitis ſcribētes nobis de pace vr̄a. Sed ⁊ nos reſcripſimus vob̄. Pecora nr̄a ⁊ poſſeſſiones nr̄e vr̄e ſūt ⁊ vr̄e nr̄e. Mandauimꝰ itaq3 hec nūciari vobis. Et[x] audiuit ionathas q̄m regreſſi ſunt principes demetrij cū exercitu multo ſupra q̄3 p̱iꝰ pugnare aduerſus eū ⁊ exijt ab hieruſalē:

cundū Ioſephuꝫ h̄ lr̄a. Nos cū nullo hoꝝ indigere. ⁊c. referť ad ſcripturā quā lacedemōes dicebāt ſe inueniſſe ꝯtinētē q erāt de genere abrahā: de qua dicit ionathas q nō indigebant illa ſcriptura ad ꝓpoſitū ꝓbandū. q: p̱ libros ſāctos q̄s habebāt iudei apud ſe h̄ ſciebāt. q̄ ſint illi libri nō dič ioſephꝰ in p̱ticulari: tn̄. ī. eo. ca. dicā q̄d ſup h̄ mihi vr̄. l Nos g̃. h̄ t̄tio ī ep'la dicta fit mētio de fidelitate iudeoꝝ erga ſpartiatas cū dicitur. l Nos g̃ in oī tp̄e. ex q̄ miſiſtis ad nos ꝓ amicicia ⁊ fraternitate. m Memores ſumꝰ ⁊c. q̄ fiebāt de aīalibus n Et in obſuatiōibus .i. alijs oblatiōibꝰ ⁊ vigilijs ⁊ orōnibus o Nos aūt. h̄ quarto poniť rō q̄re nō ſcripſerāt ſpartiaťs tp̄e tribulatiōis ⁊ belloꝝ q̄ acciderant iudeis: cū dī. Nos aūt ⁊c. vt p3 p̱ p̄dicta. o Noluimꝰ g̃ ⁊c. petēdo a vob̄ auxilium. p Neq3 cete. ⁊c. ⁊ ſubditur cā cū diciť. q Habui eniꝫ ⁊c. q.d. nō dimiſimꝰ a vob̄ petere auxiliū ex diffidentia de vob̄: ſꝫ q: nō fuit nob̄ neceſſe deo nos auxiliante r Elegimꝰ itaq3. Hic q̄nto fit mentio de nūcijs eple. p̱ cōſ de eīs nūcios ſcripſit ionathas romāis ⁊ ſpartiatis. ſꝫ q: romani maiores erāt: ideo pꝰ iuenīt ad romanos ⁊ poſtea ad ſpartiatas. ⁊ h̄ ē qd̄ dī. Elegimus itaq3 numeniū antiochi filiū cetera patēt ex dictis s Et h̄ reſcp̄tū. Hic cōſequenť poniť ep'la reſpōſiua reg̃ ſpartiataꝝ

gētes ſcripturā aliquā inuēimꝰ ex vno genere iudeos ⁊ lacedemones extitiſſe: ⁊ familiaritatē cū abrahā ſocialiť habuiſſe. iuſtū eſt g̃ vt fratres exiſtaťs ⁊ trāſmittere ad nos ⁊ petere q̄ vobis neceſſaria iudicaťs. Facimꝰ āo ⁊ nos idēꝫ ⁊ vīa ꝓpria ſimul ⁊ nr̄a cōmunia reputamꝰ. Portitoꝛ lrāꝝ dimoclꝰ ep'las vob̄ deſert quadrāgulo ſcriptas ſignaculū h̄ntes aquilā draconē vnguibꝰ deportantē. f Et ſuſcepit onias viꝝ ⁊c. a rege ſpartiataꝝ ſeu lacedemonioꝝ. g Cū honoꝛe. accep'tās eiꝰ legatiōnē. h Nos enī cū nullo hoꝝ indigere. Hic ſcd̄o in ep'la ionathe poniť cā ſcribēdi cū diciť. Nos enī cū nullo ⁊c. i. ad ionathā cū dī. t Rex ſpartia. onias. ſic enī vocabať rex ſpartiataꝝ tp̄e ionathe. ille v̄o q̄ pꝰ regnauerat onie tp̄e dariꝰ vocabať: vt dictū eſt. ſ. v Inuen. eſt in ſcp̄. nō dī h̄ nec etiā in ioſepho q̄ ſit illa. ſꝫ pōt dici ꝓbabiliť q ſit ſcptura geneſis in q̄ fit mētio d̄ abrahā ⁊ eiꝰ genere. ⁊ dicūt aliq̄ q ſpartiate deſcenderūt de abrahā p̱ vnuꝫ d̄ filijs eiꝰ ex chetura natū q̄ ponunť Geneſ. xxv. ſꝫ huic dicto diſſonare vr̄ qd̄. ſ. dī eo. ca. ſ. lacedemones cū abrahā familiaritatē ſocialiter habuiſſe: ꝓpť qd̄ mag̃ vr̄ q deſcenderit a nachoꝛ fratre abrahe q̄ cuꝫ abrahā ſocialiť vixit longo tp̄e. cuiꝰ etiā gn̄atio ſcribiť Gen̄. xxij. ca. cetera patēt ex p̄dicť x Et audiuit. Poſtq̄3 deſcripta eſt ꝯfedera

tio ionathe cũ alijs gẽtib⁹: ꝯñr ponit ei⁹ ꝯflict⁹ cũ demetrij pncipi
bus. ⁊ ponit eorũ debellatio. ſcdo iudee munitio: ibi. Et reuerſus ẽ io
nathas. pma in duas. q: p ponit ionathe ꝯflict⁹. ſcdo ſymõis fratris
ei⁹: ibi. Symon aũt. Circa pmũ dĩ. x Et audiuit io. qm̃ egreſ. ⁊c.
ad vindicandũ opprobriũ: eo q fuerãt a ionatha debellati. vt habet
ca. pcedẽti. cetera patẽt

ponunt h p anticipationẽ. q: ꝯtigerũt poſt incarceratiõnẽ de
metrij q ſcribit. j. in pn. xiiij. ca. ſꝫ h ſtare nõ põt cũ textu hui⁹ li
bri. q: ibi dĩ q h captio fuit ãno. clxxij. ⁊ ca. xiij. dĩ q ãno. clxx.
ablatũ ẽ iugũ gẽtiũ ab iſrl: ⁊ cepit ppl's ſcribere i tabul' ⁊ geſt
publicis ãno p ſub ſymõe ſũmo ſacerdote magno duce ⁊ pnci
pe iudeorũ.

vſq ibi. y Qd cõ
ſtituũt ⁊c. i. ad caſtra io
nathe: vt ea pcuterẽt re
pẽte: ppt qd ionathas
precepit ſuis vigilare ⁊
ad pugnã paratos eſſe.
z Et acce. ſil'antes. q̃a
ibi manerẽt tota nocte.
ſꝫ eis acceſſis fugerunt.
a Jonathas aũt ⁊c. ſ.
fugã eorũ. ⁊ ſubdit cau
ſa. b Uide. eñi ⁊c.
ac ſi eſſent ibi homies.
c Et diuertit ionathas
⁊c. ſm ioſephũ iſti ſunt
q. ſ. ix. ca. dicũt filij za
bri ⁊ occiderũt iohẽꝫ io
nathe fratrẽ. d Et
iũxit. exercitũ ſuũ vnien
do. e Et ve. dama.
ad ꝯfirmandũ pplm cũ
antiocho. f Symõ
aũt. h ꝯñr deſcribit cõ
flict⁹ ſymõis cũ aduer
ſarijs cũ dĩ. Symõ aũt
exijt de hierlm vbi re
manſerat ad terre cuſto
diã. g Et venit vſ
q ⁊c. in qb⁹ erãt hoĩes
demetrij tenẽtes ea.
h Et declinauit in iop
pẽ. ⁊ ſubdit cauſa.
i Audiuit eñi ⁊c. i. ciui
tatẽ fortaliciũ k Tra
derep. demetrij. ꝓptea
feſtinauit cape ipſum ꝓ
pte antiochi. l Et
reuerſus eſt. h ꝯñr poni
tur iudee munitio cũ dĩ
Et reuerſus ẽ ionathas
aduerſarijs prius fugatẽ
⁊ partim occiſis.
m Et cõuocauit ⁊c. ꝓ
ꝯſilio hñdo. n Et
cogitauit cũ eis ⁊c. ad
hẽre fortificationem.
o Et edificare muros
in hierlm ⁊c. diſpoſuit
eñi facere murũ magnũ
⁊ altum inter arcẽ ⁊ reli
quã ciuitatẽ partẽ vt illi
q erãt in arce nõ poſſet
habere victualia d ciui
tate. iõ ſubdit. Et neq
emãt ⁊c. p Et ceci.
mu. i. mur⁹. ita q ponit
ibi plurale ꝓ ſingulari. ſicut frequẽter clauſura ciuitatẽ dĩ murus ⁊ muri
in plurali. q Sup torrentẽ cedrõ. q currit ex latere oriẽtali hierlm
r Et repa. eũ. ſ. murũ q ceciderat. s Et ſymõ edificauit ⁊c. nota ſẽ
fortaliciorũ vel port⁹ duarũ portarũ vni⁹ fortalicij. iõ ſubdit. Et muni
uit eã. t Et cũ cogitaſſꝫ. hic vltio deſcribit ionathe deceptio. Cir
ca qd ſciendũ q triphõ audiẽs demetriũ eſſe captũ ⁊ incarceratũ ab
arſace rege pſidis ⁊ medie etiã mortuũ vt dicit ioſephus antiqtatẽ iu
daice libro. xiij. ca. ix. ⁊ x. cogitauit interficere antiochũ regẽ ⁊ aſſume
re ſibi regnũ. ſꝫ q: timuit ne ionathas q ꝯdolebat ꝓ antiocho impediret
eũ. iõ p diſpoſuit interficere ionathã ⁊ ſm h illa q dicunt h ⁊ ca. ſeqn.

⁊ occurrit eis in amathite regiõe
Nõ eñi dederat eis ſpaciũ vt ingre
derent regionẽ ei⁹. Et miſit ſpe
culatores in caſtra eorũ ⁊ reuerſi re
nũciauerũt q ꝯſtituũt ſupuenire
illic nocte. Cũ occidiſſet aũt ſol ꝓ
cepit iõathas ſuis vigilare ⁊ eſſe
in armis paratos ad pugnã tota
nocte: ⁊ poſuit cuſtodes per circu
itum caſtrorum. Et audierunt
aduerſarij q paratus eſt Jona
thas cũ ſuis in bello: ⁊ timuerũt:
⁊ formidauerũt i corde ſuo: ⁊ ac
cenderũt focos in caſtris ſuis Jo
nathas aũt ⁊ q cũ eo erãt non co
gnouerũt vſq mane Videbãt
aũt lũinaria ardẽtia: ⁊ ſecut⁹ ẽ eos
ionathas ⁊ nõ cõphendit eos:
Trãſierunt eñi flumẽ eleutherũ
Et diuertit ionathas ad arabas
q vocabãt zabadei: ⁊ pcuſſit eos
⁊ accepit ſpolia eorũ. Et iũxit ⁊
venit damaſcũ: ⁊ pãbulabat oẽm
regionẽ illã. Symon aũt exijt ⁊
venit vſq aſcalonẽ ⁊ ad ꝓxĩa pſi
dia: ⁊ declinauit in ioppẽ: ⁊ occu
pauit eã. Audiuit eñi q vellẽt p
ſidiũ tradere partib⁹ demetrij: ⁊
poſuit ibi cuſtodes vt cuſtodirẽt
eã. Et reuerſus eſt iõathas ⁊ cõ
uocauit ſeniores ppli ⁊ cogitauit
cũ eis edificare pſidia in iudea: ⁊
edificare muros in hierlm ⁊ exal
tare altitudĩe magna inter mediũ
arcis ⁊ ciuitatis: vt ſeparet eã a ci
uitate: vt eſſet ipſa ſinglr: ⁊ neq
emãt neq vẽdant. Et ꝯuenerũt
vt edificarẽt ciuitatẽ: ⁊ ceciderũt
muri q erãt ſup torrẽtẽ ab ortu ſol'

⁊ repauit eũ q vocat caphetha
⁊ ſymõ edificauit adiada i ſephe
la ⁊ muniuit eã: ⁊ impoſuit portas ⁊
ſeras. Et cũ cogitaſſet triphõ re
gnare aſie ⁊ aſſumere dyadema ⁊
extẽdere manũ in antiochũ regẽ
timẽs ne forte nõ pmitteret eũ io
nathas ſꝫ pugnaret aduerſus eũ
querebat cõprehẽdere eũ ⁊ occi
dere. Et exurgẽs abijt in bethſã
⁊ exijt ionathas obuiã cũ quadra
ginta milib⁹ virorũ electorũ i pliũ
⁊ venit bethſan. Et vidit triphõ
q venit ionathas cũ exercitu mul
to: vt extẽderet in eum man⁹ ⁊ ti
muit. Et excepit eũ cũ honore ⁊
ꝯmẽdauit eũ oĩbus amicis ſuis: ⁊
dedit ei munera. Et pcepit exer
citib⁹ ſuis ⁊ vt obedirẽt ei ſic ſibi
Et dixit ionathe: Ut qd vexaſti
vniuerſũ pplm: cũ bellũ nob nõ
ſit: Et nũc remitte eos in domos
ſuas. Elige aũt tibi viros paucos
q tecũ ſint: ⁊ veni mecum ptolo
maidã: ⁊ tradã eã tibi: ⁊ reliq pſi
dia ⁊ exercitũ ⁊ vniuerſos ꝓpoſi
tos negotij ⁊ cõuerſus abibo. ꝓ
pterea eñi veni. Et credidit ei:
⁊ fecit ſicut dixit ⁊ dimiſit exercitũ
⁊ abierũt in terram iuda. Retinuit
aũt ſecũ tria milia virorũ ex qbus
remiſit in galyleã duo milia mille
aũt venerũt cũ eo. Ut aũt intra
uit ptolomaidã ionathas clauſe
rũt portas ciuitatis ptolomẽſes:
⁊ cõprehenderũt eũ ⁊ oẽs q cũ
eo intrauerũt gladio interfecerũt
Et miſit triphõ exercitũ ⁊ equites
in galyleã ⁊ in campum magnũ vt

Sy
mõ aũt i ducatu
ionathe ſucceſſit
⁊ iõ cũ liber iſte
ſit maioris aucto
ritatis q̃ dictus
ioſephus: dicendũ
q illa q dicit h
⁊ ca. ſeqn. nõ po
nunt p anticipa
tionẽ: ſꝫ ſm tpis
ordinẽ. Sic g p
cedit. q: p ponit
triphonis frau
dulẽta malignı
tas. ſcdo iõathe
nimia credulitas
ibi. Et credidit
ei Circa pmũ ps
ex dictis lr̃a vſq
ibi v Et exur
gens ⁊c. vt cape
ret ⁊ interficeret io
natham: ſed vi
dens q nõ pote
rat h facere per
bellũ: ꝯuertit ſe
ad fraudẽ ⁊ do
lũ. iõ ſubditur.
x Et excepit ⁊c
vt meli⁹ poſſꝫ eũ
decipe. ⁊ pꝫ lr̃a
vſq ibi.
y Et veni ⁊c. id
eſt achõ q erat ci
uitas magna de
regno. z Et
tradã ⁊c. vel cu
ſtodias noĩe re
gis a Et cõ
uerſus abibo ⁊c
Et credidit. Hic
ꝯñr deſcribit ipſi
us iõathe nimia
credulitas: cũ dĩ
Et credidit ei. q:
pncipalior erat i
domo regis antio
chi: cui iõathas
erat ꝯfederatus
⁊ amic⁹: vt patꝫ
ex ſupradictis ⁊
iſtabat machi
natiões triphõ
nis in mortẽ an
tiochi b Ex
qbus remiſit ⁊c.
eo q principes demetrij aliqñ faciebãt inſultũ in pre illa. vt di
ctũ eſt. ſ. xi. ca. circa finẽ. c Clauſerũt ⁊c. ſicut mãdauerat
eis triphon. d Et cõprehenderũt eũ. viuum. cetera patent
vſq ibi. e Et vidẽtes ⁊c. ſocios ionathe. f Qꝫ p aĩa
.i. vita. g Res eſt il. ſ. ionathe ſocijs. h Reuerſi ſꝫ. nõ
audẽtes cũ eis ꝯfligere. ꝓpter h dixit abner ipſi ioab. ij. Regũ
ca. ij. An ignoras q: pıculoſa ſit deſperatio. Capl'm. xiij.

Et audiuit ſymon. Hic incipit quarta ps pncipalis hui⁹ li
bri pmi: in q agit de ducatu ſymonis: ⁊ diuidit in duas p
tes. q: p deſcribit ei⁹ ducat⁹ ſub antiocho adoleſcente ⁊ deme

tris q̄ ſimul regnauerūt certantes de regno. ſcđo ſub antiocho demetrij filio. ca. xv. Prima in duas: q: p̄ deſcribiť iudee pacificatio ſub regimīe ſymonis. ſcđo feder̄ renouatio cū extraneis ca ſeqn̄. Pria in duas: nā p̄ in ducē eligiť. ſcđo triphō repelliť ibi. Et mouit triphō. tertō iudeis libertas reddiť ibi. Et elegit

latores. vt eſſent pati ꝯ triphonē. s Accele. ꝯſū. ꝛc. q̄s cepat ionathas. vt h̄r in ca. p̄ceń. t Et miſit ionathā ꝛc. q̄ erat fidelis amic⁹ ſibi. v Et cū eo exercitū ꝛc. ꝛ dicit nouū. nā an̄ poſuerat ibi ſymō cuſtodes: vt h̄r ca. p̄ceden. ſꝫ timebat ne traderent ioppē triphōi. ꝓpť qđ miſit alios d̄ q̄b⁹ mag̃ ꝯfidebat x Et mo. triphō. h̄ ꝯňr poniť repulſio conat⁹ triphōis ꝛ h̄ duplex: ſcđa ibi. Et p⁹ h̄ venit. Circa p̄mus p̄ꝫ lr̄a vſq̃ ibi. Symon aūt applicuit. cuꝫ exercitu ſuo y In add⁹. erat eñ loc⁹ alt⁹ vñ poterat plaַnicies terre a lōge videri

ſymon. Circa ſymōis electiōē p̄ poniť eligēdi cā ſcđo electiōis forma ibi Et accē. ſus dc̄i iduſtria ibi. Et ꝯgreg. ꝛc. cā vō eligēdi du cē fuit. q̄a capto iōatha triphō cōgregauit exercitū magnū ad delē dū iudeo ppl'm q̄ caréſ duce diſſolu⁹ erat: timore qđ audiēs ſymō volui tanto malo obuiare. iō ſbdiť b Et ꝯgregauit pplm. ad ipſū cōfortandum. c Vos ſcitis ꝛc. p legib⁹ ſuadis d Et p ſctis. i. tēplo ꝛ cultu diuino venerādis e Prelia. i. labores p̄liorum. f Et anguſtias cordis ꝛ corpis. g Quales vidimus. i. experti ſumus ꝛ ſuſtinuimus. h Hoꝝ gr̄a pierūt ꝛc. vt p̄ꝫ p p̄dicta. i Et nūc nō mihi ꝯtingat ꝛc. i. vite mee corpali k In oī tp̄e tribula. ppl'i mei. l Vīdicabo ita q̄ gētē meā. occiſam ꝛ captiua tā m Et ſcā. a gentib⁹ ꝯtaminata. n Qr ꝯgre. ꝛc. ꝛ ē hyperbole. ad deſignandus q̄ triphonis exercit⁹ erat ꝯgregat⁹ ex mult̄ gentib⁹. o Cōtere. nos inimi. g̃. i. odio ſolo ſine culpa noſtra. Et accēſus. h̄ ꝯňr poniť electiōis forma cum dí. Et accēſus ē ſpūs ppl'i ſil' ꝛc. nā pari ꝯſenſu ꝛ volūtate elegerūt ei p ducē. iō ſubdiť. q Et oīa q̄cūq̃ ꝛc. obediēdo tibi vſq̃ ad mortē r Et ꝯgregās. Hic ꝯňr poniť elcti induſtria: cū dicitur. r Et ꝯgre. om. vi. bel

vt pderēt oēs ſocios iōathe. At illi: cū cognouiſſent q: cōp̄hēſus eſt ionathas ꝛ perijt ꝛ oēs q cū eo erāt: hortati ſūt ſemetipſos ꝛ exierūt pati i p̄liū. Et[c] vidētes hi q inſecuti fuerāt: q:[d] p aīa res[e] eſt illis: reuerſi[h] ſūt: illi aūt venerūt oēs cū pace in terrā iuda: ꝛ planxerūt ionathā ꝛ oēs q cū ipſo erāt valđ Et luxit iſrl' luctu magno: ꝛ q̄ſierūt oēs gētes que erāt in circuitu eoꝝ ꝯterere eos. Dixerūt eñ. nō hn̄t principē ꝛ adiuuantē: nūc ergo expugnem⁹ illos: ꝛ tollam⁹ d̄ hoībus memoriā eoꝝ. Ca. xiij.

T[a] audiuit ſymon q ꝯgregauit triphō exercitū copioſuꝫ: vt veniret in terrā iuda ꝛ attereret eā: vidēs q: i tremore ppl's eſt ꝛ in timore: aſcēdit hierlm ꝛ[b] ꝯgregauit pplꝫ ꝛ adhortās dixit Vos[c] ſcitis q̄nta ego ꝛ fr̄es mei ꝛ dom⁹ p̄ris mei fecim⁹ p legibus ꝛ[d] p ſāctis p̄lia[e] ꝛ[f] anguſtias quales[g] vidim⁹. Hoꝝ[h] gr̄a pierūt fratres mei oēs ꝓpter iſrl' ꝛ relictus ſum ego ſol⁹. Et[i] nūc nō mihi cōtingat parcere aīe mee i[k] oī tp̄e tribulatiōis. Nō eñ melior ſuꝫ fratrib⁹ meis. Vindicabo[l] itaq̃ gētē meā ꝛ[m] ſcā natos q̄ꝫ nr̄os ꝛ vxores q:[n] ꝯgregate ſūt vniuerſe gētes cōterere[o] nos inimicicie gr̄a. Et[p] accēſus ē ſpūs ppl'i ſil' vt audiuit ſmones iſtos ꝛ rn̄derūt voce magna dicētes. Tu es dux nr̄ loco iude ꝛ iōathe fratris tui Pugna p̄liū nr̄ꝫ: ꝛ[q] oīa q̄cūq̃ dixeris nob faciem⁹. Et[r] ꝯgregans oēs viros bellatores accelerauit[s] ꝯſūmare vniuerſos muros hierlm ꝛ muniuit eā in gyro: ꝛ[t] miſit ionathā filiū abſolomi: ꝛ[u] cū eo exercitū nouū in ioppē: ꝛ eiectis his qui erāt in arce: remāſit illic ipſe Et[x]

mouit triphō a ptolomaida cū exercitu multo vt veniret in terrā iuda: ꝛ ionathas cum eo i cuſtodia. Symō aūt applicuit in[y] add⁹ cōtra faciem cāpi. Et[a] vt cognouit triphō q: ſurrexit ſymō loco fr̄is ſui ionathe ꝛ[b] q: cōmiſſur⁹ eēꝫ cū eo p̄liuꝫ: miſit ad eum legatos dicens[c]. Pro argento qđ debebat frater tu⁹ ionathas in rōne regis ꝓpter negocia q̄ habuit detinuimus eū. Et nūc mitte argenti talēta centū ꝛ duos filios eius obſides: vt nō dimiſſus fugiat a nob: ꝛ remittem⁹ eū. Et[e] cognouit ſymō q: cū dolo loqueref ſecū. Juſſit[f] tñ dari argētū ꝛ pueros: ne[g] inimiciciā magnā ſumeret ad pplm iſrl' dicentē: q: nō miſit ei argentū ꝛ pueros ꝓpterea perijt. Et miſit pueros ꝛ centū talēta. Et mētitus ē ꝛ nō dimiſit ionathā. Et[g] poſt hec venit triphō intra regionē: vt ꝯtereret eā: ꝛ gyrauerūt p viā que ducit ador. Et[h] ſymon ꝛ caſtra ei⁹ ambulabāt in oēꝫ locū q̄cūq̃ ibāt. Qui[i] aūt in arce erant miſerūt[k] ad triphonē legatos: vt[l] feſtinaret venire p deſertū ꝛ mitteret illis alimonias. Et parauit triphō oēm equitatum: vt veniret illa nocte. Erat[m] eñ nix multa valde ꝛ nō vēit in galaaditim. Et[n] cum appropinq̄ſſet baſchamaꝫ: occidit[o] ionathā ꝛ filios ei⁹ illic: ꝛ ꝯuertit triphō ꝛ abijt in terrā ſuā. Et miſit ſymō ꝛ accepit oſſa ionathe fratris ſui ꝛ ſepeliuit ea in modin ciuitate patrū ei⁹. Et planxerūt euꝫ oīs iſrael plāctu magno: ꝛ luxerūt eū dies mltos Et edificauit ſymō ſup ſepulcrū p̄ris ſui ꝛ fratrū ſuorū edificiū altū viſu: lapide polito retro ꝛ ante: ꝛ[p] ſtatuit ſepté pyramides vnā ꝯtra vnā patri ꝛ matri

a Et vt cog̃. triphō ꝛc. inſtitut⁹ dux ppl'i. b Et q: cōmiſſur⁹ eēt aduerſus eū preliū. ipſū reformidās ꝯuertit ſe ad ydoluꝫ. c Dicēs p argēto ꝛc. i. cōputo de vectigalib⁹ ab eo recep̄t q̄ qđ debat reddere regi. d Et cog̃uit ſy. ꝛc. naꝫ erat hō prudēs. ꝓpť qđ d̄. ij. ca. dí Vir conſilij e Juſſit tñ dari ꝛc. ad euitandū mai⁹ malū. ſcꝫ diſceſſū ppl'i ab eo p odiū: ꝛ ſic ppl's de facili p iſſet exñs ſine duce ꝛ diſperſus. ꝛ per ꝯñs piſſet cult⁹ diuin⁹ ideo ſubdiť f Ne ini. ꝛc. ꝛ ſic p̄ꝫ q bñ fecit ſic bene ꝓijciuntur merces in mari ꝓpť ſalutē corpoꝝ qđ ē mai⁹ bonū ꝛ p̄ꝫ lr̄a g Et p⁹ h̄ ꝯňr poniť ſcđa triphonis repulſio. ſcđo inocētū ab eo occiſio: ibi. Et cū appropinq̄ſſꝫ. Circa p̄mū dí g Et poſt h̄ venit triphō īra regio. ſcꝫ iudee. h Et ſymō ꝛ caſtra ꝛc. ſ. triphō ꝛ caſtra ei⁹: vt obuiarēt eis in p̄lium anteq̄ vaſtarēt terraꝫ iudee. i Qui aūt in arce erāt. ſ. in munitiōe hieroſolymitana ꝯ ppl'm iſrl'. k Miſerūt ꝛc. occulte l Vt feſtinaret veni. p deſertū vbi nō obſuabat ſymō m Erat aūt ꝛc. h̄ poniť ad oñdendus aduentus ſui impedimentū. naꝫ ſic dicit ioſeph⁹ tāta nix cecidit in deſto q non potuit venire ſic diſpoſuerat n Et cū ap. Hic ꝯňr oñditur malignitas triphonis in occiſiōe innocentū: ꝛ p̄ ionathe ducis. ſcđo antiochi regis ibi. Triphon aūt. Circa p̄mū dí. o Occi. io. ꝛc. in odiū iudeoꝝ: ꝛ vt poſtea liberi⁹ occideret dn̄m ſuū. vt dictū eſt ca. p̄cedēti. cetera patēt vſq̃ ibi. p Et ſtatuit ſeptē pyramides. ē aūt pyramis edificiū lat⁹ in inferiori pte tendēs ſupius in acutū. ꝛ diciť

a pyr qḋ eſt ignis qui eſt talis figure. Fecit aūt .vi. pyramides ꝓ p̄re ſuo ⁊ mr̄e: ⁊ quatuoꝛ ꝓ fr̄ibus. ſeptimā aūt ꝓ ſe: ⁊ ſic adhuc viuēs fuit ſollicitꝰ de ſua ſepultura. q Et his circūpo. ⁊c. ad ſuſtētamētū edificij. r Et ſup colūnas arma ſculpta. vt dicūt aliqui. Aliqui vero arma vera: ſicut ſup ſepulchꝛa militū ponūtur ſcuta ⁊ vexilla ad mēoriā eternā q mortui erāt in defenſiōe gentis ſue.

s Triph. aūt. hic ꝯſn̄r ponit malignitas triphōis in occiſiōe dn̄i ſui regis et pars lr̄a vſqꝫ ibi.

s Et fe. plagā ⁊c. Sicut dr̄ puer. xxi. Cum impij ſumpſerint p̄ncipatū: gemet pplꝰs. t Et edi. ſi. ſymō p̄ſidia iudee triphōis malicie reſiſtēdo.

y Et ele. ſy. hic ꝯſn̄r circa iudeos deſcribit liberta(ti)s reſtitutio. Et p̄ ponitur eiꝰ adeptio. ſcd'o executio: ibi. In diebꝰ illis Circa p̄mū ſciendū q licet demetriꝰ fugiſſet de ꝓlio ſic victꝰ. vt. ſ. xi. ca. tn̄ pꝰea collegit ſe i vna p̄te regni: ⁊ aliq p̄ncipes ⁊ milites recedentes ab antiocho: adheſerūt ſibi pugnātes ꝓ eo ꝯ ionathā: vt dictū eſt. ſ. xi. ca. ⁊ xij. Sꝫ pꝰea antiocho occiſo ⁊ triphone regnāte ꝓ eo: iudei mag' elegerūt adherere demetrio a q prius receſſerāt: eo q mētitus fuerat ionathe ꝓmiſſa. vt hr̄. ſ. ca. xi. q̄ꝫ triphoni q ionathā doloſe cepat: ⁊ ipſum cū filijs ſuis nequiter occiderat: ⁊ demetriꝰ libēter recepit eoꝝ recōciliationē vt ꝯ triphonē iuuarent eū q doloſe occupauerat regnū. ⁊ ſic ꝯdeſcendit iudeis ad eoꝝ volūtatē. ⁊ h̄ eſt qḋ dicitur.

y Et eleg. ſy. viros. ad negocium aptos.

z Et miſit ad demetriū regē. rogando

y Ut faceret re. regiōi. ſcꝫ iudee de tributis ⁊ exactionibꝰ impoſitis a ſyrie regibꝰ. z Qꝛ actꝰ oēs triphonis ꝑ direptiones. alia lr̄a hꝫ. Per deceptionē erāt geſti. Hec clauſula ponit ad oſtendendū quare ſymon miſit legatos ad demetriū: qꝛ oēs actꝰ triphonis erant per deceptionē ⁊ dolū. vt ꝑꝫ ex p̄dictis. Uel ꝑ direptiones .i. diſſipationē iuſticie ⁊ ꝟitatis ⁊ in idē redit. ꝓpter qḋ ſymon cū eo fedꝰ noluit ꝯbere ſꝫ mag' ꝯ eū .ſ. demetriū adiuuare. cetera patēt vſqꝫ ibi. a Coronaꝫ ⁊c. i. ornamentū colli ex aureis anulis ꝯtextū. h̄ miſit ſymō demetrio: ⁊ ipſe ſuſcepit in ſignū facte recōciliatiōis b Et ſcribere ꝓpoſit. i. ꝓpoſitis nr̄is. c Remittere ⁊c. a tꝑe ionathe. d Quecunqꝫ enī ꝯſti.

et quatuoꝛ fratribus. Et[q] his circūpoſuit colūnas magnas: ſup[r] colūnas arma ad memoriā eternā: ⁊ iuxta arma naues ſculptas que viderētur ab hoībus nauigātibꝰ mare. Hoc eſt ſepulchꝛū qḋ fecit in modin uſqꝫ in hūc diē. Triphon autē[s] cū iter faceret cū antiocho rege adoleſcēte dolo occidit eū: ⁊ regnauit in loco eiꝰ: Et impoſuit ſibi diadema aſie: et[s] fecit plagam magnā in terra. Et[t] edificauit ſymon p̄ſidia iudee muniēs eā turribus excelſis: ⁊ muris magnis: ⁊ portis ⁊ ſeris: ⁊ poſuit alimenta in munitiōibꝰ: Et[u] elegit ſymon viros ⁊[x] miſit ad demetriū regē ut[y] faceret remiſſionē regiōi: qꝛ[z] actꝰ oīs triphonis ꝑ direptiōem fuerāt geſti. Et demetriꝰ rex ad verba iſta rn̄dit ei: ⁊ ſcripſit epl'aꝫ talem. Rex demetriꝰ ſymōi ſūmo ſacerdoti ⁊ amico regū ⁊ ſenioribꝰ ⁊ gēti iudeoꝝ ſalutē. Coronā[a] aureā ⁊ bahen quā miſiſtis ſuſcepimꝰ: ⁊ parati ſumꝰ facere vobiſcū pacē magnā ⁊[b] ſcribere ꝓpoſitis regis remittere[c] vobꝭ que indulſimus. Quecūqꝫ[d] enī ꝯſtituimus vobꝭ ꝯſtant[e]. Munitiōes q̄s edificaſtis vobꝭ ſint. Remittim[f] qꝫ ignorātias ⁊ peccata vſqꝫ in hodiernū diē: ⁊ coronā quā debebatis. Et ſi quid aliud erat tributariū in hierlm iā non ſit tributariū: ⁊[g] ſi q ex vobꝭ apti ſūt ſcribi iter noſtros: ꝯſcribant[h] ⁊ ſit iter nos pax. Anno centeſimo ſeptuageſimo ablatū[i] ē iugū gentiū ab iſrl'. Et[k] cepit pplꝰs iſrl' ſcribere in tabul' ⁊ geſtis publicis: āno p°mo ſub ſymone ſūmo ſacerdote magno duce ⁊ pricipe iudeoꝝ. In[l] diebꝰ ill' applicuit ſymō ad gazā: ⁊[m] circūdedit eā caſtris: ⁊ fecit machinas ⁊ applicuit ad ciuitatē ⁊ ꝑcuſſit turrē vnā: ⁊ ꝯphēdit eā: ⁊[n] q eruperāt erāt[o] intra machinā ⁊ ciuitatē: ⁊[p] factꝰ eſt motꝰ magnꝰ in ciuitate. Et[q] aſcēderūt q erant in ciuitate cū vxoribꝰ ⁊ filijs ſupra murū ſciſſis tunicis ſuis: ⁊ clamauerunt voce magna poſtulātes a ſymōe dextras ſibi dari: ⁊ dixerūt. Nō nobis reddas ſm malicias nr̄as: ſꝫ ſm miſericordias tuas: ⁊ ſeruiemꝰ tibi. Et flexꝰ ſymō nō[r] debellauit eos eiecit tn̄ eos de ciuitate: ⁊[s] emūdauit edes in qbꝰ fuerant ſimulacra ⁊[t] tūc intrauit in eā cū hymnis bñdicēs dn̄m. Et[u] eiecta ab ea oī īmūdicia: collocauit[x] in ea viros q legē facerēt: ⁊[y] muniuit eā ⁊ fecit ſibi habitationē: Qui[a] autē erant in arce hierl'm ꝓhibebant egredi ⁊ ingredi regionē: ⁊ emere ac vēdere: ⁊ eſurierūt valde: ⁊ multi ex eis fame perierunt. Et clamauerūt ad ſymonē vt dexteras acciperent: ⁊ dedit illis: ⁊ eiecit eos inde: ⁊ mūdauit arcē a ꝯtaminatiōibꝰ. Et intrauerūt in eā tertia ⁊ viceſima die ſcd'i mēſis āno ſeptuageſimo primo cū laude ⁊ ramis palmarū ⁊[b] cinaris ⁊ cymbal' ⁊[c] nablis ⁊ hymnis ⁊ cāticis: qꝛ[d] ꝯtritꝰ eſt inimicꝰ magnꝰ ex iſrl'. Et ꝯſtituit vt omnibꝰ ānis agerent dies hi cū leticia. Et muniuit mōtē tēpli q erat ſecꝰ arcē: ⁊ habitauit ibi ipſe ⁊ q cū eo erāt. Et[e] vidit ſymō iohannē filiū ſuū q fortis ꝓlij vir eſſet: ⁊[f] poſuit eū ducē vtutū vniuerſarū ⁊ habitauit in gazaris. Cap. xiiij.

Anno[a] cēteſimo ſeptuageſimo ſecūdo congregauit rex de

vobꝭ. tūc. e Cōſtāt. i. firmiter ſtāt. nūc ⁊ in futurū f Remittimꝰ qꝫ ⁊c. i. ſi ꝑ ignorantiā feciſtis aliqd ꝯ me ꝓ antiocho. g Et ſi q ⁊c. ſ. amicos. h Cōſcribant ⁊c. ſ. firma ⁊ libera ꝯō ſubdit. i Ablatū eſt ⁊c. ſ. plenarie. ante n̄o fuerat ablatū partialiter ⁊ imꝑfecte. Et qꝛ iſtud fuit factū notabile: ideo ſubdit. k Et cepit pplꝰs iſrl' ſcri. ⁊c. tales enī ānotatiōes tꝑoꝝ incipiūt ab aliquo euētu notabili. ſicut iudei p̄ ſcripſerunt ab exitu de egypto. Poſtea de reditu a babylone ⁊ ꝯſimilit h̄ a pōtificatu ſymonis ⁊ eiꝰ ducatu: ſub q liberta(s) fuit eis reſtituta l In die. ill. h̄ ꝯſn̄r ponit executio dicte libertatis. ⁊ p̄ impugnando gazam. Scd'o arces: ibi. Qui aūt erant. Circa p̄mū dī. l In die. il. ſy. applicuit ad gazā. q multū erat nociua iudeis. m Et circumdedit eā caſtris. i. bellatoꝝ cuneis n Et q eruperāt .i. effugerant de turre capta. o Erāt itra machinā ⁊c. i. refugerāt ad q̄ndam munitionē ciuitatis ſic nominataꝫ p Et factus eſt motꝰ magnꝰ. ſcꝫ timoris. ideo ſeqt'. q Et aſcēderūt ⁊c. ⁊ pꝫ lr̄a vſqꝫ ibi. r Non debellauit eos. ſcꝫ occidendo. s Et emūdauit edes ⁊c. nā habitatores erāt ydolatre t Et tūc intrauit eā ⁊c. attribuēdo illā victoriam deo. y Et eie. ⁊c. id ē ydolatria. x Collocauit in ea viros. i. iudeos y Et muniuit eā ꝯ aduerſarios.

a Qui aūt. hic ꝯſn̄r ponit impugnatio arcꝭ cū dī. Qui aūt erāt in arce hierl'm ꝓhibebant ⁊c. ſ. ꝑ murū int' arcē ⁊ ciuitatē edificatū. vt dī. ſ. ca. p̄ceden. ⁊ ꝑ cuſtodias armatoꝝ ſupadditas a ſymone. cetera patēt vſqꝫ ibi. b Et cyna. Cynara cynare ē inſtrm̄ muſicū: dī tn̄ a cieo cies. qḋ idē eſt qḋ moueo moues: qꝛ ſuo ſono notabilit' mouet aeꝛes

c Et nablis.i.cytharis. d Ꝙ ꝯtrit' est ini.ma.i.ppl's exi ſtēs in arce.ꝗ multū ḡuabat pplm ⁊ īpediebat cultū diuinū ceterā patēt vſq3 ibi e Et vi.ſy.⁊c̄.i.fortꝫ ⁊ iuſtꝰ ⁊ induſtriꝰ ad bellandū. f Et poſuit cū du.vⁱru.i.bellatoꝝ. g Et habi.in gazarā.i.in gaza.⁊ eiꝰ ſuburbijs.i.iobes vt reſiſteret ad uerſarijs.

iuſticie vitas. p Et iuuenes indue.ſe glo.ecce ppl'i iocūditas. q Et ſtolas belli.i.arma bellica.ecce ſtrenuitas.Nā tp̄e pacis vtebā/tur talibꝰ:vt ſi bellū inſurgeret ſcirēt ſe armare ⁊ poſſent faciliꝰ arma portare. r Ciuitatibꝰ.i.ciuitatū pauperibꝰ s Tribue.ſymōi t Alimonias ⁊c̄.i.apte ad ſui defenſionē ſi eſſet neceſſe.Et q2 tot bo

Capl'm.xiiij.
Anno.clxxij.
Poſt adep tionē libtatꝫ:hic ꝯn̄r agit̄ d' reno/uatōe amicicie ⁊ familiaritatis.⁊ diuidit̄ in tres p tes.q2 p̄ ponunt̄ duo p̄ambula. ſcd'o renouatio ip̄a:ibi.Et audi tū ē.tio dig̃tas pōtifical' ſymōi ꝯſtituta:ibi. Et h̄ exemplū. Pri/mū p̄ambulū eſt captio demetrij reg̃:cuiꝰ notat̄ tp̄s cū dicitur,
a Anno.clxxij. regni grecorū.⁊ ſic eſt in alijs in/telligendū. cete/ra patent.
b Et ſiluit.h̄ po nit̄ ſcd'z p̄ambu luz qd' eſt pacifi/catio iudee ſb ſy monis regimie: cū di.Et ſiluit.ſ. a p̄lijs nociuis.
c Et q̄ſiuit bo. gen.ſue.p̄ncipa liꝰ q̄ ſibi.q2 bo/nū q̄nto cōmuni us tāto diuiniꝰ.
d Et placuit ill' ſcꝫ iudeis ptās ſymonis q̄ntum ad ducatum,
e Et glīa.q̄ntū ad pontificatuꝫ
f Et cuꝫ oi glīa ſua.i.cuꝫ oibus alijs que fecerat glīoſe,
g Accepit iop. in portū.ſ.maris ideo ſubditur.
h Et fecit intro itus ⁊c̄.ad q̄s iu/dei habebāt libe rū acceſſū p illuꝫ portū. i Et ꝯgregauit capti uitatē multaꝫ.h̄ intelligit̄ dupli/citer.vno mō de gētibꝰ q̄ꝝ mul tos captiuauit. alio mō de iudeis:q̄ꝝ multos d' captiuitate redemit ⁊ ad iudeā reduxit. k Et dn̄atꝰ eſt ⁊c̄.ſic p3 ca.p̄ceden. l Et vnꝰ q̄ſq3 ⁊c̄.in q̄ notat̄ pacis ſecuritas. m Et terra iuda da. fruc.ſuos ⁊c̄.ecce terre fertilitas n Seniores in plateis ⁊c̄ in q̄ apparet hominū lōgeuitas. o Et de bo.ter.trac.ecce

metriꝰ exercitū ſuū ⁊ abijt in me dīā ad ꝯtrahēda ſibi auxilia vt ex pugnaret triphonē:⁊ audiuit ar ſaces rex pſidis ⁊ medie q2 intra uit demetriꝰ ꝯfines ſuos:⁊ miſit vnū de p̄ncipibꝰ ſuis:vt ꝯphen deret euꝫ viuū ⁊ adduceret eū ad ſe.Et abijt ⁊ pcuſſit caſtra deme trij ⁊ ꝯphendit eū ⁊ adduxit euꝫ ad arſacē:⁊ poſuit eū in cuſtodiaꝫ Et ᵇſiluit ois terra iuda oībꝰ die bus ſymonis:⁊ᶜ queſiuit bona gē ti ſue:⁊ᵈ placuit illis ptās eius:⁊ᵉ glīa eiꝰ oibus diebꝰ Et ᶠcū oi glo ria ſua accepitᵍ ioppē in portū:⁊ ʰ fecit introitū in inſulis maris. Et dilatauit fines gētis ſue:⁊ obtinu it regionē. Et ⁱꝯgregauit captiui tatē multā:⁊ ᵏdn̄atus eſt gazare: ⁊ bethſure ⁊ arci ⁊ abſtulit īmūdi cias ex ea:⁊ nō erat q reſiſteret ei. Et ˡvnuſq̄ſq3 colebat terrā ſuam cuꝫ pace:⁊ ᵐterra iuda dabat fru ctus ſuos:⁊ ligna cāpoꝝ fructum ſuū.Seniores ⁿin plateis ſedebāt oēs:⁊ ᵒde bonis terre tractabant: ⁊ ᵖiuuenes induebāt ſe glīam:⁊ ᑫ ſtollas belli ⁊ ʳciuitatibus tribue bāt ˢalimonias ᵗ:⁊ ꝯſtituebāt eas vt eſſet vaſa munitōis:q̄adusq3 ᵘ noīatuꝫ eſt nomē glīe eiꝰ vſq3 ad extremū terre. Fecit pacē ſup ter rā:⁊ letatus eſt iſrl' leticia magna. Et ſedit vnuſq̄ſq3 ſub vite ſua ⁊ ſub ficulnea ſua:⁊ non erat q eos terreret. Defecit īpugnās eos ſu per terrā:reges ꝯtriti ſūt in diebꝰ illis. Et ꝯfirmauit oēs hūiles po puli ſui:⁊ legē exq̄ſiuit:⁊ abſtulit oēm iniquū ⁊ malū. Scā ʳ glorifi cauit:⁊ ᵃmultiplicauit vaſa ſcto rū. Et ᵇauditū eſt rome q2 defun ctus eſſet iōathas ⁊ vſq3 i ſpartia

tas:⁊ ꝯtriſtati ſunt valde. Et au dierūt aūt q2 ſymō frater eiꝰ factꝰ eſſet ſūmꝰ ſacerdos loco eiꝰ:⁊ ip ſe obtineret oēm regionē ⁊ ciuita tes in ea:ſcripſerūt ᶜad euꝫ tabulis ereis:vt renouarēt amicicias ⁊ ſo cietatē:quā fecerāt cū iuda ⁊ cuꝫ ionatha fratribꝰ eiꝰ. Et lecte ſūt in conſpectu eccl'ie in hierl'm. Et hoc exemplū epl'aꝝ q̄s ſpartiate miſerūt. Spartiataꝝ ᵈ p̄ncipes ⁊ ciuitates ſymōi ſacerdoti magno ⁊ ſenioribꝰ ⁊ ſacerdotibꝰ ⁊ reliq̄ pplō iudeoꝝ fratribus ſalutē. Le gati q miſſi ſunt ad pplm nr̄m nū ciauerūt ᵉnob de vr̄a glīa ⁊ hono re ⁊ leticia:⁊ gauiſi ſumꝰ in introi tu eoꝝ. Et ᶠſcripſimus que ab eis erāt dicta in ꝯcilijs ppl'i ſic. Nūe nius antiochi:⁊ antipater iaſonis filiꝰ legati iudeoꝝ venerūt ad nos renouantes nobiſcū amiciciā pri ſtinā. Et placuit pplō excipe vi ros glorioſe:⁊ ᵍponere exempluꝫ ſmonū eoꝝ in ſegregatis populi libris:vt ſit ad memoriā populo ſpartiataꝝ. Exēplū aūt hoꝝ ſcri pſimꝰ ſymoni magno ſacerdoti. Poſt ʰhoc aūt miſit ſymō nume niū romā hn̄teꝫ clypeū aureū ma gnū pōdo mnaꝝ mille:ad ſtatuē dā cū eis ſocietatē. Cū aūt audiſ ſet ppl's romanꝰ ſmones iſtos: dixerunt. Quā ⁱgr̄āꝝ actionē red demꝰ ſymōi ⁊ filijs eiꝰ: ᵏRestitu it enī ipſe f̄res ſuos ⁊ expugnauit inimicos iſrael ab eis:⁊ ᵏſtatuerūt ei libertatē:⁊ ˡdeſcripſerūt in tabu lis ereis:⁊ ᵐpoſuerūt in ⁿtitulis in monte ſyon. Et ᵒhoc eſt exēpluꝫ ſcripture. Octauadecia ᵖdie mē ſis ebul:āno ᑫcēteſimo ſeptuage ſimoſcd'o:anno ʳtertio ſub ſymōe

na p̄uenerūt ſub ſymo/nis regimine:ideo ſubdit̄ de ipſo. v Quoad uſq3 noīatū eſt ⁊c̄.i.val de lōge.⁊ eſt hyperbole, cetera patēt vſq3 ibi.
r Scā glīfi.i.templuꝫ ⁊ atria. a Et multi/plicauit vaſa ſcōꝝ.q̄bꝰ vtebant̄ ſacerdotes ad diuinū cultū. b Et auditūꝫ eſt rome.h̄ ꝯn̄r deſcribit̄ renouatō ami cicie ⁊ p̄ ſcribētibꝰ extra neis.ſcd'o ſcribētibꝰ iu/deis:ibi. Poſt h̄ autē. Circa p̄mū di: b Et auditū eſt rome.⁊ patꝫ vſq3 ibi. c Scripſ. vbi pōit̄ ſcr̄ptura roma noꝝ de renouatōe ami cicie cū iudeis quā fece rūt cū iuda.vt h̄i.ſ̄.cap viij.⁊ cū ionatha.xij.ca. ſcd'o pōit̄ ſcr̄ptura ſpar/tiataꝝ de renouatione amicicie cū iudeis cū di.
d Spar.p̄n.⁊c̄.i.ciuita tū rectores. e Nū/cia.no. ex aduerſarioꝝ vīoꝝ debellatōe ⁊ reſti tutiōe libtatꝫ ⁊ pacꝫ ꝯſe cutiōe. f Et ſcp.i.i libris auctēticꝫ in q̄bus erāt ſcr̄pta ppl'i decreta. ⁊ ſeq̄t̄ forma ſcribendi: cū di: numeniꝰ antiochi filiꝰ ⁊c̄. g Ponere ex.⁊c̄.i.i libris ad p̄tē dī ligētiſſime reſuatis.
h Pꝰ h̄ aūt.h̄ ꝯn̄r po/nit̄ renouatō amicicie p nūcios iudeoꝝ.⁊ p3 lr̄a vſq3 ibi. i Quā g̃. ⁊c̄.q.d.nō ſolū redden/de ſt̄ ſibi gr̄e ⁊ honores p amicicia quāꝫ a nob reqſiuit ⁊ pp̄t exenniū notabile qd' miſit:ſꝫ et pp̄t eiꝰ p̄bitates q̄bꝰ aduerſarios ppl'i ſui vi rilit̄ expugnauit k Et ſta.ei li.ab oi tributo.
l Et deſcri.i ⁊c̄.ad me/moriā i futuro. m Et poſuerūt.ſ.iudei tabl'as illas. n In ti.i.cuꝫ alijs ſcr̄ptꝫ ad memoriā reſuatꝫ. o Et h̄ eſt ex.h̄ ꝯn̄r deſcribit̄ pōti/fical' dignitas ſymōi ⁊ eiꝰ hr̄dibꝰ ꝯſtituta ab oi pplō iudeoꝝ p ſcripturā auctēticā.vel decretū de q̄ dicit̄. Et h̄ eſt exemplū. Circa quā ꝯſtitutionē primo p modū cuiuſdā p̄logi ponit̄ tp̄s cum dicit̄. p Octauadecima die mēſis ebul.i.auguſti.
q Anno.clxxij.regni grecoꝝ. r Et anno.iij.ſub ſymōe ⁊c̄.⁊ ſic p3 q̄ hoc deſcriptio hꝰ inſtitutiōis vel decreti facta eſt valde ſolennit̄.ſ.p tp̄a

regū ꝛ pōtificū:ſic ꝑdicatio btī iohis bap. Luc.iij. o In ꝯuen/ tu ꝛc. in q̄ deſcribit̄ notabilis cet⁹ ppl'i. t Symō aūt. h' ſcd'o ꝯñr deſcribit̄ multiplex rō ꝓpt quā pōtificalis dignitas ꝯceſſa eſt ſymōi ꝛ ei⁹ filijs:cū dr̄. t Symō aūt matathie. Fuit enī iſte matathias ſacerdos de ſorte ſeu vice iarib:ſic dictū eſt.ſ.ca.ij. ſic zacharias pat Iohis dr̄ de vice abia. Luc.i. v Dederūt ſe piculo. vt ꝫ ex ꝑdictis. x Ut ſtarēt ſācta ſcōꝝ .i. templū. y Et lex quā volebat antioch⁹ abolere. z Et glia mag. i. diuin⁹ cult⁹ quē volebat deſtruere. cete/ ra patēt ex ꝑdictis vſqꝫ ibi. a Tunc reſtitit ſymō. vt ꝫ ex ꝑdictꝭ ca. ꝑcedē. b Et eroga. pe. mltas de ſ'ba ꝓ ſua gente defendenda. c Et q̄cū. apta erāt ad cor. co. i. ad reꝑſſionem aduerſarioꝝ. vt baliſtaſ arc⁹ ꝛ ꝯſilia. d Et vidit ppl's. h' tertio ꝯñr ponit̄ dicte ꝯſtitutiōis ſiue inſtitutiōis act⁹ cū dr̄. Et vidit ppl's actuꝫ ſymōis. i. ei⁹ facta valō notabilia. e Et po/ ſue. eū du. ſuū ꝛc. ſ. cap. ꝑce. Poſuerūt eū ducē ſuū ꝓ pſona ſua ꝛ ſim/ plici v'bo. hic aūt poſue rūt eū ducē ꝛ pōtificem nō ſolū ꝓ ſe:ſꝫ ꝓ poſte/ ritate ſua:ꝛ h' firmaue/ rūt immutabili decreto cetra patent vſqꝫ ibi. f Et infere. pla. magnā caſtitati. i. mūdicie tem pli ꝛ cultus diuini: ꝛ qꝛ mulieres hebreas rapie bāt aliq̄ñ illis abuteūt g Et rex demetri⁹ ſta/ tuit illi ꝛc. ca. ꝑcedenti. h Audiuit eīn ꝛc. i. nō ſolū honorauit eū ex 'a/ more vt ab eo iuuaret̄: vt dictū eſt ca. ꝑce. ſꝫ ne a romanis puniret̄ ſi o ſtēderet ſe aduerſarium ſymoni ꝛ iudeoꝝ genti i Et qꝛ iudei ꝛ ſacerdo tes coꝝ repetitio eiuſdē eſt q'ō ꝑmiſſū eſt ad ma iorē affirmationē. i In eternū. i. ꝓ ſe ꝛ ſua poſteritate. k Do nec ſurgat ꝓpha fidel. id eſt meſſias a iudeis expectat⁹ ꝛ ꝓpha eis ꝑmiſſus. Deutro. xviij Prophaꝫ ſuſcita. eis ꝛc ꝛ tūc eſt adimpletū. q2 filij ſymonis tenuerunt ꝑncipatū ꝛ ſacerdotiuꝫ vſqꝫ ad herodeꝫ aſcalo nitā: cui⁹ tpe nat⁹ ē xp̄s Math. ij. q̄ eſt rex ꝛ ſa/ cerdos in eternum.

ſacerdote magno in aſaramel in[o] ꝯuētu magno ſacerdotū ꝛ ppl'i ꝛ principuꝫ ꝛ gētis ꝛ ſenioꝝ regiōis nota ſcā ſūt hec q̄m frequēter ſcā ſūt ꝑlia in regiōe nr̄a. Symō[t] aūt matathie fili⁹ ex filijs iarib ꝛ fr̄es ei⁹ dederūt[u] ſe piculo:ꝛ reſtitue rūt aduerſarijs gētis ſue: vt[x] ſta rēt ſcā ipſoꝝ:ꝛ[y] lex ꝛ[z] glīa magna glificauerūt gentē ſuā. Et ꝯgre gauit ionathas gentē ſuā:ꝛ fact⁹ eſt illis ſacerdos magn⁹:ꝛ appo ſit⁹ eſt ad ppl'm ſuū. Et voluerūt inimici eoꝝ calcare ſcā ꝛ atterere regionē ipſoꝝ:ꝛ extēdere man⁹ i ſcā ſcōꝝ. Tūc[a] reſtitit ſymō ꝛ pu gnauit ꝓ gēte ſua ꝛ[b] erogauit pe cunias mltas:ꝛ armauit viros v' tutis gentis ſue:ꝛ dedit illis ſtipē dia ꝛ mūiuit ciuitates iudee ꝛ beth ſurā que erat in finib⁹ iudee: vbi erāt arma hoſtiū antea:ꝛ poſuit il lic ꝑſidiuꝫ viros iudeos. Et iop pē mūiuit que erat ad mare:ꝛ ga zarā que eſt in finib⁹ azoti:i q̄ ho ſtes ātea habitabāt:ꝛ collocauit illic iudeos:ꝛ[c] quecūqꝫ apta erāt ad correptionē eoꝝ:poſuit in eis Et[d] vidit pplus actū ſymonis ꝛ gloriā quā cogitabat facere genti ſue:ꝛ[e] poſuerūt eū ducē ſuū ꝛ prin cipē ſacerdotū:eo q' ipſe fecerit hec oia ꝛ iuſticiā ꝛ fidē quā ꝯſer uauit gēti ſue:ꝛ exquiſiuit oīmodo exaltare ppl'm ſuū. Et in diebus ei⁹ ꝓſperatū ē in māib⁹ ei⁹ vt tol lerent gētes de regiōe ipſoꝝ:ꝛ q̄ in ciuitate dd' erāt in hieruſalē i ar ce de q̄ ꝓcedebāt ꝛ ꝯtaminabant oia que in circuitu ſcōꝝ ſunt:ꝛ[f] in ferebāt plagā magnaꝫ caſtitati. ꝛ collocauit in ea viros iudeos ad tutamētū regiōis ꝛ ciuitatis:ꝛ ex altauit muros in hieruſaleꝫ. Et[g] rex demetri⁹ ſtatuit illi ſūmū ſacer dotiū ſm̄ hec fecit eū amicū ſuuꝫ: ꝛ glorificauit eū gl'ia magna Au

diuit[h] eī q' appellati ſunt iudei a romanis amici ꝛ ſocij ꝛ fr̄es:ꝛ qꝛ ſuſcepeꝛt legatos ſymōis glorio ſe:ꝛ[i] qꝛ iudei ꝛ ſacerdotes eoꝝ ꝯſē ſerūt eū eſſe ducē ſuū ꝛ ſūmuꝫ ſa cerdotē in eternū[i]:donec[k] ſurgat ꝓpheta fidelis:ꝛ[l] vt ſit ſup eos dux:ꝛ[m] vt cura eſſet illi ꝓ ſcis:ꝛ[n] vt ꝯſtitueret ꝑpoſitos ſup opera eoꝝ:ꝛ ſup regionē:ꝛ[o] ſup arma ꝛ ſup ꝑſidia:ꝛ cura ſit illi de ſcis ꝛ[p] vt audiat̄ ab oibus:ꝛ[q] ſcribant̄ in noie ei⁹ oēs ꝯſcriptiōes in regiōe ꝛ[r] vt operiat̄ purpura ꝛ auro:ꝛ[s] ne li ceat vlli ex ppl'o ꝛ ex ſacerdotib⁹ irritū[t] facere aliqd hoꝝ:ꝛ ꝯtradice re his que ab eo dicunt̄: aut ꝯuo care ꝯuentū in regiōe ſine ipſo: ꝛ veſtiri purpura ꝛ vti fibula aurea Qui aūt fecerit extra hec:aut irri tū fecerit aliqd hoꝝ:re⁹[u] erit. Et[x] cōplacuit oī ppl'o ſtatuere ſymo nē:ꝛ facere ſm̄ v'ba iſta. Et ſuſce pit ſymon ꝛ placuit ei vt ſūmo ſa cerdotio fūgeret̄:ꝛ eſſet dux ꝛ prī ceps gētis iudeoꝝ ꝛ ſacerdotuꝫ:ꝛ ꝑeſſet oib⁹. Et ſcripturā iſtā de creuit ponere in tabul' ereis:ꝛ[y] po nere eas in pibolo ſcōꝝ in loco ce lebri. Exēplū[a] aūt eoꝝ ponere in erario: vt[b] habeat ſymō ꝛ filij ei⁹.

Capitulū. xv.

T[a] miſit rex antioch⁹ filius demetrij ep'las[b] ab inſulis maris ſymoni ſacerdoti ꝛ principi gētis iudeoꝝ ꝛ vniuerſe gēti:ꝛ erāt ꝯti nētes hūc modū. Rex antioch⁹ ſymōi ſacerdoti magno ꝛ gēti iu deoꝝ ſalutē. Qm̄[c] qdem peſtilē tes obtinuerūt regnū patrū nr̄oꝝ volo aūt vēdicare regnum ꝛ reſti tuere illud ſic erat antea:ꝛ lectam feci multitudinē exercit⁹:ꝛ feci na ues bellicas. Volo aūt ꝓcedere ꝑ regionē vt vlciſcar in eos q coꝛ ruperūt regionē nr̄am ꝛ q deſola uerunt ciuitates multas in regno

l Et vt ſit ſu. eos dux. in regimie tp̄alium m Et vt cura eſſꝫ illi ꝓ ſcis in regimie ſpūalium. n Et vt ꝯſti. ꝑpo. ſub ſe in vtroqꝫ regimie. o Et ſup arma. vt nullus moueat bellū ſi/ ne ei⁹ licētia. p Et vt audi. ab oib⁹. i. ei obediat̄ in oibus. q Et ſcribant̄ in noie ei⁹ oēs ꝯſcriptiōes. i. acta publica. dicen do. Actū āno ta li ſymonis. r Et vt op. pur. ꝛ au. veſtib⁹ au/ ro textis vel au/ rea corona. s Et ne li. Hic q̄rto ponit̄ dicte ꝯceſſiōis ꝯfirma tio:cuꝫ dr̄. Et ne liceat vlli de po/ pulo. cuiuſcūqꝫ ꝯdiciōis aut ſta tus. t Irritū facere aliq'd hoꝝ ꝛ ſubdit̄ ꝯñr pe/ na tranſgreſſoꝝ: cū dr̄. Qui autē fecerit ꝯ h' ꝛc. v Re⁹ erit. ſ. mor tis. vel alteri⁹ pe ne ſm̄ modum ꝛ q̄ntitatē culpe. x Et cōplacuit oī pplo. dicta ex dictatio. Et qꝛ ad h' regrebat̄ ꝯſen ſus ſymōis: ſub/ dit̄. Et ſuſcepit ſymō ꝛc. Et ſcri/ pturā iſtā decre/ uit ponere in ta/ bulis ereis ad ꝑ petuā memoriā. y Et ponere eas in pibolo ſcōꝝ. i. in muro cingēte tēplū: a peri q'd ē circū. a Ex emplū aūt eoꝝ ponere in erario .i. in loco magis publico b Ut ha. ſy. ꝛ fil. ei⁹. i. videāt cū volue rint. Capl'ꝫ. xv T miſit rex. Hic ꝯñr de/ ſcribit̄ ducat⁹ ſy monis ſub āntio/ cho vltimi deme trij filio. ꝛ diuidi tur in duas ptes qꝛ ꝑ deſcribitur h'mōi ducat⁹. ſe/ cūdo ipſi⁹ ſymo nis obit⁹: circa medium ſequent̄ ca. ibi. Ut prolo me⁹ ꝛc. Prima in tres:qꝛ ꝑ po/ nitur āntiochi cū ſymone ꝯfedera tio. ſcd'o federis ruptio:ibi. Tūc ... aūt. tertio

ruptiõis punitio in priñ.ſeqñ.ca. Prima adhuc i tres.nã p̄ po
nit dicta ↄfederatio.ſcd̃o triphõis inſecutio:ibi. Anno cen.⁊c̃
tertio cuiuſdã ſupiꝰ dicti declaratio:ibi. Uenit aũt. Pria i du
as.q: p̄ ponit ſcriptura ↄfederatiõis monuuʒ.ſcd̃o federis mo
dũ:ibi. Nũc ḡ. Circa pmũ dr̃. a Et mi.an.ſi.deme.⁊c̃. Jo
ſephꝰ dicit ipſũ fuiſſe fratres eiꝰ. ſʒ dicto Joſephi nõ eſt credendũ ↄ auctoritatẽ hꝰ libri.vt.ſ.dictuʒ eſt b Ep̃las ob in.ma.adhuc ei nõ obtinebat regnũ ſyrie:iõ q̃rebat cõfederari cum ſymone.
c Oĩa q̃dẽ pef. ſcʒ triphon ⁊ ei adherẽtes. cetera patẽt d Nũc ḡ ſtatuo. h ↄñr ponit cõfedera/tiõis modus:cũ dr̃. d Nũc ḡ ſta.ti.oẽs ob.⁊c̃ .i.gr̃as ⁊ ↄceſſio nes regum pre/cedentiũ e Et pmitto ti.fa. pc. ⁊c̃ h addit ad cõ ceſſiones regũ p̄ cedẽtiũ.cetera pa/tent vſq; ibi.
f Cũ aũt obti. vbi fit pmiſſio d̃ futuro:q̃ eñ non fuit ipleta:vt hr̃ j.nam obtẽto re/gno alienauit ſe a ſymone:⁊ ideo tales pmiſſiões videbãt ſimula torie q̃uſq; eſſet i regni poſſeſſio ne. g An.c. ⁊c̃.poſita ↄfede ratiõe cũ ſymõe: h ↄñr ponit inſe cutio triphonis a rege.⁊ pʒ lr̃a vſq; ibi h Cũ cxx.milibꝰ viroꝝ belligeratoꝝ.ſ. peditũ i Et circuiuit ciui.po nẽs i circuitu eiꝰ obſidionẽ a pte terre ⁊ naues a mari acceſſerunt ⁊ ſic fuit obſeſſa ciuitas p terrã ⁊ p mare k Et vexabãt ciuitatẽ tel' ⁊ machinis. k Uenit aũt. h põit cuiuſdã ſu pradicti declara tio.dictũ eñ fuit ca.pce.q̃ ſtatue/rũt romani ſymo

meo. Nũcᵉ ergo ſtatuo tibi oẽs
oblatiões q̃s remiſerũt tibi añ me
oẽs reges:⁊ quecũq; alia dona re
miſerũt tibi:⁊ᶠ pmitto tibi facere
pcuſſurã ꝓpriȷ̃ nũmiſmatis in re
giõe tua. Hierlm aũt ſanctã eſſe
⁊ liberã:⁊ oĩa arma que fabricata
ſũt ⁊ p̃ſidia que ↄſtruxiſti que te
nes maneãt tibi. Et oẽ debitũ re
gis ⁊ q̃ futura ſunt regi ex hoc ⁊ i
totũ tp̃s remittunt tibi. Cũᶠ autẽ
obtinuerimꝰ regnũ nr̃m: gl'ifica
bimꝰ te ⁊ gentẽ tuã:⁊ templũ glo
ria magna:ita vt manifeſtet gl'ia
vr̃a in vniuerſa terra. Annoᵍ cẽte
ſimo ſeptuageſimoq̃rto:exijt an
tiochꝰ in terrã patrũ ſuoꝝ:⁊ ↄue
nerũt ad eũ omẽs exercitꝰ:ita vt
pauci relicti eſſẽt cũ triphone Et
inſecutꝰ eſt eũ antiochꝰ rex:⁊ ve
nit dorã fugiẽs p maritimã Scie
bat eñ q̃ ↄgregata ſũt mala i eũ
⁊ reliq̃t eũ exercitꝰ ⁊ applicuit an
tiochꝰ ſup dorã cũʰ centũ vigin
ti milibꝰ viroꝝ belligeratoꝝ ⁊ oc
to milibꝰ eq̃tum. Etⁱ circuiuit ci
uitatẽ:⁊ naues a mari acceſſerũt:
⁊ᵏ vexabãt ciuitatẽ a terra ⁊ mari
⁊ neminẽ ſinebãt igredi vel egre
di. Uenitᵏ aũt numeniꝰ ⁊ q̃ cũ eo
fuerãt ab vrbe romana hñtes epi
ſtolas regibꝰ ⁊ regiõibꝰ ſcriptas:
in q̃bus ↄtinebant hec. Luciꝰˡ cõ
ſul romanoꝝ:ptolomeoᵐ regi ſa
lutẽ. Legati iudeoꝝ venerunt ad
nos amici nr̃i renouãtes priſtinaʒ
amiciciã ⁊ ſocietatẽ miſſi a ſymõe
principe ſacerdotũ ⁊ pp̃lo iudeo
rũ. Attulerũt aũt ⁊ clypeũ aureũ
mnaꝝ mille. Placuit itaq; nobis
ſcribere regibꝰ ⁊ regiõibꝰ vt non
inferãt illis mala: neq; ipugnent
eos ⁊ ciuitates eoꝝ ⁊ regiões eoꝝ
⁊ vt non ferãt auxiliũ pugnãtibꝰ
aduerſus eos. Uiſũⁿ aũt eſt nob̃
accipe ab eis clypeuʒ. Siᵒ q̃ ergo
peſtilẽtes fugerint de regiõe ipſo

ñi libertatẽ:⁊ deſcripſerũt in tabulis ereis:⁊ nõ fuit ibi dictũ q̃s eſſet
tenoꝛ illiꝰ ſcp̃ture ⁊ q̃s fuit nũciꝰ.iõ h declarant iſta.⁊ p̄ q̃ntũ ad nun
ciũ cũ dr̃. k Uenit aũt Nũe.⁊c̃.ſcd̃o q̃ntũ ad ſcp̃ture tenoꝛẽ: cum
dr̃. l Luciꝰ ↄſul roma.tũc eñ romana ciuitas p ↄſules regebat.
m Ptolomeo regi.ſ.egypti.cetera patẽt vſq; ibi. n Uiſũ eſt autẽ no.acci.ab eis clypeũ.i federis ⁊ amicicie ſignũ
o Si q̃ ḡ peſtilẽ.iudei.
p Ut vindiceʒ ⁊c̃. inferẽdo debitã penam.
q Hec eadeʒ ſcp̃ta ⁊c̃. ſcʒ ſyrie.et q̃ pʒ q̃ iſtud ponit h p recapitulatio nẽ:nã h ↄtigit demetrio patre antiochi adhuc re gnante.h etiã dr̃ p illud q̃d habet ca.pce.ſ.q̃ rex demetriꝰ fecit ſymonem amicũ ſuum ⁊ gl'ificauit eũ.⁊ ſubdit ad h vna rõ cũ dr̃. Audiuit eñ q: ap pellati ſũt iudei a roma/nis amici ⁊c̃. Et q̃ pʒ q̃ iã recepat lr̃as iſtas de renouatiõe amicicie int̃ romanos ⁊ iudeos.
r Et attalo ⁊ arabe ⁊c̃ vbi ponunt plẽs reges ⁊ terre q̃bus romani ſcri pſerunt ꝓ iudeis in for/ma pmiſſa. s Exẽ/plũ aũt eoꝝ ⁊c̃. vt ſciret q̃d regibꝰ eſſet ſcp̃tuʒ ꝓ pp̃lo iudeoꝝ. t An/tiochꝰ aũt.h ponit fede ris antiochi cũ ſymone ruptio.⁊ h tripliciter.p̄ p ſignũ.q: refutauit ſy/monis donũ ⁊ auxiliuʒ ⁊ h ẽ q̃d dr̃ t Antio chus aũt ⁊c̃.obſidioneʒ ſoluerat ꝓpter hyemem vel alterã cauſam.
v Admouẽs ei ſp ma. id eſt faciẽs ei inſultus.
x Et miſit ad eũ ſymon ⁊c̃.⁊ noluit ea accipe: vt oſtenderet diſſolutioneʒ federis ⁊ amicicie.
y Et miſit ad eũ.h po/nitur ruptio federis ver/bo.q: miſit ſolennẽ nun cium ad repetendũ ciui/tates plures ⁊ tributa,⁊ patet littera vſq; ibi.
z Fines earum deſola/ſtis.incendendo.
z Et feciſtis ⁊c̃. homi/nes interficiendo
a Et exterminij.i.ꝓ ex/terminio locoꝝ ⁊ homi/num.cetera patent vſq; ibi.
b Et obſtupuit.i.ãmi/ratus fuit d̃ tanto ſtatu ſymonis, Cetera patent vſq; ibi.

rũ ad vos:tradite eos ſymõi prin
cipi ſacerdotũ vtᵖ vindicet in eos
ſm legẽ ſuã. Hecᑫ eadeʒ ſcripta
ſunt demetrio regi:⁊ʳ attalo ⁊ ara
be ⁊ arſaci:⁊ in oẽs regiões ⁊ ſã
ſame ⁊ ſpartanis ⁊ delo ⁊ mido ⁊
ſitiõe ⁊ carie ⁊ ſamũ ⁊ pamphiliã
⁊ liciã ⁊ alicarnaſum ⁊ rhodũ ⁊ fa
ſelida ⁊ choo ⁊ ſiden ⁊ arado ⁊
gortinã ⁊ gnidũ ⁊ cyprũ ⁊ cyrenẽ
Exemplũˢ aũt eoꝝ ſcripſerũt ſy
moni principi ſacerdotuʒ ⁊ pp̃lo
iudeoꝝ. Antiochꝰᵗ aũt rex appli
cuit caſtra i dorã ſcd̃o admouẽsᵘ
ei ſp manꝰ ⁊ machinas faciens: ⁊
ↄcluſit triphonẽ ne ꝓcederet. ⁊ˣ
miſit ad eũ ſymõ duo milia viro
rũ electoꝝ in auxiliũ ⁊ argentuʒ ⁊
aurũ ⁊ vaſa copioſa:⁊ noluit eã ac
cipe:ſʒ rupit oĩa que pactꝰ eſt cuʒ
eo antea:⁊ alienauit ſe ab eo Etʸ
miſit ad eũ athenobiũ vnũ de ami
cis ſuis vt tractaret cũ ip̃o dicens.
Vos tenetis ioppẽ ⁊ gazarã ⁊ ar
cẽ que eſt i hierlm ciuitates regni
mei:finesᶻ earũ deſolaſtis:⁊ᶻ feci
ſtis plagã magnã in terra ⁊ dñati
eſtis p loca multa in regno meo.
Nũc ergo tradite ciuitates q̃s oc
cupaſtis:⁊ tributa locoꝝ in q̃bus
dñati eſtis extra fines iudee. Sin
aũt date ꝓ illis q̃ngenta talẽta ar
genti ⁊ᵃ exterminij q̃d extermina
ſtis:⁊ tributoꝝ ciuitatũ:alia talen
ta q̃ngẽta. Sin aũt veniemꝰ ⁊ ex
pugnabimꝰ vos. Et venit athe
nobiꝰ amicꝰ regis in hierlm: vi
dit gl'iam ſymonis ⁊ claritateʒ in
auro et argẽto et apparatũ copio
ſuʒ etᵇ obſtupuit:et retulit ei v̾ba
regis. Et r̃ndit ei ſymõ et dixit ei
Neq; alienã terrã ſumpſimꝰ:ne
q; alienã detinemꝰ:ſʒ hereditatẽ
patrũ nr̃oꝝ que iniuſte ab inimicis
nr̃is aliq̃ tp̃e poſſeſſa ẽ. Nos vo
tp̃s hñtes vendicamꝰ hereditatẽ
patrũ nr̃oꝝ. Nã de ioppe et gaza

c Reuersus aūt cū ira ⁊c. eo ꝙ symō nō rn̄derat ſm suā voluntatem. d Et irat^9 est rex. h ꝯñr ponit ruptio federis facto: q: rex ꝑcepit inuadere iudeos. iō subdit. e Et ꝯstituit rex ⁊c. i. in t̄ra supra mare mediterraneū sita ⁊ iudee ꝓpinq̄ f Et mādauit illi ca. mo. i. acies armatoꝝ ducere f Et man. illi ⁊c. i. fortaliciū sic noīatū ex eo ꝙ super torrētē cedron esset situ vt ex h posset melius ipugnare iudeā. b Et obstruere portas ciui. s. hierlm̄ boibus armat. h Rex aūt ꝑse. tri. q̄ de dorā latent fugerat per naues. i Et puenit cēdebe^9 iamniā. ad inuadendū iudeā. iō subdit k Et cepit irritare plebē ⁊c. l Ut egressi de cedrōe ex improuiso ad depdandū pplm ⁊ occidēdū. Capl'z. xvi

T ascēdit. h ꝯñr de scribit ꝑdicte ruptionis federis punitio: circa quam ꝑ ponit dispositio exercit^9. scdo cōflict^9 ibi. Et surrexerūt Circa primū dicitur. a Et ascēdit iohes de gazaris ⁊c. in hierlm̄ q̄ ē in altiori situ q̄ gaza. b Et nūciauit symoni pr̄i suo. q: sine ei^9 licentia nolebat pugnare cū cēdebeo. sic fuerat ordinatū. s. ca. xiiij. ꝑ sacerdotes ⁊ pplm. c Et vocauit sy. ⁊c. qui poterāt ad bellū ꝓcedere. cetera patēt vsq; ibi. d Et elegit de regione xx. milia viroꝝ peditū. e Et dormierūt in modin. accipiētes reqes: vt essent mag expediti ad belli laborem f Et surrexerūt. h ꝯñr ponit belli ꝯflict^9 cū dicit. g Et abierūt in cāpū paratī ad belium. h Et fluui^9 torrēs erat inter mediū ipsorū. s. duoꝝ exercituū. i Et admouit castra. s. ipse iohes k Et trāsfretauit prim^9. vt daret alijs audaciā trāsfretandi. l Et dimisit pplm. per acies. m Et eqtes i medio peditū. s. posuit ne equi ab aduersarijs vulnerarēt n Et exclamauerūt ⁊c. ſm ꝑceptum leg. Nume. x. o Residui aūt ⁊c. i. cedronē. p Tūc vulnerat^9 est iudas. h exprimitur ad denotādū animositatē iohis q̄ nō dimisit aduersarios ꝑseq̄ ꝓpter vulnerationē fui fris. q Donec venit cedronē. s. cēdebeus q̄ꝺ ꝑz ex h q̄ꝺ sequit. q Quā edificauit: ⁊ fugerūt ⁊c. s. alij q: fugientes de bello vadunt ꝑ vias plures dispersi s Et succēdit eas igni. s. iohes ⁊ ei^9 exercit^9 t Et ptolome^9. Descripta supius, vita symonis virtuosa: h ꝯñr describit mors ei^9 ꝓditiosa: cui^9 motiuū fuit ambitio q̄ ponit cū dī. t Et ptolome^9 fil. ⁊c. a socero suo symone v In cāpo hiericho. i. in vna pte iudee x Et exaltatū est ⁊c. ꝑ supbiā y Et volebat ⁊c. i. totā iudeā ꝑ ambitionē suā a Et cogitabat Hic scdo ponit obtinēdi modū q̄ꝺ fuit neq̄ssima ꝓditio. iō dicit. Et cogita. dolū ⁊c. Symon aūt ꝑambulans ciuitates vt videret qualiter essēt gubernate ⁊ ꝯ aduersarios munite. b Descēdit hiericho. vbi gener suus erat dux ab eo ꝯstitutus. c Hic ē mēsis sebath. de hꝫ scribi sebath correspondet ianuario. d Et suscepit ⁊c. simulans amiciciam cū socero suo ⁊ filijs eius: vt magis eos deciperet. e Et fec̄ eis ⁊c. vt facili^9 eos occideret. iō subdit f Et cū inebriatus ⁊c. i. ꝯuenienter satiat^9 cibo ⁊ potu. eo mō loquēdi q̄ dī Can ti. v. comedite ⁊ bibite ⁊ inebriamini. cet'a patēt. g Et misit. Hic tertio ponit intētionis ptolomei frustratio per iohānē q̄ euadēs ei^9 dolū pugnauit fortit postea ꝯ eū ⁊ defendit ⁊ tenuit iudeam valde magnifice post patrē suum ideo dicit. Et misit alios satellites suos. h In gazaram tollere iohannē. i. eū cape ⁊ occidere i Et tribunis. exercitus

ra: que expostulas ipsi faciebāt in pplo plagā magnā: ⁊ i regiōe nostra: hoꝝ dam^9 talēta centū. Et nō rn̄dit ei athenobi^9 verbū. Reuersus[c] aūt cū ira ad regē renūciauit ei v̄ba ista ⁊ gliam symonis ⁊ vniuersa q̄ vidit: ⁊[d] irat^9 est rex ira magna. Triphō aūt fugit naui in orthosaida. Et[e] ꝯstituit rex cēdebeū ducē maritimū: ⁊ exercitū peditū ⁊ eqtum dedit illi. Et[f] mādauit illi mouere castra ꝯtra faciē iudee: ⁊[g] mādauit ei edificare cedronē: ⁊[h] obstruere portas ciuitatis: ⁊ debellare pplm. Rex[h] aūt ꝑseq̄batur triphonē. Et[i] puenit cēdebeus iamniā: ⁊[k] cepit irritare plebē ⁊ ꝯculcare iudeā ⁊ captiuare pplm ⁊ interficere: ⁊ edificare cedronē. Et collocauit illic eqtes ⁊ exercitū vt[l] egressi pābularēt viā iudee sicut constituit ei rex.

Caplm. xvj.

T[a] ascēdit iohānes de gazaris: ⁊[b] nūciauit symōi patri suo q̄ fecit cēdebe^9 in ppl'o ipsoꝝ. Et[c] vocauit symō duos filios suos seniores iudā ⁊ iohannē: ⁊ ait illis. Ego ⁊ fr̄es mei ⁊ dom^9 pr̄is mei expugnauim^9 hostes isrl' ab adolescētia vsq; in hūc diē: ⁊ ꝓspera tū ē in māib^9 nr̄is liberare isrl' aliq̄tiens. Nunc aūt senui: sꝫ estote loco meo ⁊ fratris mei: ⁊ egressi pugnate ꝓ gēte nr̄a. Auxiliū vero de celo vobiscū sit. Et[d] elegit de regiōe viginti milia viroꝝ belligeratoꝝ ⁊ eqtes: ⁊ ꝓfecti sunt ad cendebeū: ⁊[e] dormierūt in modin Et[f] surrexerūt mane ⁊[g] abierūt in cāpū. Et ecce exercit^9 copiosus in obuiā illis peditū: ⁊[h] fluui^9 torrens erat inter mediū ipsoꝝ. Et[i] admouit castra ꝯtra faciē eoꝝ ipe ⁊ ppls ei^9: ⁊ vidit pplm trepidātē ad trāsfretandū torētē: ⁊[k] trāsfretauit prim^9. Et viderūt eū viri: ⁊ trāsierūt post eū. Et[l] dimisit pplm: ⁊[m] eqtes in medio peditū. Erat aūt eqtatus aduersarioꝝ copiosus nimis. Et[n] exclamauerūt sacris tubis: ⁊ in fugā ꝯuersus est cēdebe^9 ⁊ castra ei^9 ⁊ ceciderunt ex eis multi vulnerati: residui[o] aūt in munitionē fugerūt. Tūc[p] vulnerat^9 est iudas frater iohānis: iohānes aūt isecut^9 est eos donec[q] venit cedronē quā[r] edificauit: ⁊ fugerūt ad turres que erāt i agris azoti: ⁊[s] succēdit eas igni. Et ceciderūt ex ill' duo milia viroꝝ ⁊ reuersus est in iudeam in pace. Et[t] ptolome^9 fili^9 abobi ꝯstitut^9 erat dux in[u] cāpo hiericho: ⁊ hēbat argentū ⁊ aurū multū. Erat eñ gener sūmi sacerdotis. Et[x] exaltatū est coꝛ ei^9: ⁊[y] volebat obtinere regionē ⁊[a] cogitabat dolū aduersus symonē ⁊ filios ei^9 vt tollerēt eos Symō aūt ꝑambulans ciuitates que erāt in regiōe iudee: ⁊ sollicitudinē gerēs eaꝝ descēdit[b] in hiericho ipse ⁊ matathias fili^9 ei^9 ⁊ iudas āno centesimo septuagesimo septio mēse vndecio. Hic[c] ē mēsis sebath. Et[d] suscepit eos filius abobi in municiūculā que vocat doch: cū dolo quā edificauit ⁊[e] fec̄ eis ꝯuiuiū magnū: ⁊ abscōdit illic viros. Et[f] cū inebriat^9 esset symō ⁊ filij ei^9 surrexit ptolome^9 cū suis: ⁊ sūpserunt arma sua ⁊ intrauerūt in ꝯuiuiū ⁊ occiderūt eū ⁊ duos filios ei^9 ⁊ q̄sdam pueros ei^9. Et fecit deceptionē magnā in isrl': ⁊ reddidit mala ꝓ bonis. Et scripsit hec ptolomeus ⁊ misit regi vt mitteret ei exercitū i auxiliū: ⁊ traderet ei regionē: ⁊ ciuitates eoꝝ ⁊ tributa ⁊[t] misit alios in[u] gazarā tollere iohannē: ⁊[x] tribunis misit[y] eplās vt venirent ad se: ⁊ daret eis argentū ⁊ aurū ⁊ dona. Et alios misit occupare

iohānis. k Mis... mat missos ad ꝑdicta l... ptolome^9 nō omnes o... m Ut nūcia. iohan. v... uit aūt ⁊c. i. admirat^9... hēdit viros ⁊c. ⁊ eoꝝ mō ꝑuidit alijs ꝑiculis solertē ⁊ ꝓuidē: ⁊ sic ptolome^9 defraudatus fuit a sua pessima intētiōe p Et cetera s̄monum iohānis. q̄bus docuit pplm. q Et belloꝝ ei^9 q̄b^9 defendit eū. r Et bonaꝝ virtutū ⁊c. inter q̄s fuit victoria notabilis quā habuit ꝯ hircanios: ex q̄ cognominatus est hircanus s Et edificij muroꝝ ⁊c. in hierlm ⁊ in iudea ad terre fortificationē. t Et reꝝ gestaꝝ ei^9. q̄ fuerunt mirabiles ⁊ multe. vn̄ dicit iosephus li. xiij. ꝙ ipse habuit spiritum ꝓphetie v Ecce h... sicut nec plures alios ... ralipomenon.

Postilla nicolai de l...

Ratib^9 q̄ s... beoꝝ q̄das ... a iasone circ... q̄bus facta ... manet: sꝫ in h libro pon... vt q̄ ꝓpt paupertatē ꝑd... vel ꝓpt ei^9 ꝓlixitatē a... sent h' eꝯ facili ⁊ sine ... h facta tp̄e demetrij s... tantib^9 in egypto ab i... sanōe rogauerūt eos ... rōnabiliter instiute. ... logū ⁊ tractatū: q̄ incip... mitatio ad obseruantia ... hui^9 libri cap. se q̄n. ab... scribētes captāt illoꝝ... ad festi duplicis obseruā... serūt intentionē: ibi. ... eoꝝ beniuolentiā. s. eo... exercitādo: ibi. Benefac... q̄ꝺ est nomen amicabi... cāt eos fratres: eo ꝙ e... b Qui sunt ꝑ egypt... fili^9 q̄ post alexandrū ... ctum est in pmi libri p... rū ptolomeus philad... interptū: q̄ sibi libros... trāstulerunt de hebre... ꝓcedente tp̄e acq̄sierū... tiplicati sunt: quibus ... subdit. c Salutē ... guerra eligibilior ē pa... eoꝝ beniuolentiā ꝓ ci...

iohānis. k Miſit epl'as ⁊c̄.⁊ pcurrens.ſ.ſatellites ptolo mei miſſos ad pdicta loca l Quidā de pueris ſymonis.q2 ptolome⁹ nō omnes occiderat:ſ; aliq̄s ex eis:vt dictū eſt.ā.
m Ut nūcia.iohan.vt euaderet dicta picula. n Ut audi uit aūt ⁊c̄.i.admirat⁹ fuit de doloſitate tanta. o Et cōpre hēdit viros ⁊c̄. ⁊ eoſ mō puidit aliq̄s picalis ſo/ latet ⁊ puidet ſic ptolome⁹ de/ fraudatus fuit a ſua peſſima intē/ tiōe p Et ce tera ſmonum io hānis q̄bus do cuit pplm.
q Et belloꝝ ei⁹ q̄b⁹ defendit eū.
r Et bonaꝝ vir tutū ⁊c̄.inter q̄s fuit victoria no/ tabilis quas ha buit ō hircanis: ex q̄ cognomina tus eſt hircanus
s Et edificij mu roꝝ ⁊c̄.in hierlm ⁊ in iudea ad ter refortificationē.
t Et reꝝ geſtaꝝ ei⁹.q̄ fuerunt mi rabiles ⁊ multe. vñ dicit ioſeph⁹ li.xiij.q2 ipſe ha/ buit ſpiritum p phetie v Ecce h̄ ſcpta ſt in li.⁊c̄.hūc aūt librū nō habem⁹ ſicut nec plures alios de quibus fit mentio in libris regū ⁊ pa/ ralipomenon.

hierlꝫ ⁊ mōtē tēpli. Et pcurrēs q̄daꝫ nūciauit iohāni in gazara: q2 perijt pr̄ ei⁹ ⁊ frēs ei⁹:et q2 mi ſit te q̄ꝫ interfici. Ut audiuit aūt vehemēter expauit: ⁊ cōphendit viros q venerāt pdere eū:⁊ occi dit eos. Cognouit eñ q2 q̄rebant pdere eū. Et cetera ſermonū io hānis ⁊ belloꝝ ei⁹:⁊ bonaꝝ vtu tūꝫ q̄bus fortiter geſſit:⁊ edificij muroꝝ quos extruxit ⁊ reꝝ geſta rū ei⁹:ecce hec ſcripta ſūt i libro dieꝝ ſacerdotij ei⁹:ex quo fact⁹ eſt princeps ſacerdotū poſt patrem ſuum.

Explicit liber primus Ma chabeoꝝ:incipit ſcd̄s
Capitulum primum.

Poſtilla nicolai de lyra ſup ſcd̄m librū machabeoꝝ incipit.

Fratrib⁹ q̄ ſt p egyptū iudeis. Liber iſte ſcd̄s macha beoꝝ q̄daꝫ eſt abbreuiatio cuiuſdā magni voluminis a iaſone cireneo cōſcripti hñtis.v.libros partiales in q̄bus facta iude machabei ⁊ ſocioꝝ eius diffuſe tra ctant:ſ; in h̄ libro ponunt breuit ⁊ ſuccincte.vt p3 in fine ca.ij. vt q̄ ppt paupertatē pdictū volumen magnū cōparē nō poſſent: vl ppt ei⁹ plixitatē attediati eſſent legere:iſtud cōpendiū poſ ſent breui facili ⁊ ſine tedio pcurrere legēdo. Fuit aūt cōpilatio h̄ facta tpe demetrij ſcd̄i vt mag̃ videbit.j.⁊ miſſa iudeis habi tantib⁹ in egypto ab illis q̄ erāt in iudea q̄ cū h̄ in hui⁹ libri p̄/ fatiōe rogauerūt eos aliq̄s ſolēnitates ſuſcipe q̄ ab eis fuerāt rōnabiliter inſtitute. Igit iſte lib in duas ptes diuidit.ſ.in p/ logū ⁊ tractatū:q̄ incipit tertio cap. In pma v̄o pte p̄ ponit in uitatio ad obſuantiā duplicis feſti.ſcd̄o breuit tāgit materia hui⁹ libri cap.ſe q̄n.ibi. De iuda v̄o machabeo. Circa pmus p̄ ſcribētes captāt illoꝝ q̄b⁹ ſcribūt beniuolētiā.ſcd̄o inuitāt eos ad feſti duplicis obſuantiā:ibi. Regnāte demetrio.tertio ſuā in ſerūt intentionē:ibi. Acturi itaq̄. Circa pmū captant dupliciter eoꝝ beniuolentiā.ſ.eos amicabilit ſalutando:⁊ p eis hūilit exorādo:ibi. Benefaciat vob. Circa pmū dr̄. a Fratrib⁹. qd̄ eſt nomen amicabile.nā frater dr̄ quaſi vere alter ipſe.⁊ vo cāt eos fratres:eo q2 erāt de eadē gente ⁊ ſub eadē lege.
b Qui ſunt p egyptū iudeis.ſ.diſperſis. Ptolome⁹ eñ lagi fili⁹ q̄ poſt alexandrū magnū pm⁹ regnauit in egypto:ſic̄.ā.di ctum eſt in pmi libri p rincipio multos iudeos captiuauit:quo rū ptolomeus philadelph⁹ ei ſuccedens relaxauit in fauorē.lxx interptuꝫ:q̄ ſibi libros moyſi:⁊ ſm aliq̄s totū vet⁹ teſtamentū tranſtulerunt de hebreo in grecū.multi tñ in egypto remāſerūt ⁊ pcedente tpe acq̄ſierūt bona tpalia.⁊ p plis pcreatiōnē mul/ tiplicati ſunt:quibus iudei manētes in iudea ſcripſerunt: ideo ſubdit. c Salutē dicūt fratres ⁊c̄.⁊ pacē bonā.nam bona guerra digibilior ē pace mala d Bñfaciat.hic pñr captāt eoꝝ beniuolentiā p eis exorādo dicētes d Benefaciat vo.

deus.in ſpūalib⁹ ⁊ tpalibus. e Et memi.teſta.ſui.i.firme pmiſſio nis. f Qd̄ locu.eſt ad abrahā.Geñ.xij. g Et yſaac.xxvi.
h Et iacob.xxviij.⁊ ſupplendū eſt q̄ ſunt de numero ſuoꝝ ſuoꝝ fide/ liū. Uel aliter lrām ſic iungendo. Et memi.teſti ſui.i. pmiſſiōis firme. Seruoꝝ ſuoꝝ fideliū.i.p ſuis ſuis fidelib⁹ f̄cē.qd̄ ad abrahā yſaac ⁊ iacob locut⁹ eſt: p q̄rū ad pres illi⁹ teſtamenti
i Et det vobis cor oi/ bus vt colatis euꝫ.fide ſpe ⁊ caritate.quib⁹ co/ litur de⁹ cultu interiori: vt dicit Aug.in enchiri dion. k Et faciatis ⁊c̄.p effectū in cultu ex/ teriori. l Corde ma gno ⁊c̄.q2 deo non pla cent ſacrificia coacta ſ; voluntaria. m Ad aperiat ⁊c̄.ſtudēda ⁊ in telligenda n Et in pce.ſuis.ope adimplē/ dis. o Et faci.pacē vt vacare talib⁹ valeaꝫ
p Exaudiat ⁊c̄.vobis cōdeſcendendo.
q Et recō.vobis. pec/ cata pterita remittēdo.
r Nec vos deſerat ⁊c̄. vos in tribulatiōib⁹ cō ſolando. s Et nūc hic.in hierlm ⁊ iudea.
t Sum⁹ orantes pro vobis.q̄ſi dicāt.ita de/ betis orare p nobis ⁊ acquieſcere petitiōib⁹

Fratrib⁹ q̄ ſūt p egy ptū iudeis:ſalutē dicūt frēs q ſunt in hieroſoly mis iudei ⁊ q in regione iudea: ⁊ pacē bonā. Bñfaciat vob deus ⁊ meminerit teſtamēti ſui qd̄ lo cut⁹ ē ad abrahā ⁊ yſaac ⁊ iacob ſuoꝝ ſuoꝝ fideliū ⁊ det vob cor oi bus vt colatis eū:⁊ faciatis eius voluntatē corde magno ⁊ aīo vo lenti. Ad aperiat cor vrm in lege ſua:⁊ in pceptis ſuis:⁊ faciat pa cē. Exaudiat orōes vr̄as:⁊ recō cilietꝫ vob:nec vos deſerat in tpe malo. Et nūc hic ſum⁹ orātes p vob. Regnāte demetrio āno cē teſimo ſexageſimonono.nos iu dei ſcripſim⁹ vob in tribulatiōe: ⁊ ipetu q ſupuenit nob i iſtis an nis ex quo receſſit iaſō a ſcā terra

noſtris:maxime de ſolennitatib⁹ deuotis. v Regnāte demetrio.h̄ pñr inuitant eos ad obſuantiā duplicis feſti.ſcd̄m ponit ibi.⁊ diem ignis. Prima in tres q2 primo ponit eoꝝ inuitatio:ſcd̄o dicti cōfirma/ tio:ibi. Anno cen.tertio intenta cōcluſio:ibi. Facturū igit. Circa pmū notat tps cū dicit. v Regnante demetrio ⁊c̄. Dicit hic glo.raba/ ni q2 iſte fuit demetri⁹ fili⁹ ſeleuci.qui regnauit tpe iude machabei: vt patet.vij.cap.pmi li.ſed huic dicto cōdicit manifeſte qd̄ ſequit. Anno clxix. Hic aūt demetri⁹ ante tps h̄ fuit mortu⁹.nam fili⁹ eius intrauit regnū patrū ſuoꝝ anno.clxv.vt habet.ā.p li.x.c.⁊ ante ipſuꝫ regnaue rat alexāder duob⁹ annis:q̄ interfecerat patrē ſuum:vt patet in prin. eiuſdē ca.decimi. Iſte vero demetri⁹ fili⁹ pmi demetrij regnauit vſq̄ ad annū.clxxij.in quo fuit capt⁹ ⁊ incarcerat⁹.vt habet p li.xiiij.cap. ex quo patet q2 iſte demetrius filius primi demetrij adhuc regnabat anno.clxix.⁊ ideo q2 dicit hic. x Regnāte demetrio āno.clxix.in/ telligit de ipſo. Ipſe v̄o ante captionē ſuā cū ſymone ſūmo ſacerdote ⁊ gente iudeoꝝ renouauit amiciciā.⁊ cōceſſit plures libertates ⁊ priui/ legia q̄s ante cōceſſerat tpe ionathe nec alij reges pdeceſſores ſui.vt hr̄ xiij.ca.pmi libri.pp̄ter h̄ ſubdit ibi. Ablatū eſt iugū gentium ab iſrl.⁊ fuit ppl's in magna letitia ⁊ in pace bona toto tpe ſymonis.⁊ ſic eſt ve riſimile vt dicit ſup locū iſtū dñs Hugo cardinalis:q2 illo tpe ſcripſe/ runt iudeis habitātib⁹ in egypto de ſolēnitatib⁹ iſtis recipiendis. l; eñ tpe iude pmuꝫ feſtū fuerit inſtitutū nō tñ a iudeis in egypto manē/ tib⁹ receptū.vt p3 ex ei⁹ epl'a ſeqnte in qua nulla fit mētio de h̄ feſto. l; ſcribat iudeis manētibus in egypto. x Nos iudei. manentes in hierlm ⁊ iudea. y Scripſim⁹ vob.de ſolēnitatib⁹ hic cōtentis. ⁊ de alijs in h̄ libro ſcripꝭ. Sed cō h̄ obijcit.q2 ſicut dictū eſt h̄ ſcripſe rūt adepta libertate tpe ſymonis ⁊ demetrio regnāte:h̄ fuit āno. clxx. vt habet ca.xiij.pmi li. Ad h̄ pōt dici q2 h̄ negociū fuit inchoatū anno clxix.⁊ cōſūmatū āno ſequēti. Hic aūt ponit data p tpe inchoatiōis: ibi v̄o p tpe cōſummatiōis. Dicit aūt.nos iudei ⁊c̄.q2 idē pplus fuit tpe iude ⁊ ſymonis.⁊ cū h̄ etiā eodē pſone numero in multis.vt patet de iuda ⁊ ſymone q̄ fuerūt fratres ⁊ cōtemporanei.vt p3.ij.cap.pmi li. ⁊ idē erat de multis alijs. z In tribulatiōe.i.de tribulatione.
a Et impetu ⁊c̄.ſcribēdo eñ ō ſue libertatꝭ adeptiōe ⁊ feſtoꝝ receptio ne habuerūt tangere de pcedenti tribulatione. b Ex quo receſſit iaſon ⁊c̄. Hic eñ ambiens ſacerdotiū iuit ad regē āntiochū incitās euꝫ de tranſlatiōe iudeorū ad gentiliū ritum.vt habet.j.iiij.ca.⁊ iſtud fuit